

Otokar
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORU **2023**

**BİR ASIRDIR ULU ÖNDER ATATÜRK'ÜN GÖSTERDİĞİ YOLDA,
CUMHURİYET'İN IŞIĞIYLA İLERLEMENİN GURUR VE
HEYECANINI YAŞIYORUZ.**

Koç Topluluğu olarak, Cumhuriyetimizi kutlamanın en güzel yolunun, çalışmak, üretmek ve en iyisini başarmak olduğuna inanıyoruz.

Cumhuriyet değerlerini gelecek nesillere taşıma sorumluluğuyla hareket ederek, memleketimize olan sevgi ve bağlılığımızla hizmet etmeye, Atatürk'ün bize emâneti olan Cumhuriyetimizi, ilke ve değerlerini muhâfaza ve müdâfaa etmeye aynı kararlılıkla devâm ediyoruz.

RAPOR HAKKINDA

Otokar 2023 Sürdürülebilirlik Raporu 01.01.2023-31.12.2023 dönemini kapsamaktadır ve Eylül 2024'te internet sitemizde yayınlanmıştır.

Sürdürülebilirlik raporlarımız 2013 yılından bu yana yıllık olarak GRI Standartlarında hazırlanmaktadır. GRI raporlama prensipleriyle uyumlu olan raporumuzun yapısı sürdürülebilirlik önceliklerimize göre şekillendirilmiştir: Sürdürülebilir Gelişim, Ürün Sorumluluğu, Çalışan Memnuniyeti ve Ekolojik Çevre. LSEG performans kriterlerinden de yararlandığımız raporumuzda ayrıca Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkılarımız da anlatılmaktadır.

İÇİNDEKİLER

04-05

GENEL MÜDÜR MESAJI

06-34

OTOKAR HAKKINDA

- Otokar'a Genel Bakış
- Kurumsal Yönetim
- Risk Yönetimi ve Uyum
- Otokar'da Sürdürülebilirlik

35-47

- Dijitalleşme
- Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi
- Toplumsal Yatırımlar

48-53

ÜRÜN SORUMLULUĞU

- Ürün Kalitesi
- Müşteri Memnuniyeti
- Siber Güvenlik ve Veri Güvenliği

54-68

ÇALIŞAN MEMNUNİYETİ

- Çalışan Bağlılığı
- Fırsat Eşitliği, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık
- Sürekli Gelişim ve Yetenek Yönetimi
- İş Sağlığı ve Güvenliği
- İnsan Hakları

69-76

EKOLOJİK ÇEVRE

- İklim Değişikliği
- Enerji Verimliliği
- Kaynak Kullanımı ve Atık Yönetimi
- Su Yönetimi

77-81

GRI İÇERİK İNDEKSİ

GENEL MÜDÜR MESAJI

Değerli Paydaşlarımız,

2023 yılında Cumhuriyetimizin 100. yılını ve şirketimiz Otokar'ın kuruluşunun 60. yılını bir arada kutlamanın gururunu yaşadık. Türkiye'nin sanayileşme sürecinde "Türkiye'nin araçlarını üretme" vizyonu ile kurulan Otokar, bugün ilke ve değerlerinden taviz vermeden ülkemize hizmet etmeye ve Atatürk'ün bize en değerli armağanı olan Cumhuriyetimizi ve onun değerlerini yaşatıp muhafaza etmeye kararlılıkla devam ediyor.

Cumhuriyet tarihimiz için böylesine anlamlı bir seneye maalesef on binlerce vatandaşımızı kaybetmemize neden olan deprem felaketiyle başladık. 6 Şubat 2023'te yaşadığımız deprem felaketi hepimizi derinden sarstı. Birbirimize kenetlenerek yaralarımızı sarmak için seferber olduk. Koç Topluluğu genelinde oluşturulan kriz merkezi ve AFAD koordinasyonunda hızla afet çalışmalarına başladık. Otokar Doğal Afet Kurtarma (ODAK) ekibimiz, ilk 24 saat içinde arama kurtarma çalışmalarına destek vererek Hatay ve Gaziantep'te dört depremzedeyi kurtardı. Bir yandan deprem bölgesine yardım malzemeleri gönderdik, bir yandan da ulaşımın aksamadan devam edebilmesi amacıyla Otokar markalı kamu araçlarına ve toplu taşıma araçlarına kesintisiz servis desteği sağladık. Dönüştürdüğümüz Mobil Mutfak aracı ile deprem bölgesinde sıcak yemek hizmeti sunduk. Koç Holding'in başlattığı Umud Kent projesine gönüllü çalışanlarımızla destek verdik, vermeye devam ediyoruz.

2023 yılı deprem felaketinin etkileri, yüksek enflasyon, küresel ve yerel piyasalardaki likidite sıkışıklığı, dünyada yaşanan savaşların etkileriyle ekonomik faaliyetlerin dalgalandığı bir yıl olarak gözlemlendi.

Bu koşullara rağmen, Otokar olarak sürdürülebilir büyümemizi koruduk, 2023 yılında ciromuzu bir önceki yıla oranla yüzde 53 artırarak 27 milyar TL'ye, satış adedimizi ise yüzde 48 artışla 5 bin 151'e çıkardık. 667 milyon ABD doları tutarındaki ihracatımızın toplam ciro içindeki payı yüzde 73 olurken ihracattaki en büyük artış, ticari araçlar segmentinde gerçekleşti.

Raporlama yılımızda arka arkaya 15. kez Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs markası olduk. Türkiye'nin yanı sıra, Avrupa'da büyümemizi sürdürdük; Fransa ve Romanya'nın ardından ticari araçlarda faaliyet gösteren iştirak şirketlerimiz arasına İtalya'yı ekledik.

Savunma sanayisinde dost ve müttefikimiz olan 40'tan fazla ülkeye askeri araç ihracatına devam ettik. 2023 yılında Estonya'dan yaklaşık 130 milyon avro tutarında sipariş aldık; bu anlaşma ile Arma 6x6 aracımız ikinci kez bir NATO ülkesi envanterine girdi. Küresel ölçekte güvenilir bir çözüm ortağı olduğumuzu gösteren bu anlaşmaya ek olarak, Arma 8x8 aracımız da ilk kez Türk Kara Kuvvetleri Komutanlığı envanterine dahil edildi.

Başarılı performansımız, 2023 sonuçlarımızla İSO 500 listesinde 38 sıra birden yükselerek Türkiye'nin en büyük 100 sanayi kuruluşu arasında 59. sırada; Fortune 500 listesinde de önceki yıla kıyasla 66 sıra birden yükselerek 77. sırada yerimizi almamızı sağladı.

Sorumlu ve paydaş katılımını gözetilen bir şirket olarak ilerlememizin her adımında çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim alanlarını gözettik. "Geleceğe hep birlikte ulaşmak" vizyonu ile sürdürülebilirlik çalışmalarımızı dört ana odak noktasında yürüttük.

'Geleceğe hep birlikte ulaşmak vizyonu ile sürdürülebilirlik çalışmalarımızı dört ana odak noktasında yürütüyoruz. Hedefimiz; ekonomik, sosyal ve çevresel alanlardaki başarılarımızı daha da ileriye taşımak ve küresel arenada daha da güçlü bir Otokar inşa etmek.'

Sürdürülebilir gelişimin yanı sıra, ürün sorumluluğu, çalışan memnuniyeti ve ekolojik çevre alanlarında da 2023 yılında başarılı performansımızı devam ettirdik.

Yenilikçi ve sorumlu ürünlerle kullanıcılarımızın değişen ihtiyaçlarına ve beklentilerine geniş bir yelpazede öncü çözümler sunmaya devam ettik. Yetkin AR-GE ekibimiz ve sahip olduğumuz teknolojik ve test kabiliyetlerimizle 2023 yılında yine öncü işlere imza attık. Hidrojen yakıt hücresi teknolojisine sahip ilk otobüsümüz Kent Hidrojen'i geliştirerek ilk kez Belçika'da tanıttık. Otonom zırhlı araçlar kabiliyetlerimizi geliştirdik, Türkiye'nin ilk paletli insansız zırhlı aracı Alpar'ı ürün ailemize ekledik. Seri hibrit elektrikli tahrikli altyapı ile tamamen sessiz görev yapabilen Alpar modüler platformu sayesinde farklı görevler için ideal bir otonom araç olma özelliği taşıyor.

Alternatif yakıtlı araçlar alanındaki ürün geliştirme çalışmalarımız yıl boyunca devam etti. Avrupa pazarı için geliştirdiğimiz e-Territo'yu ürün ailemize ekledik. Yeni nesil elektrikli otobüslerimiz Avrupa'daki operatörlerin beğenisini kazanırken İtalya'dan aldığımız ilk elektrikli mikrobüs siparişleri de bu alandaki başarıımızı tescilledi.

Çalışanlarımızın memnuniyetinin ve bağlılığının başarımızın kilit ögesi olduğunun farkındayız. 2023 yılında çalışan bağlılığındaki performansımız

ile üst üste üçüncü kez Kincentric tarafından "Best Employer" seçilerek "Sürekli Mükemmellik Ödülü"ne layık görüldük.

Geleceğimizin mimarı gençlere yatırım yapmayı sürdürdük. 2023 yılında 177 lise ve 38 meslek yüksekokulu öğrencisine staj imkanı sağlayarak onların mesleki gelişimlerine katkıda bulunduk. Meslek Yüksekokulu Staj Programı kapsamında stajını tamamlayan öğrencileri Otokar ailesine dahil ederek kariyer yolculuklarının ilk adımını beraber attık. İş sağlığı ve güvenliği, sahada kadın istihdamı gibi alanlardaki önceliklendirme çalışmalarımıza devam ettik.

Çevre yönetim süreçlerimizi daha verimli hale getirmek ve performansımızı iyileştirmek amacıyla çevre yönetim ve yatırımlarımızı sürdürdük. Karbon nötr olma hedefi doğrultusunda, 2022 yılında Bilimsel Tabanlı Hedefler (SBTi) çalışmalarına başladık; 2050 yılına kadar bu hedefe ulaşmayı amaçlayan Koç Holding Karbon Dönüşüm Programı'nda aktif rol oynuyoruz. Yenilenebilir enerji alanındaki girişimlerimizi sürdürüyoruz. 2023 yılında Sakarya fabrikamızda güneş panellerini devreye alırken Malatya'da Güneş Enerji Santrali (GES) kurulum çalışmalarımıza devam ettik.

Çevresel etkilerimizi sürekli izliyor ve denetliyoruz. Şirket içi denetimlerin yanı sıra, bağımsız denetimler, bakanlık denetimleri ve her yıl düzenli olarak

Koç Holding Denetim Grubu tarafından gerçekleştirilen denetimlerle süreçlerimizi titizlikle takip ediyoruz. Bunların ötesinde, enerji verimliliği çalışmalarıyla hem kendi ayak izimizi azaltıyor hem de sattığımız araçların km başına CO₂ emisyonunu düşürüyoruz.

Otokar'ın faaliyet alanında bulunan iki farklı sektör, bir zenginlik getirdiği kadar, sürdürülebilirlik strateji ve uygulamalarının çok daha titiz planlanmasını ve yönetilmesini de gerektiriyor. Bunu yaparken küresel en iyi uygulamalardan ilham alıyor, Koç Holding'in kılavuzluğundan yararlanıyoruz. Hedefimiz; ekonomik, sosyal ve çevresel alanlardaki başarılarımızı daha da ileriye taşımak ve küresel arenada daha da güçlü bir Otokar inşa etmek.

2023 yılı performansımızı tüm şeffaflığıyla paylaştığımız bu raporda sürdürülebilirliği her faaliyetinde odak noktası haline getiren çalışanlarımıza, bu süreçte eşlik eden, katkıda bulunan tüm paydaşlarımıza teşekkür eder, önümüzdeki yılın daha büyük başarılarla dolu olmasını temenni ederim.

Saygılarımla,

AYKUT ÖZÜNER
Genel Müdür

'Otokar'ın faaliyet alanında bulunan iki farklı sektör, bir zenginlik getirdiği kadar, sürdürülebilirlik strateji ve uygulamalarının çok daha titiz planlanmasını ve yönetilmesini de gerektiriyor. Bunu yaparken küresel en iyi uygulamalardan ilham alıyor, Koç Holding'in kılavuzluğundan yararlanıyoruz.'

OTOKAR HAKKINDA

OTOKAR'A GENEL BAKIŞ

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Türkiye'de sanayileşme ve modernleşme atılımlarının başladığı dönemde, ülkenin şehirler arası ilk otobüslerini üretmek üzere 1963 yılında kurulmuştur. Faaliyetlerine otobüs ve minibüs üretimiyle başlayan şirket, 1976 yılında Koç Topluluğu'na katılarak toplu taşımacılıkla birlikte farklı iş alanlarında uzmanlaşma kararı almıştır.

Sürdürmekte olduğu otobüs ve minibüs üretiminin yanı sıra, 1987 yılında savunma sanayisi için araç üretimine başlamış, 1990'lı yıllarda Türkiye'nin ilk taktik tekerlekli zırhlı aracını üreterek bir ilke imza atmıştır. Bugün Türkiye'nin önde gelen ticari araç ve savunma sanayisi üreticisi olarak ticari araç alanında otobüs ve kamyon, savunma sanayisi için çeşitli tiplerde taktik tekerlekli ve paletli zırhlı araçlar ile kule sistemleri üretmektedir.

Koç Topluluğu bünyesinde, Sakarya'nın Arifiye ilçesindeki fabrikasında faaliyet gösteren Otokar; teknoloji, tasarım ve uygulamalarıyla müşterilerinin ihtiyaçlarına özel çözümler sunmaktadır. Otokar'ın geniş ürün ailesi, beş kıtada, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 75'ten fazla ülkede kullanıcılarıyla buluşmaktadır.

Şirket, kullanıcılarına daha yakın olmak, onların beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere Fransa, İtalya, Romanya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Kazakistan olmak üzere beş ülkede bağlı ortaklık şirketleri kurmuştur.

Ticari araçlar yolcu taşımacılığı segmentinde 6 metreden 21 metreye kadar çeşitlenen geniş ürün gamıyla Otokar, faaliyet gösterdiği segmentlerin toplamında 15 yıldır aralıksız olarak Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası ünvanına sahiptir.

Alternatif yakıtlı otobüsler konusunda çalışmalarını sürdüren şirketin, Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü, ilk elektrikli otobüsü ve ilk akıllı otobüsünde imzası bulunmaktadır. Sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlamak amacıyla yeşil

75+
ülke

2014 yılından bu yana BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde listelenmektedir.

ulaşım çalışmalarını hızlandıran Otokar, hidrojen yakıt hücresi teknolojisine sahip ilk otobüsü Kent Hidrojeni 2023 yılında tanıtmıştır. Ayrıca lojistik sektörü için 8,5 tondan 15 tona kadar yük ağırlığına sahip Otokar Atlas kamyonlarını lisans altında üretmektedir.

Kuruluşundan bugüne birçok ilke imza atan ve uluslararası standartlarda AR-GE çalışmaları yürüten Otokar, savunma sanayisi kara sistemleri alanında her türlü araç ve platformun tasarımı, geliştirilmesi ve sistem entegrasyonu konularındaki uzmanlığı ve deneyimiyle ön plana çıkmaktadır. Fikri mülkiyet haklarına sahip olduğu taktik tekerlekli ya da paletli zırhlı araçları ve kule sistemleriyle yurt dışında 40'tan fazla ülkeye savunma sanayisi ürünleri ihraç etmektedir.

Otokar, savunma sanayisinde global ölçekteki bilgi birikimi, mühendislik, AR-GE ve teknoloji transferi kabiliyetleriyle de fark yaratmaktadır. Otokar, ilk 4x4 askeri zırhlı aracından ilk ağır sınıf insansız zırhlı aracına kadar Türkiye'nin öncü kara araçlarına imzasını atmıştır.

Otokar, 2023 yılında Uludağ İhracatçılar Birliği'nden Altın İhracatçı Ödülü almıştır. İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) ülkenin en büyük kuruluşlarını açıkladığı İSO 100 listesinde ilk 100 şirket arasında yer almış, ayrıca İSO 500 listesinin açıklanmaya başlandığı yıldan bu yana ilk 500'de yerini koruyan 19 şirketten biri olma başarısını göstermiştir.

Otokar, 2050 yılına kadar karbon nötr olma hedefine sahip Koç Holding Karbon Dönüşüm Programı'nda aktif rol almaktadır. Sakarya'daki fabrikasında solar enerji panelleriyle elektrik üretimine başlayan şirket, 2023'te güneş enerjisi santrali yatırımı için çalışmalarına devam etmiştir.

2023 yılında iki farklı elektrikli otobüs için ürün yaşam döngüsü değerlendirmesini yapan Otokar, aynı yıl tek kullanımlık plastik kullanımını da sonlandırmıştır. Otokar'ın çevre konusundaki örnek uygulamaları Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası'nın Aralık 2023'te düzenlediği Sakarya'nın Yıldızları Ödül Töreni'nde Çevre Ödülü'ne layık görülmüştür. Yine aynı ödül töreninde şirket, 2022 yılında Sakarya'da en fazla istihdamı sağlaması nedeniyle İstihdam Ödülü almıştır.

Otokar, 2023 yılı boyunca çeşitlilik, eşitlik, kapsayıcılık çalışmaları bağlamında şirket içi bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarına devam etmiştir. Sahada kadın çalışanlar için altyapı çalışmaları tamamlanmış, kadın saha çalışanı istihdamına başlanmıştır. Engelli bireylerin iş yerindeki konforunu ve güvenliğini artıracak düzenlemeler yapılmıştır.

Dijital dönüşüm projeleri kapsamında "Yapay Görme Sistemleri ve Sentetik İmge Üretimi" ve "Dijital İkiz Uygulamaları" projelerinin yanı sıra, siber açıdan güvenli ve yüksek emniyetli endüstriyel, lojistik sistemler; nesnelerin interneti (IoT) ve veriye dayalı sistemler ile akıllı fabrika ve tedarik zinciri projeleri sürdürülmüştür.

Otokar, sürdürülebilirlik konusunda yürüttüğü çalışmalarla Borsa İstanbul'un belirlediği Endeks Seçim Kriterleri kapsamında 2024 yılından bu yana aralıksız olarak BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer almaktadır. Otokar, uluslararası finansal analiz ve raporlama kuruluşu LSEG'in (London Stock Exchange Group) Çevresel, Sosyal ve Yönetişim değerlendirmesine dahildir.

VİZYON

Otokar, kendi teknolojisini geliştirerek ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini korumaktadır; topyekûn mükemmellik felsefesiyle müşterilerinin, çalışanlarının ve ortaklarının memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedeflemektedir.

MİSYON

Otokar'ın ana görevi, ticari araçlar ile çeşitli savunma sanayisi mamullerini, müşteri beklentileri doğrultusunda dünya çapında rekabet gücü olan ürünler olarak tasarlamak, üretmek ve pazarlamaktır.

DEĞERLER

Otokar, Koç Topluluğu'nun belirlediği hedef ve ilkeler çerçevesinde çalışanlarıyla birlikte, müşterilerinin tatminini sağlayarak sağlıklı gelişmeyi, evrensel kalite ve standartlarda ürün ve hizmetler sunmayı amaçlamaktadır. Bu suretle ülkesi, müşterileri, ortakları ve yan sanayi için güvenilirlik, devamlılık ve saygınlık simgesi olmayı hedeflemektedir.

Otokar, müşterilerini velinimetisi olarak görmekte, daima “en iyi” olmak için çalışmaktadır. En önemli sermayesinin insan kaynağı olduğunu bilmekte, sürekli gelişmek için kaynak yaratmak amacıyla üstün iş ahlakı ve çalışma ilkelerine uyarak gücünü aldığı Türk ekonomisine güç katmayı hedeflemektedir.

Faaliyet Alanları Ticari Araçlar

1963 yılında Türkiye'nin ilk şehirler arası otobüsünü üreten Otokar; turizm, personel ve şehir içi toplu taşımacılığına yönelik 6 metreden 21 metreye kadar uzanan geniş otobüs ailesiyle faaliyet göstermektedir. Otokar, 15 yıldır aralıksız olarak Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası konumundadır ve Avrupa başta olmak üzere 50'den fazla ülkeye ticari araç ihracatı gerçekleştirmektedir. Şirketin elektrikli, hibrit, doğal gazlı ve hidrojenli alternatif yakıtlı ürün gamı mevcuttur. 8,5 ve 15 ton kamyon segmentinde, Otokar Atlas kamyonlarını lisans altında üretmektedir.

Düşük ve Sıfır Emisyon Hedefi

Küresel iklim değişikliği ve karbon ayak izini azaltma hedefiyle 2012'de Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsünü tanıtan Otokar, bugün 6 metreden 21 metreye kadar geniş bir şehir içi elektrikli otobüs ailesine sahiptir. Otokar, alternatif yakıtlı otobüs ailesini daha da genişleterek tüm ürün gamını düşük ve sıfır emisyonlu hale getirme hedefiyle ilerlemektedir. Şirket, doğuştan sıfır emisyonlu otobüsleriyle küresel iklim değişikliğinin negatif etkilerini en aza indirmek üzere dönüşüm içinde olan Avrupa pazarının ihtiyaçlarını şimdiden karşılamaya hazırdır.

Sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlamak amacıyla yeşil ulaşım çalışmalarını hızlandıran Otokar, 2023 yılında hidrojen yakıt hücresi teknolojisine sahip ilk otobüsü olan Kent Hidrojeni tanıtmıştır. Kent Hidrojen, karbon emisyonlarının azaltılması, temiz enerji dönüşümü ve sürdürülebilir ulaşım

politikalarına büyük bir destek sunmak hedefiyle geliştirilmiştir. Özellikle Avrupa'nın sıfır emisyon bölgelerinde hizmet vermesi için geliştirilen elektrikli e-Territo da Otokar ürün ailesine eklenmiş ve ilk kez Belçika'daki Busworld Fuarı'nda tanıtılmıştır. Fuarda sergilenen diğer bir ürün de Otokar'ın Türkiye, Fransa gibi pazarlarda en çok tercih edilen ürünü Sultan olmuştur. 2023'te tasarımı yenilenen Sultan'ın 39 yolcu taşıyan modeli Sultan Giga da aynı yıl ürün ailesine eklenmiştir.

İkonik Mikrobüse Yeni Özellikler

Otokar, tanıttığı günden itibaren dikkatleri üzerinde toplayan ikonik mikrobüsü yüzde 100 elektrikli e-Centro'ya yeni yetenekler kazandırmaya devam etmiştir. Seviye 4 otonom sürüş teknolojisine sahip otonom e-Centro sürücüyü ihtiyaç duymadan seyahat edebilmektedir. Trafik kurallarına uyacak şekilde geliştirilen araç, konumunu hassas bir şekilde algılamaktadır. Hava koşullarından bağımsız, gece ve gündüz günün her saatinde kesintisiz hizmet verebilen araç, belirlenen güzergahta duraklara yanaşarak yolcuların sorunsuz bir şekilde inip binmesini sağlamaktadır. Belediyeler ve operatörlerin beklentileri doğrultusunda geliştirilen araç, farklı iklim ve hava koşullarında hizmet verebilmektedir. Kesintisiz taşımacılık hizmeti sunabilen e-Centro, geleceğin otonom araçları için ideal bir platform sunmaktadır. Otonom e-Centro, Otokar'ın Belçika'da katıldığı fuar kapsamında taşımacılık hizmetinde kullanılmıştır.

ÜRÜNLER

Otobüs

- Centro, e-Centro, Otonom e-Centro, Sultan/Navigo (Sultan Comfort, Sultan Maxi, Sultan Mega, Sultan LF, Sultan Giga, Navigo C, Navigo U, Navigo T)
- Doruk/Vectio (Doruk LE, Doruk T, Vectio C, Vectio U)
- Ulyso T
- Kent (Kent LF, Kent CNG, Kent U, Kent C, Kent Hibrit, e-Kent, Kent Hidrojen), Kent Körüklü (Kent Körüklü, Kent Körüklü CNG, e-Kent Körüklü), Kent XL
- Territo (Territo, Territo CNG, e-Territo, Territo U SHD)

Hafif Kamyon

- Otokar Atlas, Otokar Atlas 3D

Faaliyet Alanları

Savunma Sanayisi

Türkiye'nin öncü ve en deneyimli milli savunma sanayisi şirketi Otokar, 4x4'ten 8x8'e ve paletli zırhlı araçlara kadar farklı tip ve versiyonlarda araçlar ve kule sistemleriyle Türkiye'nin kara sistemleri üreticisi konumundadır. Otokar'ın askeri ürünleri Türkiye dahil 40'tan fazla dost ve müttefik ülkede aktif olarak kullanılmaktadır. Kullanım amacı, kapasite ve koruma seviyelerine göre farklılık gösteren ürünler, sipariş esası doğrultusunda üretilmektedir. Savunma sanayisindeki tüm ürünlerinin ihracatı, ilgili hükümetlerin ihracat izinlerine tabi olarak gerçekleştirilmektedir.

Yeni Ürünler

2023 yılında Otokar, Türkiye'nin ilk ağır sınıf paletli insansız zırhlı aracı Alpar'ı ve Arma II'yi ürünleri arasına eklemiştir.

Silahlı kuvvetlerin robotik ve insansız kara aracı ihtiyacını karşılamak üzere geliştirilen Alpar, 15 ton azami yüklü

ağırlığa sahiptir. Araç özellikle muharebe sahasında personel riskini azaltmak, yapay zeka ve veri analitiğinin kullanılmasıyla sahadaki personel sayısını azaltarak başta rutin görevler olmak üzere bunların başarısını artırmak ve insansız hava araçları dahil muharebe sahasındaki diğer unsurlarla haberleşerek muharebe sahasındaki etkinliği artırmak üzere tasarlandı. Alpar seri hibrit-elektrikli sürüş yeteneği ve modüler elektronik altyapısı sayesinde kritik operasyonlarda sessiz çalışabilmekte ve uzaktan komutayla da görev yapabilmektedir.

Asimetrik tehditleri de göz önüne alarak geliştirilen Arma II 8x8 ise dünyada kendi sınıfındaki en yüksek balistik, mayın ve el yapımı patlayıcı (EYP) korumasını, yüksek arazi kabiliyetiyle birlikte optimum şekilde sunmaktadır.

Otokar 2023'te ayrıca Arma 8x8 Mobil Onarım ve Kurtarma Aracı varyantı ile Akrep II R Keşif ve Gözetleme Aracını da kullanıcılarıyla buluşturmuştur.

ÜRÜNLER

Taktik Tekerlekli Araçlar

- 4x4 Taktik Tekerlekli Zırhlı Araçlar (Ural, Akrep II, Cobra, Cobra II, Cobra II MRAP, Kaya, Zırhlı İç Güvenlik Aracı)
- 6x6 Taktik Tekerlekli Zırhlı Araç (Arma 6x6)
- 8x8 Taktik Tekerlekli Zırhlı Araç (Arma 8x8, Arma II 8x8)

Paletli Zırhlı Araçlar

- Paletli Zırhlı Araçlar (Tulpar, Tulpar S)

İnsansız Robotik Araçlar

- Alpar

Kule Sistemleri

- Mızrak UKSS, Keskin UKSS, Açık Kuleler, İç Güvenlik Kulesi, Üçok, Başok

Rakamlarla Otokar

4.393
ÇALIŞAN

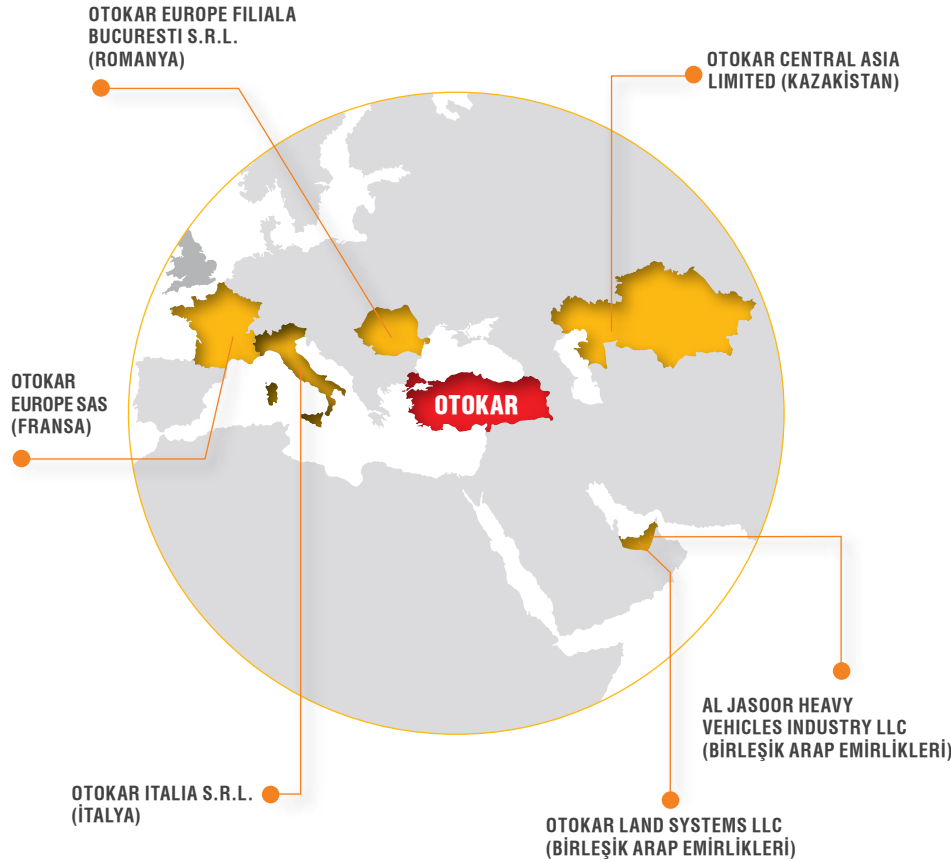
552.000 m²
ÜRETİM ALANI

300+
SATIŞ VE SERVİS AĞI

667 MİLYON \$
2023 İHRACATI

27 MİLYAR TL
2023 CİROSU

DÜNYADA OTOKAR

GÖSTERGELER

%4

2023 yılı AR-GE harcamalarının cirodaki payı

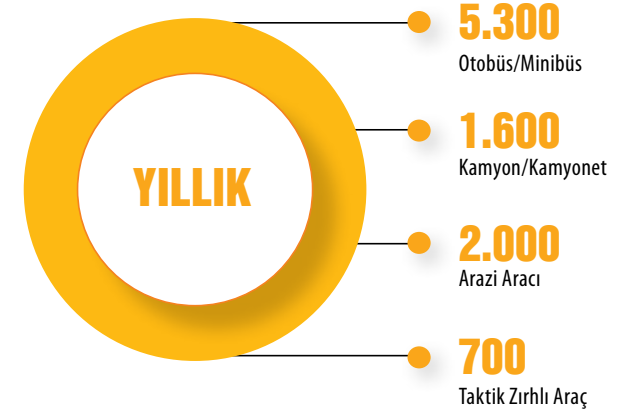
%95

Otokar tasarımı araç satışlarının cirodaki payı

%52

Kapasite kullanım oranı

ÜRETİM KAPASİTESİ

**KURUMSAL YÖNETİM
DERCELENDİRME NOTU**

9,56

SATIŞLAR

SATIŞ ADETLERİ

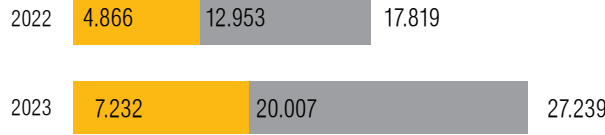
adet

SATIŞ GELİRLERİ

milyon TL

■ Yurt İçi ■ Yurt Dışı

İHRACAT GELİRLERİ

milyon ABD doları

ÜRETİM VE SATIŞLAR

	2022		2023	
	Üretim	Satış	Üretim	Satış
Mini Otobüs	-	-	225	195
Küçük Otobüs	1.394	1.341	1.670	1.718
Otobüs	1.223	1.138	1.899	1.937
Kamyon	844	776	912	996
Askeri Araçlar	216	214	312	305
TOPLAM	3.677	3.469	5.018	5.151

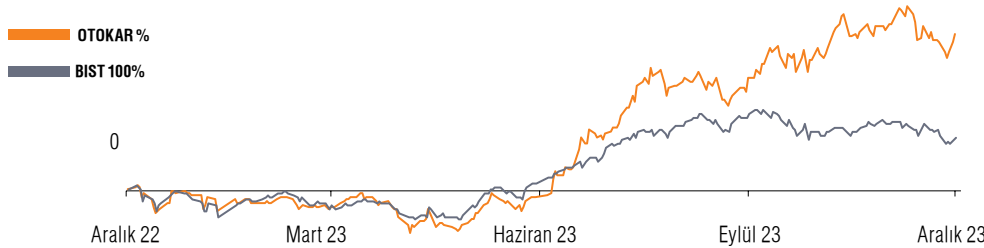
Finansal Göstergeler

KREDİ DERECELENDİRMESİ

2023 yılında JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş. tarafından gerçekleştirilen kredi derecelendirme süreci sonucunda, şirketin Uzun Vadeli Ulusal Notu “AA (Tr) / (Stabil Görünüm)”, Kısa Vadeli Ulusal Notu “J1+(Tr) / (Stabil Görünüm)” ve Uzun Vadeli Uluslararası Notu (yerel ve yabancı para cinsinden) “BB / (Negatif Görünüm)” olarak belirlenmiştir.

HİSSE PERFORMANSI

2023 yılında BIST 100 yüzde 35,60 artış gösterirken 2023 yılı içinde en düşük 148,10 TL, en yüksek 467,00 TL seviyesini gören Otokar hisseleri yıllık yüzde 104,96 artış göstermiştir. Şirketin piyasa değeri 29 Aralık 2023 itibarıyla 51,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Otokar hisseleri; BIST 500, BIST 100, BIST Kurumsal Yönetim, BIST Sürdürülebilirlik, BIST Yıldız, BIST TUM, BIST Sınai, BIST Metal Eşya Makine, BIST 100-30 endekslerinde yer almaktadır.

TEMEL RASYOLAR (%)

	2022	2023
Brüt Kâr Marjı (%)	22,7	23,2
Faaliyet Kâr Marjı (%)	7,2	9,1
Vergi Öncesi Kâr Marjı (%)	12,19	5,4
FAVÖK Marjı (%)	4,2	6,1
Net Kâr Marjı (%)	11,3	7,2

KONSOLİDE BİLANÇO

Bin TL	2022	2023
Toplam dönen varlıklar	18.279.448	24.092.387
Toplam duran varlıklar	8.352.878	8.392.290
Toplam varlıklar	26.632.326	32.484.677
Toplam kısa vadeli yükümlülükler	16.533.972	20.908.042
Toplam uzun vadeli yükümlülükler	3.571.167	3.273.492
Toplam özkaynaklar	6.527.187	8.303.143
Toplam kaynaklar	26.632.326	32.484.677

KONSOLİDE GELİR TABLOSU

Bin TL	2022	2023
Hasılat	17.818.972	27.238.881
Satışların maliyeti (-)	(13.772.811)	(20.932.034)
Brüt kâr / zarar	4.046.161	6.306.847
Esas faaliyet kârı / zararı	1.281.688	2.492.045
Vergi öncesi kârı	2.171.586	1.458.019
Vergi gelir / gideri	(153.506)	509.943
Dönem kâr / zararı	2.018.080	1.967.962
Pay başına kazanç (Kuruş)	16,817	16,399

Sermaye ve Ortaklık Yapısı

31.12.2023 tarihi itibarıyla Otokar'ın kayıtlı sermaye tavanı 100.000.000 TL olmakla birlikte, 2023 yılında 24 milyon TL olan çıkarılmış sermayesi, tamamı iç kaynaklardan karşılanmak suretiyle 120 milyon TL'ye çıkarılmıştır.

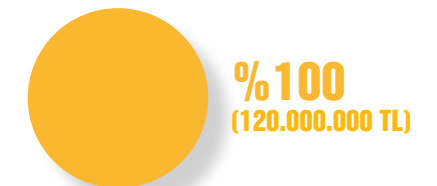
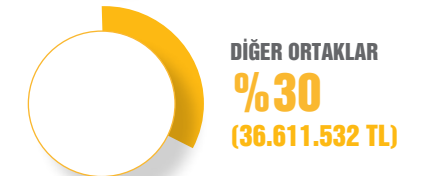
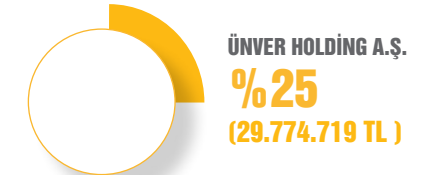
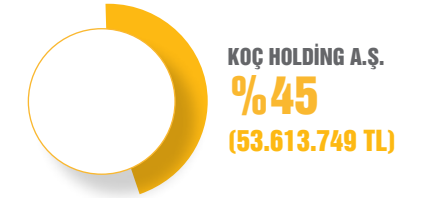
Grubun ana ortağı olan Koç Holding A.Ş., Koç Ailesi ve Koç Ailesi tarafından sahip olunan şirketler tarafından kontrol edilmektedir. Şirket hissedarı Ünver Holding A.Ş., Ünver Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

Şirket sermayesinin yüzde 30,51'ini temsil eden bakiye 36.611.532 TL nominal değerli hisse, diğer ortaklar ve halka açık bulunan hisselerden oluşmaktadır.

Bağlı Ortaklıklar	Ülke	Ana Faaliyet Konusu	Faaliyet Konusu
Otokar Europe SAS	Fransa	Satış ve Pazarlama	Otomotiv
Otokar Land Systems LLC	Birleşik Arap Emirlikleri	Satış ve Pazarlama	Otomotiv ve Savunma Sanayisi
Otokar Europe Filiala Bucuresti SRL	Romanya	Satış ve Pazarlama	Otomotiv
Otokar Central Asia Limited	Kazakistan	Satış ve Pazarlama	Otomotiv ve Savunma Sanayisi
İş Ortaklıkları	Ülke	Ana Faaliyet Konusu	Faaliyet Konusu
Al Jasoor Heavy Vehicles Industry	Birleşik Arap Emirlikleri	Satış ve Pazarlama	Otomotiv ve Savunma Sanayisi

Not: Grup iştiraki olan Otokar Europe SAS, 12 Eylül 2023 tarihine kadar şirketin bayisi olan Mauri Bus System S.R.L. şirketinin hisselerinin tamamını satın almıştır. 12 Eylül 2023 tarihinde imzalanan Hisse Devir Sözleşmesi'nin kapanış işlemleri 30 Eylül 2023 tarihi itibarıyla gerçekleştirilmiştir. Bu işlem neticesinde şirketin ünvanı 12 Ekim 2023 itibarıyla "Otokar Italia S.R.L." olarak değiştirilmiş olup şirketin ünvan ve Yönetim Kurulu yapısı değişikliğine ilişkin tescil işlemleri ilgili ülke sicillerinde gerçekleşmiştir. Otokar Italia S.R.L. iştirakinin katılması ile sonuçlanan satın alım işlemi ile ilgili bölgedeki operasyonların büyümeye devam etmesi amaçlanmaktadır.

SERMAYENİN %10'DAN FAZLASINA SAHİP ORTAKLAR İLE PAY TUTARLARI VE BUNLARIN OTOKAR SERMAYESİ İÇİNDEKİ ORANLARI

Koç Holding Hakkında

Türkiye'nin Lideri, Global Bir Oyuncu

Otokar'ın büyük ortağı Koç Holding, 1926'dan günümüze, 100 yıla yaklaşan yolculuğu boyunca Türkiye'nin sanayileşmesinden küreselleşmesine kadar pek çok atılımında sorumluluk alarak rakiplerinden ayrışmayı başarmış ve her zaman ilklerin öncüsü olmuştur. Türkiye'de ilk anonim şirketinin kurulması, ilk endüstriyel girişim, ilk uluslararası ortaklık, ilk halka arz gibi pek çok ilki gerçekleştirmiştir.

Koç Topluluğu cirosu ve ihracatının yanı sıra, Borsa İstanbul'dan aldığı pay, ödediği vergiler ve yarattığı istihdamla Türkiye'nin en büyük şirketler topluluğudur. Milli gelirin yaklaşık yüzde 9'una karşılık gelen kombine cirosu ve Türkiye ihracatındaki yaklaşık yüzde 7'lik payıyla Türk ekonomisinin itici gücü konumundadır.

Konsolide net kârını son beş yılda TL bazında ortalama yüzde 70 artıran Koç Holding, Fortune Global 500 sıralamasında yer alan tek Türk şirkettir. Koç Holding, uzun vadede yüksek büyüme potansiyeli sunan enerji, otomotiv, dayanıklı tüketim ve finans sektörlerinde güçlü rekabet avantajlarıyla lider pozisyonlara sahiptir.

Koç Topluluğu, faaliyetlerini uluslararası standartlarda kurumsal yönetim, müşteri memnuniyeti, sürdürülebilirlik ve toplumsal sorumluluk anlayışıyla yürütmektedir.

Günümüzde Türkiye'nin en büyük şirketler Topluluğu olarak gelecekte de tüm paydaşları için değer yaratmaya devam edecektir.

ÖZETLE KOÇ HOLDİNG VE KOÇ TOPLULUĞU

Faaliyet Alanları

Enerji, Otomotiv, Dayanıklı Tüketim, Finans ve Diğer (Gıda, Perakende, Turizm ve Bilgi Teknolojileri gibi)

~%8

Gelir / Türkiye'nin GSYH¹

~%29

Yurt dışı gelirler / Toplam gelirler

~%7

İhracat / Türkiye'nin İhracatı¹

155+

İhracat yapılan ülke sayısı

~%22

Borsa İstanbul 100 Endeksi'nde Toplam Piyasa Değeri²

95+

Yurt dışındaki üretim tesisi ve satış / pazarlama şirketleri

~119.000 çalışan

Türkiye'nin En Büyük İşvereni

Türkiye'nin En Büyük AR-GE Yatırımları

Türkiye'nin Özel Sektör AR-GE Harcamasının ~%7'si³

Türkiye'nin En Büyük Fikri Haklar Portföyü

7.600+ marka

2.600+ patent ailesi

5.200+ patent

1.000+ endüstriyel tasarım

5.000+ internet alan adı

Tüm paydaşları için yarattığı katma değeri artırmayı amaçlayan Koç Topluluğu, 100 yıla yakın süre önce başlayan yolculuğunu, uzun vadeli değer yaratma hedefi ve küresel büyüme vizyonu çerçevesinde devam ettirmektedir.

(1) TÜİK 2023 verilerine göre

(2) 31 Aralık 2023 Borsa İstanbul verilerine göre

(3) TÜİK 2022 sektöre ve finans kaynağına göre gayrisafi yurt içi AR-GE harcaması verilerine göre

KURUMSAL YÖNETİM

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum

Otokar, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yayınlanan Kurumsal Yönetim İlkelerine uyum konusunda azami ölçüde özen göstermektedir. 2023 yılı içinde Kurumsal Yönetim alanındaki çalışmalar, SPK'nın Kurumsal Yönetim İlkeleri ile ilgili düzenlemelerini içeren Sermaye Piyasası Kanunu ve bu kanuna dayanarak hazırlanan tebliğlere uygun biçimde yürütülmüştür. 2023 yılında yapılan Olağan Genel Kurul'da Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Komiteleri, Tebliğdeki düzenlemelere uygun olarak oluşturulmuştur. Genel Kurul öncesinde Bağımsız Üye Adaylarının belirlenmesi ve kamuya duyurulmasına ilişkin süreç, düzenlemelere uygun şekilde gerçekleştirilmiştir.

Hazırlanan Genel Kurul Bilgilendirme Dokümanı ile ilkelerde açıklanması zorunlu olan imtiyazlı paylar, oy hakları, organizasyonel değişiklikler gibi bilgiler, Yönetim Kurulu Üye Adayların öz geçmişleri, Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yönetici Ücret Politikası ve açıklanması gereken diğer bilgiler Genel Kurul'dan üç hafta önce yatırımcıların bilgisine sunulmuştur. Otokar'ın internet sitesi ve Faaliyet Raporu gözden geçirilerek ilkelere tam uyum açısından gerekli görülen güncellemeler yapılmıştır.

Genel Kurul Toplantılarının yürürlükteki düzenlemelere, Esas Sözleşme'ye ve şirket içi düzenlemelere uygun olarak yapılması, Genel Kurul Toplantısı'nda Pay Sahiplerinin

yararlanabileceği Faaliyet Raporu ve diğer dokümanların hazırlanması gibi mevzuatın öngördüğü yükümlülükler Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün sorumluluğundadır. 2023 yılında gerçekleştirilen Genel Kurul Toplantısı'nın, toplantıya ilişkin duyuru ve kayıtların yürürlükteki düzenlemelere, Esas Sözleşme'ye ve diğer şirket içi düzenlemelere uygun olarak yapılması sağlanmıştır.

Pay Sahipleri, İmtiyazlı Paylar ve Azınlık Haklarının Korunması

Şirkette oy haklarının kullanımına yönelik Esas Sözleşme'de imtiyaz bulunmamaktadır. Her 1 kuruş nominal değerdeki hisse için bir oy hakkı vardır. Yatırımcı taleplerinin yerine getirilmesinde düzenlemelere uyuma azami özen gösterilmektedir. 2023 yılında şirketle ilgili Pay Sahipleri haklarının kullanımı konusunda herhangi bir şikayet veya bu konuda şirket bilgisi dahilinde Otokar hakkında açılan idari ve kanuni takip bulunmamaktadır.

Azınlık hakları, Esas Sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara tanınmamış olup genel uygulamalara paralel şekilde azınlığa düzenlemelerdeki genel hükümler çerçevesinde haklar sağlanmıştır.

Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Otokar ile Pay Sahipleri arasındaki tüm ilişkiler Yatırımcı İlişkileri Bölümü sorumluluğunda yürütülmektedir. Bölüm, Pay Sahiplerinin ve potansiyel yatırımcıların gizli ve ticari sır

niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere ve bilgi eşitsizliğine yol açmayacak şekilde düzenli olarak şirketin faaliyetleri, finansal durumu ve stratejilerine yönelik olarak bilgilendirilmesinden ve Pay Sahipleri ile şirket yöneticileri arasındaki çift yönlü iletişimin yönetilmesinden sorumludur.

2023 yılında Yatırımcı İlişkileri Bölümü tarafından aracı kurum analistleri, yerli ve yabancı yatırımcılar ile 15 adet çevrim içi ve 4 adet fiziki yatırımcı toplantısı, 57 adet telekonferans gerçekleştirilmiş, mevcut ve potansiyel yatırımcılarla görüşülmüş ve Pay Sahiplerinin güncel gelişmeler konusunda daha iyi bilgilendirilmesi sağlanmıştır. Yatırımcıların güncel bilgileri takip edebilmelerini teminen şirket internet sitesi, yatırımcı sunumları, yatırımcı bültenleri düzenli olarak güncellenmiştir.

2023 yılında 75 adet özel durum açıklaması yayınlanmış, yatırımcılar için önem ihtiva eden açıklamalar, Kamuyu Aydınlatma Platformu'nun (KAP) yanı sıra, eş zamanlı olarak İngilizce çevirileriyle birlikte şirket internet sitesinde yayınlanmıştır. Şirket internet sitesinde son beş yıla ait bilgiler Türkçe ve İngilizce olarak yer almaktadır. Yatırımcı İlişkileri Bölümü'ne, analist ve yatırımcılardan, şirket finansal raporlarına ve faaliyetlerine ilişkin çok sayıda bilgi talebi iletilmiş ve tüm sorular kamuya açık bilgiler paralelinde, bilgi eşitsizliğine yol açmayacak şekilde yanıtlanmıştır.

YATIRIMCI İLİŞKİLERİ BÖLÜMÜ SORUMLULARI

Hüseyin Odabaş
(Genel Müdür Yardımcısı-Mali)

İrfan Özcan
(Mali İşler Direktörü)

Doğan Seçkinler
(Finans, Risk Yönetim ve Yatırımcı İlişkileri Direktörü)

Hatice Gülşah Mutlu
(Yatırımcı İlişkileri ve Kurumsal Yönetim Lideri)

Yönetim Kurulu'nun Yapısı

Şirketin Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından seçilen en az 5 (beş) üyeli bir Yönetim Kurulu tarafından idare edilmektedir. Yönetim Kurulu Üyelerinin sayısının tespiti ve üyelerin seçimi bakımından Genel Kurul yetkilidir. Bağımsız Üyeler için Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri ile getirilen zorunluluklar saklı kalmak kaydıyla, Genel Kurul, Türk Ticaret Kanunu'nun 364'üncü maddesi uyarınca gerekli görürse Yönetim Kurulu Üyelerini her zaman değiştirebilmektedir. Yönetim Kurulu Üyeleri maksimum üç yıl için seçilebilir. Görev süresi bitmiş bulunan üye yeniden seçilebilir.

Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürlük görevleri ayrı kişiler tarafından yerine getirilmektedir. Yönetim Kurulu Üyelerinin şirket işleri için gereken zamanı ayırmalarına özen gösterilmekte olup şirket dışında başka görev veya görevler almasına ilişkin bir sınırlandırma bulunmamaktadır. Özellikle Bağımsız Üyelerin iş deneyimleri ve sektörel tecrübelerinin Yönetim Kurulu'na önemli katkısı sebebiyle böyle bir sınırlandırmaya ihtiyaç duyulmamaktadır. Genel Kurul öncesinde üyenin özgeçmişiyile birlikte, şirket dışında yürüttüğü görevler de Pay Sahiplerinin bilgisine sunulmaktadır.

2021 yılında onaylanan Otokar Yönetim Kurulu Çeşitlilik Politikası'na göre Yönetim Kurulu'nda kadın üye oranının beş yıl içinde yüzde 25'e ulaşması hedeflenmektedir. 2023 sonu itibarıyla bu oran yüzde 11'dir.

2023 YILI OTOKAR YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Adı Soyadı	Görevi	Bağımsızlık Durumu	Yönetim Kurulu'na İlk Seçilme Tarihi	Görev Süresi	Komitelerdeki Görevleri	Şirket Dışındaki Görevleri
Yıldırım Ali Koç	Başkan	Bağımsız Üye Değil	26.03.2015	1 Yıl		Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Koç Holding Şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyelikleri, Komite Üyelikleri
Selin Ayla Ünver	Başkan Vekili	Bağımsız Üye Değil	22.10.2018	1 Yıl		Ünver Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
Levent Çakıroğlu	Üye	Bağımsız Üye Değil	26.03.2015	1 Yıl	Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi	Koç Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi ve CEO, Koç Holding Şirketlerinde Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Üyelikleri, Komite Üyelikleri
Haydar Yenigün	Üye	Bağımsız Üye Değil	21.03.2022	1 Yıl	Risk Yönetimi Komitesi Üyesi	Koç Holding Şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyelikleri, Komite Üyelikleri
İsmail Cenk Çimen	Üye	Bağımsız Üye Değil	18.03.2019	1 Yıl		Koç Holding Şirketlerinde Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Üyelikleri
Ahmet Serdar Görgüç	Üye - Genel Müdür	Bağımsız Üye Değil	20.04.2006	1 Yıl		
Ali İhsan İlkbahar	Üye	Bağımsız Üye	16.03.2020	1 Yıl	Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı	
Ali İhsan Kamanlı	Üye	Bağımsız Üye	15.03.2018	1 Yıl	Denetimden Sorumlu Komite Üyesi	
Kenan Güven	Üye	Bağımsız Üye	15.03.2018	1 Yıl	Risk Yönetimi Komitesi Başkanı, Denetimden Sorumlu Komite Başkanı	Türk Kalp Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

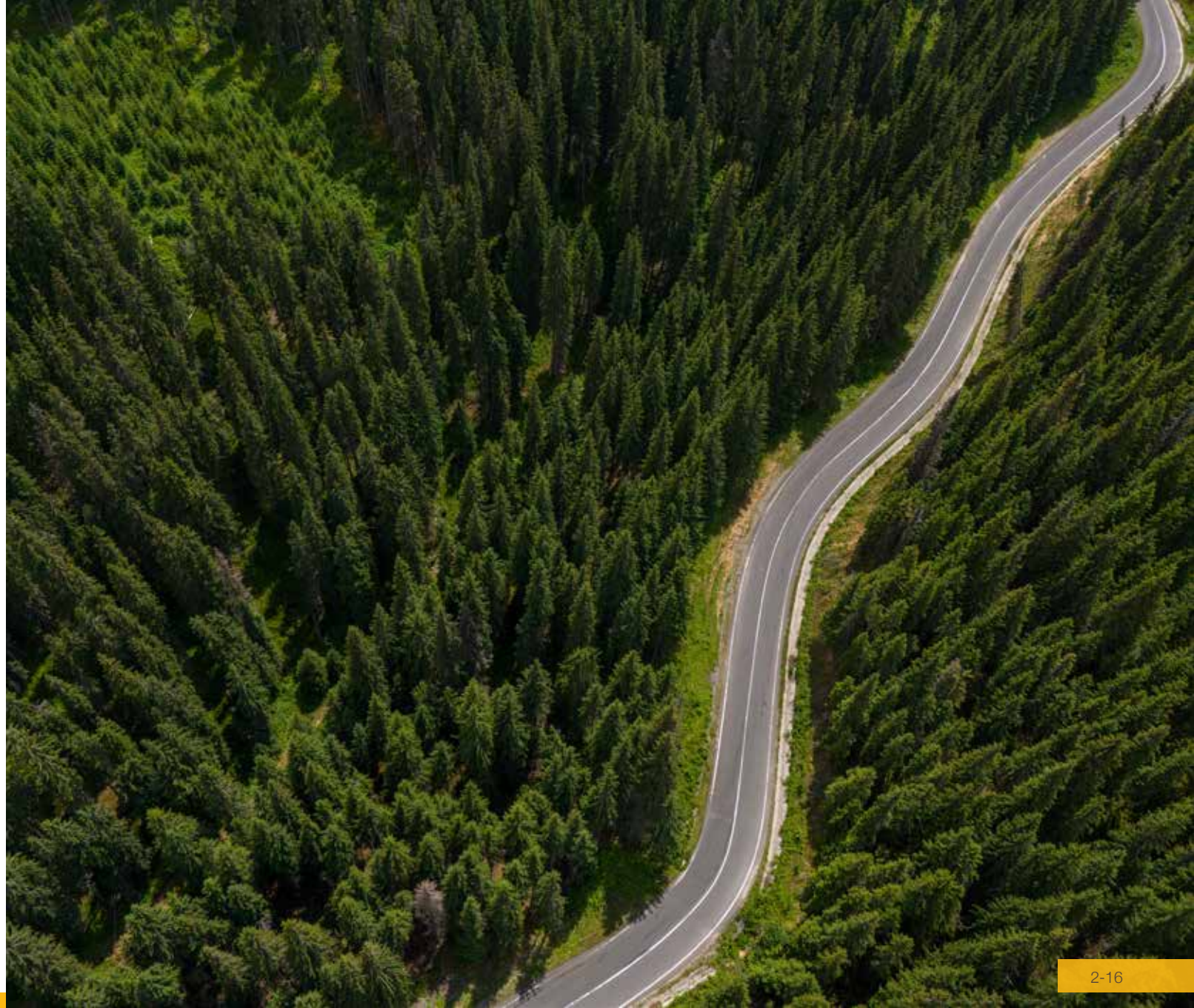
Yönetim Kurulu'nun Faaliyet Esasları

Yönetim Kurulu Üyelerinin yetki ve sorumlulukları Esas Sözleşme'de belirlenmiştir. Yönetim Kurulu Üyeleri arasında görev dağılımı ve Yönetim Kurulu Üyelerinin görev ve yetkileri Faaliyet Raporlarında detaylı olarak açıklanmaktadır.

Yönetim Kurulu kararlarına ilişkin konu başlığı veya gündemler, şirket Esas Sözleşmesinin açıkça Yönetim Kurulu kararına bağlanmasını emrettiği hususlar ve ortaya çıkan gerekler çerçevesinde oluşmakta ve ilgili birimlerce şirket Üst Yönetimine ve Yönetim Kurulu Üyelerine bildirilmesiyle belirlenmektedir.

Toplantıya katılım ve çağrı, esas itibarıyla şirket işleri gerek gösterdikçe yapılmakta, kritik ve stratejik konular görüşülerek değerlendirilmektedir. Yönetim Kurulu Üyelerinin bilgilendirilmesi ve iletişimin sağlanması amacıyla özel bir sekreteryaya kurulmuş olmamakla beraber, Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı'nın koordinasyonunda Yönetim Kurulu kararlarına ilişkin gündemlerin hazırlanması, kararların yazılması ve takibi yapılmaktadır.

Yönetim Kurulu, Türk Ticaret Kanunu ve şirket Esas Sözleşmesinin ilgili maddeleri doğrultusunda gerektirdiği durumlarda fiziki olarak toplanmakta; ayrıca gerekli hallerde kararlarını Türk Ticaret Kanunu'nun 390'ıncı maddesinin 4'üncü fıkrası hükmü gereği elden dolaştırma yöntemiyle de almaktadır. 2023 yılında toplam 25 adet Yönetim Kurulu kararı alınmıştır. Ayrıca üç defa stratejik konuları değerlendirmek üzere tüm üyelerin katılımıyla yapılan görüşmelerde de şirketin durumu ve faaliyetleri değerlendirilmiştir.

Üst Düzey Yöneticiler ve Yönetim Kurulu Üyeleri için Ücret Politikası

Türk Ticaret Kanunu ile Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. Esas Sözleşmesinin 13. maddesine uygun olarak Yönetim Kurulu Üyelerinin tamamı için geçerli olmak üzere, Yönetim Kurulu Üyeliği fonksiyonları için her yıl Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda sabit ücret belirlenmektedir. Yönetim Kurulu Üyelerine, atanma ve ayrılma tarihleri itibarıyla görevde bulundukları süre dikkate alınarak kısıt esasına göre ödeme yapılmaktadır. İcrada bulunan Yönetim Kurulu Üyelerine, Üst Düzey Yöneticiler için belirlenen politika kapsamında ödeme yapılmaktadır. Şirket faaliyetlerine katkı amacıyla Yönetim Kurulu Üyeliği dışında belli fonksiyonları yürütmekle görevlendirilen üyelere, Genel Kurul'da belirlenen sabit ücrete ek olarak, üstlendikleri bu fonksiyon dolayısıyla Kurumsal Yönetim Komitesi görüşü çerçevesinde ayrıca menfaat sağlanabilmektedir. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinin ücretlendirmesinde şirketin performansına dayalı ödeme planları kullanılmamaktadır. Yönetim Kurulu Üyelerinin şirkete sağladığı katkılar dolayısıyla katlandığı (ulaşım, telefon, sigorta gibi) giderler şirket tarafından karşılanabilmektedir.

Üst Düzey Yönetici ücretleri ise sabit ve performansa dayalı olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır. Şirket ücretlendirme politikası kapsamında ücret ve yan haklar yönetimi; adil, objektif, yüksek performansı takdir eden, rekabetçi, ödüllendirici ve motive edici olarak düzenlenmekte ve uygulanmaktadır. Üst Düzey Yönetici sabit

ücretleri; piyasadaki makroekonomik veriler, piyasada geçerli olan ücret politikaları, şirketin büyüklüğü ile uzun vadeli hedefleri ve kişilerin pozisyonları da dikkate alınarak uluslararası standartlar ve yasal yükümlülükler uygun olarak belirlenmektedir. Ücretlendirme politikası ile şirket içi ücret dengeleri ve piyasada rekabet edilebilirlik dikkate alınarak çalışanların motivasyonunun ve bağlılıklarının artırılmasının yanı sıra, şirket stratejik iş hedeflerine ulaşılmasını sağlayacak nitelikli çalışanların kazandırılması amaçlanmaktadır. Üst Düzey Yönetici primleri ise şirketin iş hedeflerinin gerçekleştirilmesini ve üzerine çıkılmasını destekleyecek, sürdürülebilir başarıyı ödüllendirerek üstün performansı teşvik edecek şekilde prim bazına, şirket performansına ve bireysel performansa göre hesaplanmaktadır. Kriterler ile ilgili bilgiler aşağıda özetlenmiştir:

- **Prim Bazı:** Prim bazları, her yılbaşında güncellenmekte olup yöneticilerin pozisyonlarının iş büyüklüğüne göre değişkenlik göstermektedir. Prim bazları güncellenirken piyasadaki üst yönetim prim politikaları göz önünde bulundurulur.
- **Şirket Performansı:** Şirket performansı, her yılbaşında şirkete verilen finansal ve operasyonel (pazar payı, ihracat, yurt dışı faaliyetler, verimlilik vb.) hedeflerin, dönem sonunda ölçülmesi ile elde edilmektedir. Şirket hedefleri belirlenirken başarının sürdürülebilir olması, önceki yıllara göre iyileştirmeler içermesi önemle dikkate alınan prensiplerdir.
- **Bireysel Performans:** Bireysel

performansın belirlenmesinde, Üst Düzey Yöneticilerin kendi ekipleri ve yöneticileriyle belirledikleri bireysel ve kolektif hedefler ile kilit sonuç göstergeleri dikkate alınmaktadır. Bireysel performansın ölçülmesinde, finansal alanların dışında uzun vadeli sürdürülebilir iyileştirme, Çevresel, Toplumsal ve Kurumsal Yönetişim (ÇSY) politikalarına uyum prensipleri de gözetilmektedir.

Otokar Üst Düzey Yöneticilerinin işten ayrılmaları halinde, çalıştıkları süre, Üst Düzey Yönetici olarak görev yaptıkları süre, sağladığı katkı, ayrılma tarihinden önceki son hedef primi, son yılda ödenen maaş ve prim bilgileri dikkate alınarak işten ayrılma ikramiyesi ödenebilmektedir. Yukarıdaki esaslara göre belirlenen ve yıl içinde Üst Düzey Yönetici ve Yönetim Kurulu Üyelerine ödenen toplam miktarlar, izleyen Genel Kurul Toplantısı'nda mevzuata uygun olarak ortakların bilgisine ve/veya onayına sunulmaktadır.

Yönetim Kurulu Üyelerinin iş deneyimleri ve sektörel tecrübelerinin Yönetim Kurulu'na önemli katkı sağlaması nedeniyle, Yönetim Kurulu Üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmamıştır. Yönetim Kurulu'nun etkin çalışmaları da dikkate alınarak, kurumsal yönetim açısından herhangi bir olumsuz durum oluşturmadığı değerlendirilen mevcut uygulamada kısa vadede bir değişiklik öngörülmemektedir. Yönetim Kurulu Üyelerine veya yöneticilere şirket tarafından borç verilmesi, kredi kullanılması, lehlerine teminat verilmesi gibi

çıkar çatışmasına yol açacak önemli bir işlem söz konusu değildir.

Yönetim Kurulu Üyeliği fonksiyonları için her yıl Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda sabit ücret belirlenmektedir dolayısıyla ödemeleri hedef bazlı değildir. Üst Düzey Yöneticilerin ise hedefleri bir yıllıktır, buna ÇSY hedefleri dahildir. Genel Müdür'ün maaşı toplam hisse değerine veya hissedar kârına bağlı değildir. Otokar Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticileri için Yönetici Sorumluluk Sigortası da bulunmaktadır.

Yöneticileri cezbetmek ve kalmasını sağlamak amacıyla çevik (agile) prim sistemi ve yıl sonu prim sistemi mevcuttur. Koç Holding tarafından her yıl ücret piyasa verileri paylaşılmakta, ücretlendirme politikası buna göre belirlenmektedir. Analizler, danışmanlık firmalarının ücret veri tabanlarından faydalanarak yapılmaktadır. Kilit pozisyonlar için devamlılık (back-up) planı da bulunmaktadır.

Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Grubun 31 Aralık 2023 tarihinde sona eren yılda Üst Düzey Yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 159.115 bin TL olup tutarın tamamı kısa vadeli faydalardan oluşmaktadır. (31 Aralık 2022: Grubun Üst Düzey Yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 129.881 bin TL'den oluşmaktadır.) Üst Düzey Yöneticiler, Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarından oluşmaktadır.

Komiteler

Otokar'da Yönetim Kurulu'nun görev ve sorumluluklarını sağlıklı olarak yerine getirmesi amacıyla oluşturulmuş komiteler faaliyetlerini belirlenen prosedürler çerçevesinde yürütmektedir. Komiteler tarafından bağımsız olarak yapılan çalışmalar sonucunda alınan kararlar Yönetim Kurulu'na öneri olarak sunulmakta, nihai karar Yönetim Kurulu tarafından alınmaktadır.

Komitelerin görev alanlarıyla çalışma esasları Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş ve kamuya açıklanmıştır. Komitelerin başkanları Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinden seçilmiş olup Denetim Komitesi Üyelerinin tamamı Bağımsız Yönetim Kurulu Üyelerinden oluşmaktadır.

Denetimden Sorumlu Komite: İlk olarak 29 Nisan 2003 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı'nda alınan karar ile kurulan Denetimden Sorumlu Komite, Sermaye Piyasası Mevzuatı'nda denetim komitesi için öngörülen görevleri yerine getirmektedir. Otokar'ın 4 Nisan 2023 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla Denetimden Sorumlu Komite'nin iki Bağımsız Üye'den oluşmasına karar verilmiştir. Denetim Komitesi 2023 yılında bağımsız denetçinin seçimine; bağımsız denetim ve iç kontrol sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimine; kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal tabloların, ortaklığın izlediği muhasebe ilkelerine, gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin görüşlerini, bu hususlar dışında yıl içinde gerçekleştirdiği toplantılarda alınan kararları Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirmiştir. 2023 yılı içinde Denetim Komitesi, yedi toplantı gerçekleştirmiştir.

Kurumsal Yönetim Komitesi: Şirketin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumunu izlemek, henüz uygulamaya konulmamış ilkelerin uygulanamama gerekçelerini

2023 YILI KOMİTE ÜYELERİ

Denetim Komitesi	Ünvan	Başlangıç	Bitiş
Kenan Güven	Başkan	13.03.2023	27.03.2024
Ali İhsan Kamanlı	Üye	13.03.2023	27.03.2024
Kurumsal Yönetim Komitesi	Ünvan	Başlangıç	Bitiş
Ali İhsan İlkbahar	Başkan	13.03.2023	27.03.2024
Levent Çakıroğlu	Üye	13.03.2023	27.03.2024
Hüseyin Odabaş	Üye	13.03.2023	27.03.2024
Risk Yönetimi Komitesi	Ünvan	Başlangıç	Bitiş
Kenan Güven	Başkan	13.03.2023	27.03.2024
Haydar Yenigün	Üye	13.03.2023	27.03.2024

Toplantılara Katılım Oranı (%)	2023
Yönetim Kurulu Toplantıları	89

inceleyerek Yönetim Kurulu'na uygulamaları iyileştirici önerilerde bulunmak, Kurumsal Yönetim Uygulamalarını ve Kurumsal Yönetim Uyum Raporu'nu değerlendirmek ve Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün çalışmalarını gözetmek üzere ilk olarak 25 Mayıs 2012 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı'nda alınan kararla kurulmuştur. 4 Nisan 2023 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla Kurumsal Yönetim Komitesi'nin üç üyeden oluşmasına ve Tebliğ kapsamında Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi görevlerini yerine getirmesine karar verilmiştir. Kurumsal

Yönetim Komitesi, 2023 yılında şirketin kurumsal yönetim uygulamalarını, SPK'nın 10.01.2019 tarih ve 2/49 sayılı kararı ile yürürlüğe giren raporlama çerçevesini oluşturan Kurumsal Yönetim Uyum Raporu Formu (URF) ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu'nu (KYBF) değerlendirmiş, Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün faaliyetleri hakkında Yönetim Kurulu'na bilgi sunmuştur.

Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi görevlerini de yerine getiren komite, 2023 yılında Bağımsız Yönetim

Kurulu Üye Adaylarının belirlenmesiyle ve Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilere sağlanan menfaatlerle ilgili çalışmalarda bulunmuştur. 2023 yılı içinde Kurumsal Yönetim Komitesi altı toplantı gerçekleştirmiştir.

Risk Yönetimi Komitesi: Şirketin 11 Temmuz 2012 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı'nda, Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken tespiti, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmak üzere Risk Yönetimi Komitesi'nin kurulmasına karar verilmiştir. 4 Nisan 2023 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla komitenin iki üyeden oluşmasına yönelik karar alınmıştır. Komite, yılda en az altı defa toplanmaktadır.

Risk Yönetimi Komitesi 2023 yılında, Faaliyet Raporu'nda yer alacak Risk Raporu'nun değerlendirilmesini ve risk unsurlarına ilişkin görüşlerini, yıl içinde gerçekleştirdiği toplantılarda alınan kararları Yönetim Kurulu'na yazılı olarak bildirmiştir. Ayrıca komite SPK'nın VII-128.9 Bilgi Sistemleri Tebliği ile halka açık şirketler için getirilen yükümlülükler kapsamında 2021 yılında yürütülen bilgi sistemleri uygulamaları ve bu kapsamda hazırlanan raporunu değerlendirmiştir. 2023 yılı içinde Risk Yönetimi Komitesi altı toplantı gerçekleştirmiştir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından hazırlanan 26 Şubat 2024 tarihli raporda, Otokar'ın riskin erken saptanması sistemi ve Risk Yönetimi Komitesi'nin, tüm önemli yönleriyle, TTK'nın 378'inci maddesi çerçevesinde yeterli olduğu sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir.

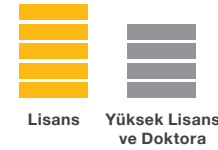
ŞİRKET YÖNETİM KURULU'NDA GÖREV SÜRESİ

VATANDAŞLIK / OTURUM

EĞİTİM DURUMU

YETKİNLİKLER

Temel Endüstri Deneyimi	%100
Finans / Denetim ve Risk	%100
Kamu Politikaları & Hukuk	%67
Üst Düzey Yöneticilik Deneyimi	%100

İŞ TECRÜBESİ

TOPLANTILARA KATILIM ORANI

BT / Siber Güvenlik	%33
Teknik Mühendislik	%67
Üretim / Tedarik Zinciri	%78
Uluslararası Piyasalar / Çoklu Coğrafya	%89

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından düzenlenen Kurumsal Yönetim İlkelerine uyuma Otokar tarafından büyük önem verilmektedir. 2023 yılında yürürlükte bulunan II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamında zorunlu olan tüm ilkelere tam olarak uyulmuş, zorunlu olmayan ilkelerin de büyük çoğunluğuna uyum sağlanmıştır.

Henüz uygulamaya konulmamış olan ilkeler üzerinde çalışılmaktadır. Otokar'ın etkin yönetimine katkı sağlayacak şekilde idari, hukuki ve teknik alt yapı çalışmalarının incelenmesi sonrasında bunların uygulamaya geçilmesi değerlendirilecektir. Konuya ilişkin detaylar 2023 yılı Faaliyet Raporu'nun ilgili kısımlarında yer almaktadır. Zorunlu olmayan ilkelere tam uyum sağlanamaması nedeniyle Otokar'ın maruz kaldığı çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Derecelendirmesi

Otokar, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanan Kurumsal Yönetim İlkelerine uymayı ve gelişen koşullara bağlı olarak uyum sağlanacak konularda düzenlemeler yapmayı benimsemiştir. SPK'nın "Sermaye Piyasasında Derecelendirme Faaliyeti ve Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin Esaslar" tebliği kapsamında ve BIST şirketlerinin Kurumsal Yönetim İlkelerine uyumuna ilişkin olarak, SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş. tarafından derecelendirilmiş olup hazırlanan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu, şirketin www.otokar.com.tr internet adresinde yayınlanmaktadır.

Otokar'ın, 2022 yılında 95,53 (9,55) olan Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu, 2023 yılında 95,60 (9,56) olarak gerçekleşmiştir.

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu 2023	Ağırlık (%)	Not
Pay Sahipleri	25	95,92
Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık	25	96,19
Menfaat Sahipleri	15	97,13
Yönetim Kurulu	35	94,30
TOPLAM	100	95,60

SPK Gereği Uyulması Gereken Kurumsal Yönetim İlkeleri	Tam Uyum	Kısmi Uyum	Uyumsuz	Muaf	İlgisiz
TOPLAM	57	3	4	0	4

RİSK YÖNETİMİ VE UYUM

Risk Yönetimi

Otokar, Yönetim Kurulu gözetimi altında, Genel Müdür liderliğinde, tüm yöneticilerle koordinasyon içinde yönetilerek, organizasyonun her seviyesinde yaygınlaştırılarak desteklenen, şirket stratejileri doğrultusunda uygulanan, hedeflerine ulaşmasını engelleyecek potansiyel risklerin öngörüldüğü, izlendiği, aksiyon planlarının önceden oluşturulduğu bir risk politikası benimsemiştir.

Şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek stratejik, operasyonel, finansal, hukuki ve sair her türlü riskin erken tespiti, değerlendirilmesi, etki ve olasılıklarının hesaplanması, bu risklerin şirketin kurumsal risk alma profiline uygun olarak yönetilmesi, raporlanması, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması, karar mekanizmalarında dikkate alınması ve bu doğrultuda etkin iç kontrol sistemlerinin oluşturulması ve entegrasyonu konularında Otokar Yönetim Kurulu'na tavsiye ve önerilerde bulunmak amacıyla Risk Yönetim Komitesi kurulmuştur.

Otokar, kendi Risk Politikası'nın yanında Koç Topluluğu Risk Politikalarıyla da uyumlu hareket etmektedir. Satışlar, verimlilik, gelir yaratma kapasitesi, kârlılık, borç/öz kaynak oranı ve benzeri konularda, ileriye dönük riskler de yine şirket Risk Politikası kapsamında değerlendirilip yönetilmektedir.

Risk Yönetimi ve İç Denetim Çalışmaları

Risk Yönetimi Komitesi, Otokar'ın 11 Temmuz 2012 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı'nda alınan kararla 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesi ile SPK'nın Kurumsal Yönetim Tebliği'ne uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur. Komite, şirketin Risk Yönetim Sistemi ve risk raporlaması esaslarını değerlendirmekte, bu kapsamda periyodik olarak hazırlanan Risk Raporlarını incelemekte, Risk Yönetim Sistemi'nde belirlenen limitlere uymayan hususlar için alınması gereken önlemler hakkında görüşlerini sunmakta, Risk Yönetim Sistemi'ni gözden geçirmekte ve risklerin yönetim sorumluluğunu üstlenen ilgili bölümlerdeki uygulamaların, komite kararlarına uygun gerçekleştirilmesinin gözetimini yürütmektedir. Komite ayrıca bilgi güvenliği uygulamalarının değerlendirilmesinin yanı sıra, uyum risklerinin gözetimi ve ilgili çalışmaların takibi ile sürdürülebilirlik risklerinin değerlendirilmesiyle ilgili çalışmalar da yapmaktadır. Raporlama çalışmaları ve komite değerlendirmeleri yazılı toplantı tutanakları ile kayıt altına alınmakta ve Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunulmaktadır.

Şirket bünyesinde oluşturulan İç Kontrol Sistemi ile tüm işlemlerde tarafsız ve bağımsız kalınması, şirkete katma

değer sağlanması, şirket faaliyetlerinin belirlenmiş strateji ve hedefler ile mevzuata uyumunun sağlanması ve şirketin temel hedef, ilke ve stratejilerinin gerçekleştirilmesine katkı sunulması, etkinlik ve verimliliğin artırılması hedeflenmektedir. İş akışlarının içerisinde yer alan standart tanımlar, görev tanımları, yetkilendirme sistemi, politikalar ve yazılı prosedürler İç Kontrol Sistemi'ni teşkil etmektedir.

İç Kontrol Sistemi düzenli olarak İç Denetim Müdürlüğü tarafından değerlendirmeye tabi tutulmakta ve etkinliği denetlenmektedir. İç Denetim Müdürlüğü'nün faaliyetlerini bağımsız olarak yürütebilmesi ve herhangi bir çıkar çatışması yaşanmaması için idari olarak Genel Müdür'e, fonksiyonel olarak ise (denetim sonuçlarıyla ilgili) Denetimden Sorumlu Komite'ye bağlı olarak görev yapması sağlanmıştır.

Muhasebe hesapları ve finansal tablolar Denetim Komitesi ve İç Denetim Müdürlüğü tarafından incelenmekte ve kontroller yapıldıktan sonra konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Şirket mali kayıtları aynı zamanda bağımsız denetim şirketi Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından da denetime tabi tutulmaktadır. Otokar'ın 2023 yılında tamamlanan herhangi bir özel denetim ya da kamu denetimi bulunmamaktadır.

Temel Riskler ve Fırsatlar

Otokar risklerini finansal riskler, stratejik riskler, operasyonel riskler ve hukuki riskler olarak takip etmektedir.

Finansal Riskler

- **Kur Riski:** Önemli bir kur riskine maruz kalmamak için şirketin döviz pozisyonu günlük olarak takip edilmekte ve belirlenen limitler dahilinde döviz pozisyonu taşınması hedeflenmektedir. Kur riski türev işlem sözleşmeleri ve doğal hedge yöntemleriyle yönetilmektedir.
- **Likidite Riski:** Nakit ihtiyaçlarını karşılayabilmek için nakit ve nakit benzeri varlık toplamının kısa vadeli yükümlülükler oranının hedeflenen seviyelerde tutulması sağlanmaktadır.
- **Kredi Riski:** İlişkili taraflar haricinde yapılan her anlaşmada karşı taraf için ortalama riskler kısıtlanarak ve gerekli görüldüğü durumlarda teminat alınarak yönetilmektedir.
- **Faiz Riski:** Finansal borçlanmalarda sabit/değişken faiz dengesi gözetilmektedir. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar şirket finansman politikaları doğrultusunda kullanılmakta olup esnek vadeli kredi kullanımı politikası uygulanmaktadır.
- **Alacak Riski:** Alacaklar, teminat limitleri içinde gözetilerek borç-alacak gün sayılarının bütçede öngörülen gün sayılarına uygunluğu takip edilmektedir.

Stratejik Riskler

Stratejik riskler, geleceğe hazırlanmada en önemli unsurlardan olan strateji konusunda kısa, orta veya uzun vadelerde belirlenmiş hedeflere ulaşmayı engelleyebilecek yapısal risklerdir. Bu riskler; ürün,

müşteri, rakipler, marka, piyasa, endüstri, yönetim ve değişim yönetimiyle ilgilidir. Stratejik risk yönetiminde geleceğe yönelik planların göstergesi olan bütçe ve stratejik planlar, makro ekonomik gelişmeler, piyasa ve sektör dinamikleri göz önünde tutularak doğması muhtemel risk ve fırsatlar takip edilmektedir.

Operasyonel Riskler

Operasyonel riskler, temel faaliyetlerin yerine getirilmesini engelleyebilecek iş süreçleri, personel ve sistemler gibi iç sistem ve süreçler ile dış etkenlerden kaynaklanan kayıplardan oluşmaktadır. Satış, ürün geliştirme, kapasite, bilgi yönetimi, teknoloji, marka yönetimi, deprem, yangın gibi risk başlıkları bu kategori içerisinde yer alan risklerdir. Operasyonel riskler, şirket içi ilgili birimler tarafından takip edilmekte ve yönetilmektedir. Operasyonel risklerin gerçekleşmesi durumunda doğabilecek zararların karşılanması için gerek duyulan konularda sigorta yaptırılmaktadır.

Hukuki Riskler

Şirket iç mevzuatına, Otokar'ın faaliyette bulunduğu ülke mevzuatlarına ve uluslararası mevzuata uygunluk, istihdam edilen ve uzmanlık gerektiren konularda destek alınan harici hukuk danışmanları ile takip edilmektedir. Önleyici hukuki hizmetler ise Rekabet Uyum Programı, Kişisel Verilerin Korunması Uyum Programı, Uyumluluk (Compliance) Programı ile düzenli şekilde yürütülmektedir. Uyum programları kapsamında oluşturulan risk gruplarının gerekli temel eğitimleri alması, belirli düzeyde bir farkındalığa erişmesi, bu surette risk almaktan kaçınmaları ve tereddütlü hallerde uzman hukukçulara müracaatları sağlanmaktadır.

Uyum

Hukuk ve Uyum Birimi altında konumlanan Uyum Ekibi, çalışmalarını Uyum Komitesi'nin desteğiyle yürütmektedir. Çeşitli departman yöneticilerinin dahil olduğu komiteyle görüş alışverişinde bulunmak suretiyle uyum yapısının etkinliği artırılmaktadır. Uyum farkındalığının şirket gündemi haline gelmesi, çeşitli farkındalık çalışmaları, yerel ve uluslararası mevzuata uyum sürecinde operasyonel anlamda destek verilmektedir. Buna ilave olarak uyum politikalarının halihazırdaki

etkinliğini tespit edebilmek için sistematik risk analizi süreçleri yürütülmektedir.

Yasal Uyum

Otokar'ın risk ve denetim faaliyetleri kapsamında takip ettiği temel stratejik unsurlar arasındadır. Otokar Uyum Politikası, Otokar'ın kapsamlı ve etkin bir uyum çerçevesinin tahsis edilmesi, Otokar'ın yasal düzenlemelere, iç politikalara, iyi kurumsal yönetim uygulamalarına ve etik kurallara uyma taahhüdünü ortaya koymaktadır. Uyum

Politikası, tüm Otokar çalışanları ve yöneticileri için bağlayıcıdır.

Rekabet Hukuku Uyum Politikası

Otokar'ın ticari faaliyetlerini ve rakipleriyle ilişkilerini yürütürken rekabet hukukuna uygun hareket etmeye verdiği önemin bir göstergesidir. Politika kapsamında, Otokar bünyesindeki tüm faaliyetlerin rekabet hukuku mevzuatına uyumlu şekilde yürütülmesine yönelik ilke ve esaslar belirlenmektedir. Otokar'ın tüm çalışanı ve yöneticileri bu Rekabet

Hukuku Uyum Politikası'na uymakla yükümlüdür.

Tedarik Zinciri Uyum Politikası

Otokar'ın temel ilke ve değerlerini iş ortakları ile paylaşmak ve onlardan beklenen standartlara yönelik rehberlik etme amacını taşımaktadır. Otokar, iş ortaklarının seçiminde ve izlenmesinde yol gösterici olmayı hedeflemektedir. Otokar Etik İlkelerinin ayrılmaz bir parçası olan bu politika, Otokar'ın tüm iş ortakları için bağlayıcıdır.

Otokar'ın Uyum Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Otokar'ın Rekabet Hukuku Uyum Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Otokar'ın Tedarik Zinciri Uyum Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Etik İlkeler

Otokar Etik İlkeleri, Koç Holding Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri temel alınarak oluşturulmuştur. Etik Kurallar, Otokar çalışanları, tedarikçileri ve ortakları için bağlayıcıdır. Koç Holding'in tüm Topluluk şirketleri adına tarafı olduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi de aynı şekilde Otokar'ın tüm değer zinciri için bağlayıcıdır. Otokar tüm bu ilkelerin yaygınlaşması için çaba sarf etmektedir.

Çalışanlar, etik kuralların ihlaliyle karşılaşmaları durumunda şikayet mekanizmaları üzerinden bildirim yapmakla yükümlüdür. İhbar ve şikayetler, gizlilik ilkesi çerçevesinde değerlendirilmektedir. Otokar çalışanları ve paydaşlarının Koç Topluluğu ve Otokar Etik İlkeleri veya ilgili politikalara

ya da mevzuata aykırı olduğundan şüphelendikleri eylemleri Otokar'a bildirmeye teşvik etmek amacıyla Otokar İhbar Politikası hayata geçirilmiştir.

Etik Süreçler ve Etik Hat

Şirket içinde ve değer zinciri genelinde iş etiği kurallarına uyumun ve rüşvet ve yolsuzluk da dahil olmak üzere etik dışı davranışların engellenmesine yönelik süreçlerin tasarlanarak verimli bir şekilde hayata geçirilmesi amacıyla Otokar Etik Davranış Kurulu oluşturulmuştur. Kurul, ihlal durumlarının tespitine yönelik denetim çalışmalarının planlanıp yürütülmesinden bir ihlal durumuyla karşılaşıldığında uygulanması gereken aksiyon planlarının oluşturulmasına kadar var olan süreçlerden

sorumludur. Bu kapsamda şirket operasyonları hem Otokar İç Denetim Ekiplerinin hem de Koç Holding Denetim Ekiplerinin ayrı ayrı gerçekleştirdiği denetimlere tabidir.

Otokar yönetici ve çalışanları, etik kuralların ihlal edildiği şüphesiyle karşılaşmaları durumunda bu şüphelerini bildirmekle yükümlüdür. Bu bildirimlerin ilgili politikalarda belirtilen yöntemle yapılması esastır.

Çalışanlar, şüpheli durum ve davranışları, öneri ve taleplerini bir üst yöneticiye iletebilmektedir. Gerekli gördükleri durumlarda ise ilgili politika dokümanlarında belirtilen ve kurumsal internet sitelerinden

de erişilebilecek Otokar İhbar ve Bildirim Hattı'na veya Koç Holding Etik Hattı'na doğrudan bildirimde bulunabilmektedirler. Gerekli görüldüğü durumlarda hukuki işlemleri de kapsayacak şekilde ilgili disiplin süreci başlatılmaktadır.

Uyum eğitimleri oryantasyon sürecinin de bir parçası haline gelmiştir. Şirketin mevcut çalışanlarının uyum eğitimlerini 2022 yılında tamamlamasına ilave olarak uyum eğitimlerinin yer aldığı platformdan elde edilen rapor uyarınca 2023 yılında Otokar'a katılan yeni çalışanlardan 140 kişi Etik İlkeler, 120 kişi ise Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Eğitimlerini tamamlamıştır.

2023'TE DÜZENLENEN ETİK EĞİTİMLER VE DENETİMLER

İnsan hakları alanındaki toplam eğitim saati	165
Etik alanındaki toplam eğitim saati	702
Yolsuzlukla mücadele eğitimi almış çalışan sayısı	120
Etik konusunda eğitim alan tedarikçi sayısı	518
Etik konusunda tedarikçilere verilen yıllık eğitim saati	518
Etik konusunda eğitim alan bayi ve distribütör sayısı	30
Bayi ve distribütörlere verilen toplam eğitim saati	30

Masa başı/yerinde
değerlendirmelere dahil olan

555 tedarikçi

(Thomson Reuters DPS Tool aracılığıyla)

Otokar'ın Etik İlkelerini incelemek için tıklayın.

Otokar'ın İhbar Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele

Otokar, rüşvet ve yolsuzluğun önlenmesine yönelik tedbirler almaktadır. Daha önce Etik Kurallar kapsamında yer alan rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusunun yönetimi için Otokar Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası oluşturulmuş ve yürürlüğe alınmıştır. Bu politika, yolsuzluk ve rüşvet konusunda Otokar bünyesinde uygulanacak ilke ve kuralları belirlemektedir. Şirketin tüm paydaşlarının kolay erişimi için Otokar'ın internet sitesinde yayınlanan politika, şirket içi kanallarda tüm çalışanlarla paylaşılmıştır. Tedarikçi platformuna da Otokar Uyum Programı'na ilişkin eğitim eklenmiştir ve sözleşme müzakereleri de bu kapsamda yapılmaktadır. Koç Akademi'de yer alan uyum eğitimlerinde Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi eğitimi 2023 yılında 979 ofis çalışanı (yaklaşık her dört çalışandan biri) tarafından tamamlanmıştır.

Toplumsal Yatırımlar

Otokar, faaliyetlerinin paydaşlarına, çevreye ve toplumun tamamına olan etkisinin farkındadır ve sürdürülebilir kalkınma için sorumluluk almaktadır. Otokar Toplumsal Yatırım Politikası, Otokar'ın ilişki içerisinde olduğu toplumun refahına ve çevrenin sürdürülebilir gelişimine katkıda bulunmaya verdiği önemi

ortaya koymaktadır. Otokar, toplumsal yatırımların Otokar'ın Etik İlkelerine, İnsan Hakları Politikası'na, Bağış ve Sponsorluk Politikası'na, Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası'na ve şirketin ilgili diğer politikalarına uygun olmasını sağlamaktadır.

Yaptırımlar ve İhracat Kontrolleri

Otokar'ın ticari faaliyetlerinin gereklilikleri doğrultusunda, başta Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere, Birleşmiş Milletler, Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği ve diğer yargı bölgeleri tarafından uygulanan ekonomik yaptırımlar ve ihracat kontrolleri yükümlülüklerine tam olarak uyum sağlanmaktadır. Bu konudaki kuralların net bir çerçevede tanımlanması adına Otokar Yaptırımlar ve İhracat Kontrolleri Politikası hayata geçirilmiştir.

Hediye Alma ve Ağırlama

Otokar Hediye ve Ağırlama Politikası, Otokar adına hareket eden şirket çalışanları ve yöneticilerinin, iş ortaklarının hediye alınması, verilmesi, misafir ağırlanması veya bir ağırlama davetinin kabul edilmesi ve benzeri diğer faaliyetleri gerçekleştirirken uymakla yükümlü olduğu kural ve standartları belirlemektedir.

2023 YILINDA STOK YÖNETİMİ VE SATIN ALMA DENETİMLERİNDE ODAKLANILAN, SUİSTİMAL RİSKİ İÇEREN BAŞLICA KONULAR

- Malzeme birim fiyat analizleri (Birim fiyat tanımlama/eskalasyon parametreleri)
- Satın alma ekibinin yaptığı performans ölçümleri (Manipülasyon gibi riskler)
- Nakliye operasyonlarındaki doluluk oranları
- Direkt ve endirekt satın alma operasyonları kapsamında yapılan/ yapılmayan ihaleler ve maliyet analizleri (Şartnameye uyum)
- Erişim hakları (Access-right management)
- Başkasının bilgisayarından işlem yapan kullanıcılar

Otokar'ın Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Otokar'ın Toplumsal Yatırım Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Otokar'ın Yaptırımlar ve İhracat Kontrolleri Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Otokar'ın Hediye ve Ağırlama Politikası'nı incelemek için tıklayın.

OTOKAR'DA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Otokar, iki farklı sektörde faaliyet göstermektedir ve bu sektörlerin paydaşları ile önceliklerinin birbirinden ayrıştığının bilincindedir. Bu durum, bir zenginlik getirdiği kadar, sürdürülebilirlik strateji ve uygulamalarının çok daha titiz planlanmasını ve yönetilmesini de gerektirmektedir. Bu çerçevede sektörel ortak önceliklere odaklanırken belirli alanlarda süreçlerin iş modellerine uygun yapılanmasına olanak tanıyan esnek bir yaklaşım benimsenmektedir. Bunu yaparken küresel en iyi uygulamalardan ilham alınmakta ve Koç Holding'in kılavuzluğundan yararlanılmaktadır. Paydaşları için değer yaratırken tüm süreçlerde etik değerlere sahip çıkmayı; çalışanları,

tedarikçileri, iş ortakları ve müşterileri başta olmak üzere tüm paydaşlarının görüş ve önerilerini dinlemeyi, insana ve çevreye saygılı olmayı benimsemektedir.

Sürdürülebilirlik bakış açısını kendi operasyonlarıyla sınırlamayan Otokar, bu perspektifi tüm değer zincirine yaygınlaştırmayı ve örnek performanslara imza atmayı hedeflemektedir. Bu vizyon doğrultusunda ekonomik, sosyal ve çevresel performansını 2013 yılından bu yana GRI uyumlu raporlarıyla şeffaf bir şekilde paylaşmakta ve 2014 yılından bu yana BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde yer almaktadır.

KOÇ HOLDİNG'İN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI

Koç Topluluğu'nun iş modelinin odağında faaliyet gösterdiği ülkeler ve dünya için uzun vadeli, sürdürülebilir değer yaratmak bulunmaktadır. Topluluğun geçmişten gelen mirası, etki gücü ve liderlik rolü sürdürülebilirlik alanında çeşitli fırsatlar sunmaktadır. Bu doğrultuda Koç Holding, sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarını Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ve kamuya açıklanan "Geleceğe. Birlikte" ortaklık stratejisi çerçevesinde yönetmektedir. Ana kulvarlarını iş, insan, dünya ve toplumun oluşturduğu "Geleceğe. Birlikte" stratejisi Koç Topluluğu'nun sahip olduğu yetenek, erişim ağı, teknoloji ve inovasyon gücüyle hayata geçirilmektedir.

İş için. Birlikte

Küresel rekabette yer almak için sürdürülebilir, kârlı büyüme

Geleceğe. Birlikte

Geleceğe, Birlikte, Koç Topluluğu'nun sürdürülebilir, kârlı büyüme yaklaşımıdır.

Dünya için. Birlikte

Küresel sorunlara yenilikçi çözümler

İnsan için. Birlikte

Geleceğin yetkinliklerini destekleyen, çeşitliliği benimseyen, kapsayıcı yaklaşım

Toplum için. Birlikte

Ortak hedefler için iş birlikleri ve ortaklıklar

Sürdürülebilirlik Yönetimi

Otokar'ın sosyal, ekonomik ve çevresel konularda stratejik yönelimlerin belirlenmesinden sorumlu yönetim organı Otokar Yönetim Kurulu'dur. Otokar Yönetim Kurulu, tüm faaliyet alanlarında olduğu gibi sürdürülebilirlik konusundaki kurumsal strateji ve yönelimleri de belirlemekte, şirket üst yönetiminin sürdürülebilirlik performansının takibini gerçekleştirmektedir. Bunun yanında yılda bir kez, SPK'nın 23.06.2022 tarihli kararı uyarınca belirlediği esaslar çerçevesinde hazırlanan SPK Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Raporu, Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından incelenerek Faaliyet Raporu'na eklenmek ve KAP aracılığıyla kamuya açıklanmak üzere Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmaktadır.

Yönetim Kurulu Üyeleri arasında yer alan Genel Müdür, sürdürülebilirlik çalışmalarının kurumsal politikalara ve yasal düzenlemelere uyumlu bir biçimde yürütülmesini sağlamaktadır. Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu, Otokar Genel Müdürü'ne raporlama yapmaktadır.

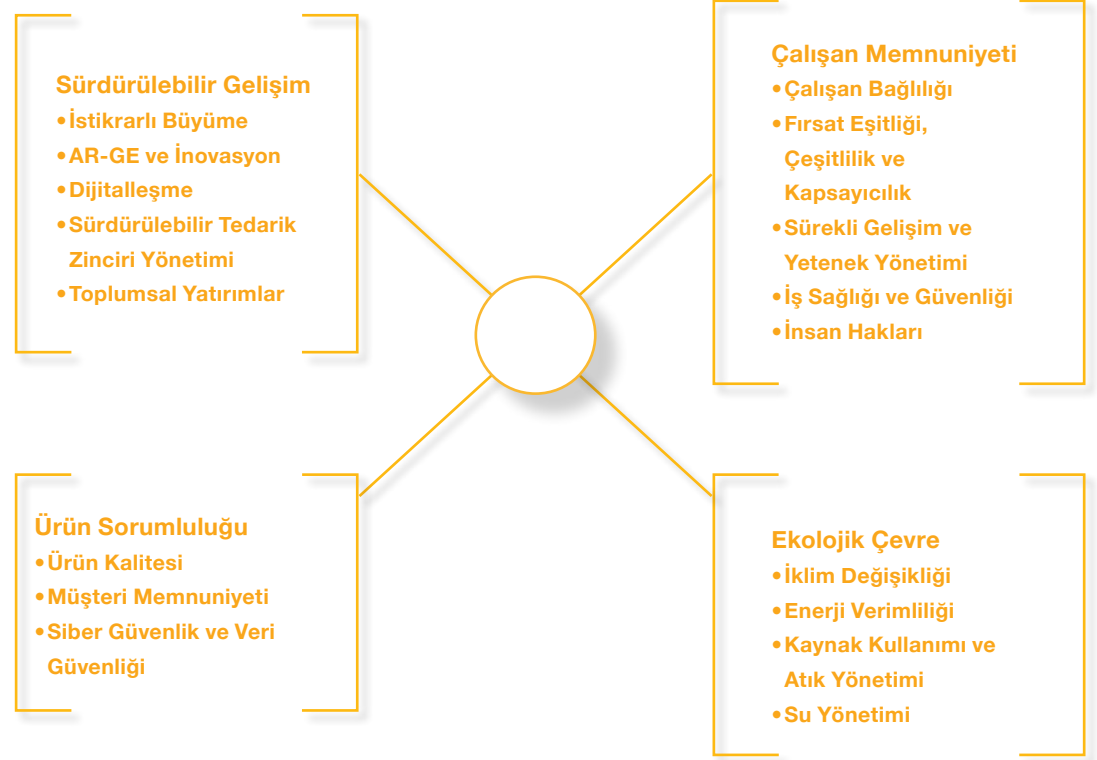
Faaliyetlerden doğan sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerin

yanı sıra, bu kapsamdaki paydaş beklentilerinin risk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla takibi ise Otokar Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu'nun sorumluluğunda bulunmaktadır. Sürdürülebilirlikle ilgili sorumluluklar Yönetim Kurulu'nda kalmakla beraber, şirketin sürdürülebilirlik öncelikleri, Çalışma Grubu Üyelerinin ve Üst Yönetim'in katıldığı çalıştaylarla belirlenmektedir.

Sürdürülebilirlik Öncelikleri

Belirlenen öncelikli konular şirket dışı uzmanlar tarafından her yıl gözden geçirilmekte ve gerekli görüldüğü takdirde güncellenmektedir. Bu kapsamda 2021 yılında Otokar yöneticileri ve dış paydaşları da dahil olmak üzere 14 paydaş grubunun katıldığı bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Sonrasında bu çalışmalar, Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu tarafından değerlendirilmiştir. Bu analize 2023 yılında güncellenen Koç Holding öncelikleri ve SASB sektörel öncelikleri de dahil edilmiş, şirket dışı uzmanların da önerilerinin değerlendirilmesiyle birlikte son hali verilmiştir.

Otokar Sürdürülebilirlik Modeli'nin amacı, çevresel-sosyal-yönetişim alanlarında sorumlu, paydaş

katılımını gözetten bir şirket olarak, otomotiv ve savunma sanayisinde Otokar'ın iş stratejisini güçlendirecek; çevreye, insana ve geleceğe saygılı bir yol haritası belirlemektir. Otokar Sürdürülebilirlik Modeli'yle geleceğe bütüncül ve kapsayıcı bir bakış açısıyla ulaşılması hedeflenmektedir.

Paydaş İletişimi ve Katılım Platformları

Otokar, başta müşteriler, çalışanlar, tedarikçi ve hissedarlar, düzenleyici kurumlar, kamu kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve medya olmak üzere paydaşlarıyla karşılıklı güven, iş birliği ve faydaya dayalı yapıcı ve şeffaf bir iletişim kurmayı amaçlamaktadır. Tercih edilen iletişim yöntemi ve sıklığını belirlerken her bir paydaş grubunun ihtiyaç ve beklentilerine uygun olarak hareket etmektedir. Hisseleri Borsa İstanbul'da işlem gören halka açık bir şirket olan Otokar, hissedar ilişkilerini ilgili kanun ve düzenlemelerle sermaye piyasası mevzuatı gereklilikleri doğrultusunda yürütmekte, Yatırımcı İlişkileri Birimi aracılığıyla yatırımcılar ve hissedarlarla şeffaf ve düzenli iletişim kurmaktadır.

Genel Kurul Toplantıları, Faaliyet Raporları, Sürdürülebilirlik Raporları, yıllık ve çeyrek dönem bazlı finansal performans raporları, periyodik analizler ve bilgilendirme dokümanları, internet sitesi, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler aracılığıyla hissedarlar, şirket faaliyetleri ve hedefleri hakkında bilgilendirilmektedir. Çıkar çatışması veya gizlilik ihlali olmaması kaydıyla hissedarların talep ettikleri bilgiler paylaşılmaktadır.

Hissedarlar dışında kalan paydaş iletişimi faaliyetleri, kurumsal iletişim stratejileri ve uygulamalarının belirlenmesi, toplumsal gelişim projelerinin hayata geçirilmesi Kurumsal İletişim Müdürlüğü'nün sorumluluğudur. Başta toplumsal gelişim projelerinde olmak üzere birlikte faaliyet

gösterilecek paydaşların seçiminde, ilgili paydaşın Otokar'la özdeş etik ilkelere sahip olması, karşılıklı fayda odaklı ve yapıcı bir çalışma kültürünü benimsemesi gözetilmektedir.

Kurumsal intranet kanalı ve çalışanlara özel geliştirilmiş mobil uygulama, Otokar çalışanlarına yönelik en yaygın kullanılan iletişim aracıdır. Şirket içi yönetim değişiklikleri, önemli duyurular, basın açıklamaları intranet ve çalışan uygulaması üzerinden çalışanlarla paylaşılmaktadır. Çalışanların temsil edildiği çalışma hayatı değerlendirme anketleri, İSG Komiteleri gibi yönetim organları, öz değerlendirme toplantıları, açık kapı toplantıları ve öneri sistemi iç iletişimde kullanılan diğer önemli kanallardandır. Şirket çalışanları bu iletişim kanalları aracılığıyla beklenti, görüş ve

önerilerini dile getirerek yönetim süreçlerine katkı sağlamaktadırlar.

“Otokar'da Bu Ay” iç iletişim bülteni, web sitesi, Otokar Hattı blog ve Otokar sosyal medya hesapları çalışanların yanında müşteriler, yetkili satıcı ve servislerle iletişimde kullanılan kanallardır. Çalışanlara, yetkili satıcılara ve servislere yönelik düzenlenen eğitimler de şirket ve paydaşları arasındaki iletişimi güçlendiren faaliyetlerdendir.

Otokar, ortak amaçlar taşıdığı sektörel ya da iş dünyasında oluşan dernek ve birliklerle ve sürdürülebilirlik amacıyla çalışan sivil toplum kuruluşlarıyla da birlikte faaliyet göstermektedir. Ortak çalışma platformlarında veya yönetim organlarında görev alarak üye olduğu kuruluşlara destek vermektedir.

Paydaş Grubu	Paydaş Platformu
Çalışanlar	Memnuniyet anketleri (yılda bir), eğitimler (sürekli), Otokar'da Bu Ay, Günün Haberi, sosyal medya, internet sitesi, intranet, Otokar çalışan uygulaması, e-posta, şirket içi ekranlar
Müşteriler	Otokar Müşteri Hizmetleri Hattı, mobil uygulama, internet sitesi, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler, sosyal medya, etkinlikler, fuarlar
Yatırımcılar	Genel Kurul Toplantıları (yılda bir), Faaliyet Raporu (yılda bir), Sürdürülebilirlik Raporu (yılda bir), yıllık ve çeyrek dönem bazlı finansal performans raporları, periyodik analizler ve bilgilendirme dokümanları, internet sitesi, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler, sosyal medya
İş Ortakları (Bayi ve Servisler)	Memnuniyet anketleri (yılda bir), eğitimler, internet sitesi, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler, sosyal medya, etkinlikler, fuarlar
Tedarikçiler	Tedarikçi portalı, internet sitesi, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler, sosyal medya, etkinlikler, fuarlar
Taahhütçüler	Toplantı ve görüşmeler, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, sosyal medya

ÇSY Konularında Oluşabilecek Olumsuz Etkilerin Yönetimi

7 gün 24 saat hizmet veren Koç Topluluğu Etik Hattı, bağımsız hizmet sağlayıcılar tarafından yönetilmektedir ve ihbar konularının bildirilmesinde kullanılan ana yöntemdir. Etik Hattı veya diğer alternatif yöntemler aracılığıyla iletilen tüm bildirimler, konusuna göre öncelikle Otokar İç Denetim Müdürlüğü ile Hukuk ve Uyum Birimi'nden oluşan Sistem Kullanıcıları tarafından değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmenin amacı, ilgili ihbarın konusunu teyit etmek ve raporlanan bilgilerin güvenilir olup olmadığını belirlemektir. Koç Topluluğu İhbar Politikası'nda düzenlendiği üzere, ön değerlendirmeye istinaden ilgili konu Otokar yetkisinde bir konuya Otokar'ın Sistem Kullanıcısı konuyu derinlemesine incelemeye yani bir soruşturma yürütmeye veya sistemde açılan dosyayı kapatma ihtiyacına karar vermeye yetkilidir. Soruşturma yapılmasının gerekli olması halinde süreç, Otokar'ın iç prosedürleri doğrultusunda yürütülür. İlgili konu Otokar'ın yetkisinde olmayan bir konuya Koç Topluluğu İhbar Politikası'na göre hareket edilir.

Etik Hattı'na iletilen bildirimler, Otokar İç Denetim Müdürlüğü ile Hukuk ve Uyum Birimi tarafından değerlendirilmektedir.

ÜYE OLUNAN KURULUŞLAR VE İŞ BİRLİKLERİ

- Ağır Ticari Araç İthalatçıları Derneği
- Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu
- İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri
- İstanbul Sanayi Odası
- İstanbul Ticaret Odası
- Kalite Derneği
- Kurumsal İletişimciler Derneği
- Metal Eşya Sanayicileri Sendikası
- OSD Çevre Danışma Kurulu
- Otomotiv Distribütörleri Derneği
- Otomotiv Sanayii Derneği
- Otomotiv Teknoloji Platformu
- Otomotiv Teknolojileri Araştırma Geliştirme Sanayi A.Ş.
- Sakarya İl İstihdam Kurumu
- Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası
- Savunma ve Havacılık Sanayi İmalatçıları Derneği
- Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
- Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
- TÜSİAD Çevre Danışma Kurulu
- Uludağ İhracatçıları Birliği

SPK Sürdürülebilirlik İlkelerine Uyum

Otokar, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nde belirtilenler dahil sürdürülebilirlik alanındaki iyi uygulamaları yakından takip etmekte ve çalışmalarını bu alanda genel kabul görmüş en iyi uygulamalara uyum sağlama hedefiyle yürütmektedir. Otokar'ın sürdürülebilirlik alanında yönettiği konuların birçoğu, SPK tarafından 2020 yılında yürürlüğe konulan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nde belirtilen ilkelerle örtüşmektedir. Bu çerçevede Otokar tarafından SPK'nın "Uy ya da Açıkla" yaklaşımıyla hazırladığı zorunlu olmayan Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi'nde belirtilen ilkelerin birçoğuna uyum sağlanmıştır.

Otokar'ın uluslararası kabul gören uygulamalar çerçevesinde devam eden çalışmaları sonrasında henüz tam uyum sağlanmayan ilkelerde de uygulamaya geçilmesi hedeflenmektedir. Zorunlu olmayan ilkelere tam uyum sağlanamaması nedeniyle çevresel ve sosyal risk yönetiminde meydana gelen etkiler şirketçe takip edilmekte ve sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında değerlendirilmektedir.

Otokar'ın tam uyum sağlanamayan ilkeler için açıklamalar ve uygulama planı aşağıdaki gibidir:

- A1.2 numaralı ilkeye ilişkin olarak, başta çevre ve iş güvenliği olmak üzere ÇSY politikaları kapsamında birçok alanda skorcard'larla takip edilen hedefler olmasına rağmen uzun vadeli hedef belirleme çalışmaları devam etmektedir. Hedef sistematığının tamamlanmasının ardından kısa ve uzun vadeli hedefler de kamuoyuna duyurulacaktır.
- A4.1 numaralı ilkeye ilişkin olarak, Otokar tarafından konsolide olarak açıklanan finansal verilerin güvenilirliğini artırmak amacıyla bağımsız

İlkeler	Uyum Durumu			
	Evet	Hayır	Kısmen	İlgisiz
A) Genel İlkeler	10	1	1	-
B) Çevresel İlkeler	18	4	2	-
C) Sosyal İlkeler	18	-	-	-
D) Kurumsal Yönetim İlkeleri	2	-	-	-

üçüncü taraf kuruluş düzeyinde doğrulama çalışmaları yürütülmektedir. Önümüzdeki senelerde diğer çevresel ve sosyal göstergelerin doğrulama sonuçlarını da kamuoyuyla paylaşmak üzere çalışmalar devam etmektedir.

- B9 numaralı ilkeye ilişkin olarak, 2023 yılında Kapsam 1 ve Kapsam 2 karbon ayak izi hesaplaması, hedef modellemesi ve hedef fizibilite çalışmaları yapılmış ve Kapsam 3 emisyonları hesaplanmıştır. 2021 yılı baz yıl seçilerek Kapsam 1-2-3 emisyonları BSI tarafından ISO14064-1 Standardı'na göre doğrulanmıştır. 2022 yılına ait Kapsam 1-2-3 emisyonları BVQI (Bureau Veritas) tarafından akredite edilmiştir. Carbon Trust ile GHG standardına göre hesaplama da yapılmıştır. Otokar, 2022 yılında Bilimsel Tabanlı Hedeflere (SBTI) yönelik hazırlık çalışmalarını başlatmış olup SBTI otomotiv sektör kılavuzunun revizyonu beklenmektedir.
- B12 numaralı ilkeye ilişkin olarak, başta çevre ve iş güvenliği olmak üzere ÇSY politikaları kapsamında birçok alanda skorcard'larla takip edilen hedefler olmasına rağmen uzun vadeli hedef belirleme çalışmaları devam etmektedir. Hedef sistematığının tamamlanmasının ardından kısa ve uzun vadeli hedefler de kamuoyuna duyurulacaktır.
- B14 numaralı ilkeye ilişkin olarak, sera gazı emisyonları da dahil olmak üzere, çevresel performans ve iyileştirici çalışmalar, tedarikçi seçim kriterlerinde yer alan, denetlenen konular arasında yer almakla birlikte, alınan spesifik aksiyonlar faaliyet gösterilen sektör dinamiklerine paralel olarak kamuoyuna açıklanmamaktadır.
- B15 numaralı ilkeye ilişkin olarak, çevre yönetimine yönelik

yapılan faaliyetlerden doğan yönetim ve yatırım maliyetleri beyan edilmekle birlikte, verimlilikten elde edilen kazanç beyan edilmemektedir.

- B23 numaralı ilkeye ilişkin olarak, düşük karbon ekonomisine geçiş için farklı araçlar değerlendirilmekte olup uygun görülenler, geliştirilen strateji kapsamında uygulamaya alınabilecektir.
- B24 numaralı ilkeye ilişkin olarak, düşük karbon ekonomisine geçiş için farklı araçlar değerlendirilmekte olup uygun görülenler, geliştirilen strateji kapsamında uygulamaya alınabilecektir.
- B25 numaralı ilkeye ilişkin olarak, yıllık olarak yayınlanan Sürdürülebilirlik Raporları çevresel performansın şeffaf bir biçimde ortaya koyulduğu temel mecradır. Ayrıca kurumsal web sitesinde ve Faaliyet Raporu'nda da çevresel göstergelere yer verilmektedir.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi

Otokar; ekonomik, çevresel ve sosyal faktörleri kurumsal yönetim ilkeleriyle birleştirerek uzun vadeli değer yaratmayı amaçlamaktadır. Sürdürülebilirlik alanında yürüttüğü çalışmalarla 2014 yılından bu yana, kurumsal sürdürülebilirlik performansı en üst düzeyde olan şirketlerin yer aldığı BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'nde listelenmektedir. Sürdürülebilirlik Endeksi vasıtasıyla Otokar; çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim başlıklarında gerçekleştirdiği faaliyetlerin bilgisini, performans sonuçlarını ve ilgili hedeflerini paydaşlarıyla paylaşmaktadır. Otokar, LSEG'in ÇSY değerlendirmesine dahildir.

OTOKAR SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÖNCELİKLERİNİN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK AMAÇLARINA KATKILARI

Ana Başlık	Öncelikli Konu	Katkıda Bulunulan Sürdürülebilir Kalkınma Amacı
SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM	İstikrarlı Büyüme	8 İNSANA YAKINLAŞTIRMA VE EKONOMİK GELİŞİM, 9 SANAYİ, YATIRIMCILIK VE ALTYAP, 11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRCİLİK VE İKLİM
	AR-GE ve İnovasyon	7 ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ, 9 SANAYİ, YATIRIMCILIK VE ALTYAP, 11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRCİLİK VE İKLİM, 12 KÜLTÜREL VE İKLİM
	Dijitalleşme	9 SANAYİ, YATIRIMCILIK VE ALTYAP
	Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi	8 İNSANA YAKINLAŞTIRMA VE EKONOMİK GELİŞİM, 12 KÜLTÜREL VE İKLİM, 15 KARBON AYAK
	Toplumsal Yatırımlar	11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRCİLİK VE İKLİM, 17 ANAHLAR İÇİN OKULYATIRIMLAR
ÜRÜN SORUMLULUĞU	Ürün Kalitesi	9 SANAYİ, YATIRIMCILIK VE ALTYAP, 12 KÜLTÜREL VE İKLİM
	Müşteri Memnuniyeti	8 İNSANA YAKINLAŞTIRMA VE EKONOMİK GELİŞİM, 12 KÜLTÜREL VE İKLİM
	Siber Güvenlik ve Veri Güvenliği	16 BARIS, ADALAT VE GÜÇLÜ KURUMLAR
ÇALIŞAN MEMNUNİYETİ	Çalışan Bağlılığı	8 İNSANA YAKINLAŞTIRMA VE EKONOMİK GELİŞİM
	Fırsat Eşitliği, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık	5 TOPLUMSAL EKİNGERİ EŞİTLİĞİ, 8 İNSANA YAKINLAŞTIRMA VE EKONOMİK GELİŞİM, 10 KÜLTÜREL VE İKLİM
	Sürekli Gelişim ve Yetenek Yönetimi	4 KÜLTÜREL VE İKLİM, 8 İNSANA YAKINLAŞTIRMA VE EKONOMİK GELİŞİM
	İş Sağlığı ve Güvenliği	8 İNSANA YAKINLAŞTIRMA VE EKONOMİK GELİŞİM
	İnsan Hakları	8 İNSANA YAKINLAŞTIRMA VE EKONOMİK GELİŞİM
EKOLOJİK ÇEVRE	İklim Değişikliği	13 İKLİM ETKİLEMLERİ, 15 KARBON AYAK
	Enerji Verimliliği	7 ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ, 13 İKLİM ETKİLEMLERİ, 15 KARBON AYAK
	Kaynak Kullanımı ve Atık Yönetimi	12 KÜLTÜREL VE İKLİM, 14 SUYU KULLANIMI, 15 KARBON AYAK
	Su Yönetimi	14 SUYU KULLANIMI

SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM

İSTİKRARLI BÜYÜME

İstikrarlı Büyüme Yaklaşımı

Ülkemizin otomotiv ve savunma sanayisinde en önde gelen şirketlerinden olan Otokar için istikrarın ön koşulları küresel ölçekte büyüme ve paydaşları için değer yaratmaktır. Yerli ve milli bir kurum olan şirket, ülke ekonomisine ve topluma sürekli katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Otokar, otomotiv ve savunma sanayisi alanlarında küresel bir oyuncu olma hedefi doğrultusunda, Türkiye'deki lider konumunu korurken uluslararası pazarlardaki faaliyetlerini sağlam adımlarla artırmayı amaçlamaktadır. Bunu yapabilmek için de kendi etik değerlerini koruyacak, iklim değişikliği dahil önemli riskleri öngörecektir, fırsatları değerlendirecek ve paydaşlarının gelişimine destek olacaktır. İstikrarlı büyüme kapsamında finansal büyümenin ötesinde istihdama, tedarikçilerine, hissedarlarına ve ülkesine sağladığı katkısı da kritik başarı faktörleri arasında görmektedir.

2023 Yılı Sonuçları

Ülkemizin otomotiv ve savunma sanayisi alanında en deneyimli şirketlerinden biri olan Otokar, 60. yaşında da büyümeye, dünya çapında başarılarla ve yeniliklere imza atmaya devam etmiştir ve 4.000'den fazla kişiye istihdam sağlayan, beş kıtada 75'ten fazla ülkeye ihracat yapan uluslararası bir şirket konumuna gelmiştir. Şirketin cirosu yüzde 53 artışla 27 milyar TL'ye ve esas faaliyet kârı yüzde 94 artışla 2.492 milyon TL'ye ulaşmıştır. Net kârı 1.968 milyon TL olurken ihracatı 667 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. İhracatının ciro içindeki payı ise yüzde 73 olmuştur.

İstikrarlı Büyüme Göstergeleri	2022	2023
Ciro (milyon TL)	17.819	27.239
İhracatın Ciro İçindeki Payı (%)	73	73
Esas Faaliyet Kârı (milyon TL)	1.282	2.492
Dönem Kârı (milyon TL)	2.018	1.968
Çalışan Sayısı (Yıl sonu)	3.298	4.393
Kapasite Kullanım Oranı (%)	38	52
Yerel Tedarik Oranı (%)	45	48
Hissedarlara Yapılan Ödemeler (milyon TL)	-	720
Hisse Değeri (yıl başı, TL)	71,33	212,36

Devletlere Yapılan Ödemeler (Vergi ve cezalar) milyon TL	2022	2023
Türkiye	161,6	385,2
Fransa	3,6	12,6
Romanya	8,2	0,5
İtalya	0,00	3,4

Vergi Politikası ve Uygulamaları

Tüm Koç Topluluğu şirketleri gibi Otokar da vergi yönetim metodolojisi açısından Koç Holding yönlendirme, tamim ve politikalarını uygulamaktadır. En sade haliyle politika ilkeleri dürüstlük ve etik ilkelere bağlı olarak faaliyette bulunulan lokal ve uluslararası mevzuatlara uyum sağlanması olarak aktarılabilmektedir. Yine, Koç Topluluğu Etik İlkeleri'nin 3.2. maddesi kapsamında "Her Koşulda Hukuka Uyum" hedeflenmekte, mevzuatın belirsiz olduğu durumlarda ilgili idari mercilerle iletişime geçilerek kamu ve şirket lehine en makul vergilendirme süreci uygulanmaktadır. Vergisel sürdürülebilirlik ve uyum risklerinin önlenmesi adına, değişen ve gelişen mevzuatlar devamlı takip edilerek şirket uygulamalarının güncelliği sağlanmakta, mikro ve makro düzeyde risk yönetimi yapılmaktadır.

Vergi risklerinin bertarafı hususunda, proaktif bir yaklaşımla, mevzuat değişiklikleri henüz yasama süreci devam ederken değerlendirilmekte, maksimum uyum için bilgi teknolojileri çözümleri aracılığı ile uyum hususunda aksiyonlar alınmaktadır. Detayları idare tarafından henüz belirsiz bırakılan hususlarda ise ilgili vergi mevzuatının ruhuna ve lafzına uygun çözümler, Koç Holding Vergi Koordinatörlüğü'nün ve danışmanlık alınan yeminli mali müşavirlerin gözetiminde uygulanmaktadır. Vergi dairesi ve kamu idareleriyle iletişimler hem yüz yüze hem de dijital platformlar üzerinden sağlanmaktadır. Vergi uyumu hususundaki denetimler, tam tasdik hizmeti alınması sebebiyle yeminli mali müşavirler ve Koç Holding Denetim Grubu tarafından düzenli olarak gerçekleştirilmektedir.

Otokar'ın iştirakleri aracılığıyla faaliyette bulunulan her ülkede, lokalde verilen hizmetler dolayısıyla bir vergi hesaplaması yapılmaktadır.

Faydalanılan Devlet Desteği (milyon TL)	2022	2023
SGK Teşviği	57,8	121,5
AR-GE Terkin	38,6	83,7
TÜBİTAK-TEYDEB Destekleri (5490401 AR-GE Fonu/5746 s. Kanun)	4,6	3,5
T.C. Ticaret Bakanlığı, Turquality Marka Destek Programı (5973 Sayılı İhracat Destekleri Hakkındaki Karar)	8,3	0
5746 sayılı AR-GE ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun İndirim, İstisna, Destek ve Teşvik Unsurları	502,4	888,6

Ticari Araçlarda İstikrarlı Büyüme

15 Yıldır Türkiye'nin En Çok Tercih Edilen Otobüs Markası

Otokar, Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) verilerine göre, 2023'te Türkiye midibüs ve otobüs pazarları toplamında Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs markası olmuş, aralıksız şekilde 15 yıldır sürdürdüğü pazar liderliğini korumuştur. 7 metreden 21 metreye kadar farklı uzunluklardaki otobüslerinden oluşan geniş ürün ailesiyle ilk tercih olmayı sürdürmüş, pazarda satılan her üç araçtan biri Otokar markalı olmuştur. 2023 yılında yurt içindeki önemli gelişmeler İstanbul Büyükşehir Belediyesine 20 adet metrobüs teslimatı; Bursa, Balıkesir, Muğla gibi şehirlere toplu taşımacılık için otobüs teslimatlarıdır.

Araç İhracatında Yüzde 77 Büyüme

Toplam ticari araç ihracatını 2023 yılında önceki yıla kıyasla ciro bazında yüzde 77 artıran Otokar, Avrupa başta olmak üzere farklı pazarlardan yüksek adetli otobüs siparişleri

almıştır. Otokar'ın yeni elektrikli otobüsleri Avrupalı operatörlerin beğenisini kazanmıştır. Otokar, İtalya'dan ilk elektrikli mikrobüs siparişlerini almıştır. Ayrıca araçlarıyla Almanya, İspanya, Fransa, Belçika gibi ülkelerde kullanıcı testlerine katılmıştır. Bunların yanı sıra, ürün geliştirme çalışmalarını da sürdürmüş; Türkiye, Fransa, İtalya gibi ülkelerde en çok tercih edilen küçük otobüsünün tasarımını yenilemiştir.

Avrupa'da Yeni Şirket

Başta Avrupa olmak üzere 50'ye yakın ülkeye otobüs ihracatı gerçekleştiren Otokar, hedef pazarı olan Avrupa'daki başarısını güçlendirmek için stratejik adımlar atmaya devam etmiştir. Otobüs alanında Avrupa'daki büyüme hedefi doğrultusunda Fransa ve Romanya'daki iştiraklerinin ardından, 101 yıllık tarihiyle İtalya'nın en köklü şirketlerinden Mauri Bus System'i satın alarak Otokar Italia'yı kurmuştur. Kıta genelindeki başarılı büyümesini İskandinav ülkeleri,

Almanya ve Letonya'ya taşımayı hedefleyen şirket, orta vadede otobüs alanında Avrupa'nın ilk beş oyuncusu arasında yer almayı hedeflemektedir.

Otokar Atlas, Avrupa Kamyon Pazarında

Otokar, 2023 yılında kamyon satışlarını önceki yıla kıyasla adet bazında yaklaşık yüzde 45 artırmıştır. Otokar Atlas, her hizmete uyarlanabilir esnek yapısıyla farklı iş kollarında işletmelerin öncelikli tercihlerinden biri olmayı sürdürmüştür. Sınıfında en yüksek standart donanım seviyesi sunan Otokar Atlas, hafif kamyon pazarında 2023 yılında yüzde 25'e ulaşan pazar payı elde etmiştir. Otokar, ilgili segmentte ihracata başlamış; İspanya, Polonya, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Romanya, Bulgaristan, Sırbistan gibi ülkelerde bayi ağını oluşturmuştur. Otokar, kendi satış ağıyla Avrupa Birliği ülkelerine resmi olarak ihracat yapabilen tek hafif tonajlı kamyon markası ünvanına sahiptir.

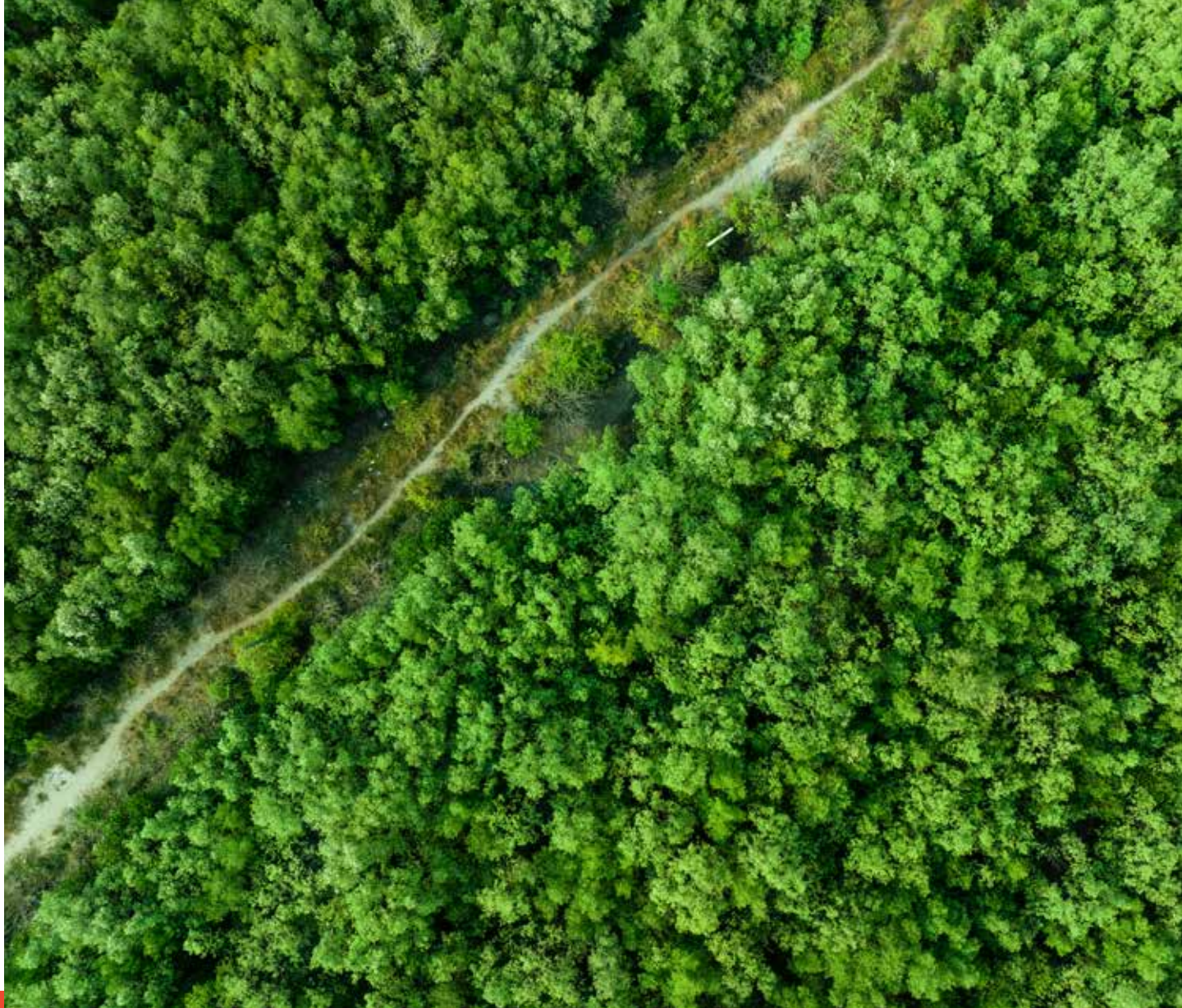
Savunma Sanayisinde İstikrarlı Büyüme

Global Pazarlarda Büyüme

Türkiye'nin öncü milli savunma sanayisi şirketi Otokar'ın farklı tip ve versiyonlardaki askeri araçları ve kule sistemleri, 40'tan fazla ülkede, 60 son kullanıcıda hizmet vermektedir. Otokar 2023 yılında Avrupa'dan Güney Amerika'ya, Afrika'dan Körfez ülkelerine kadar pek çok dost ve müttefik ülkeden yeni araç siparişleri almaya devam etmiştir. Ülkemizde ve dünyanın pek çok farklı bölgesindeki alımları takip eden Otokar, zırhlı araçlarıyla kullanıcı testlerine katılmaktadır. Şirket; Kazakistan, Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerdeki iştirak şirketlerinin aracılığıyla da ilgili bölge ve coğrafyalardaki ihtiyaçları yakından izlemektedir.

Dünyanın farklı coğrafyalarında ve iklim koşullarında kendini kanıtlamış olan 500'den fazla Arma aracı beş ülkede dokuz kullanıcı envanterinde hizmet vermektedir. Arma ailesi, 2023'te iki önemli anlaşmaya konu olmuştur. Otokar'ın Arma 6x6 aracı, Estonya Silahlı Kuvvetleri'nin zorlu değerlendirmesinde uluslararası rakiplerini geride bırakarak alım için tercih edilmiştir. Estonya'dan alınan yaklaşık 130 milyon avro tutarındaki anlaşmayla Arma 6x6, ikinci kez bir NATO üyesi ülke envanterinde yer alacaktır. 2023'te Arma 8x8 zırhlı aracı da ilk kez Türkiye Kara Kuvvetleri Komutanlığı envanterine girmiştir.

Türkiye'nin öncü kara sistemleri üreticisi olarak Otokar, global pazarlarda ürün, AR-GE, teknoloji transferi kabiliyetleriyle ülke ihracatına olan katkısını sürdürmeyi hedeflemektedir. Otokar, Türkiye'nin öncü kara sistemleri üreticisi olarak küresel pazarlarda kullanıcı beklenti ve ihtiyaçları doğrultusunda yenilikçi ürün ve hizmetlerle faaliyetlerini sürdürecektir; ürünlerini, kabiliyetlerini ve imkanlarını ülkemiz faydasına sunmaya devam edecektir.

AR-GE ve İnovasyon

AR-GE ve İnovasyon Yaklaşımı

Türkiye'nin sanayileşmeye başladığı 1960'lı yıllarda artan yolcu taşımacılığı ihtiyacı, kamyon şasisi üzerine yapılan otobüslerle karşılanmaya çalışılıyor; bu da konforsuz ve güvensiz bir taşımacılık sunuyordu. Otokar, müşteri odaklı inovasyon yaklaşımını daha kuruluş aşamasındayken ortaya koymuştu. Yolcu taşımacılığına uygun Türkiye'nin ilk şehirler arası otobüslerini üretme amacıyla kurulmuş, gelişen ulaşım ihtiyaçlarına cevap verecek optimum ürünleri geliştirmek üzere AR-GE ve inovasyonu odak noktasına almıştı. Türkiye'nin ilk hatlı minibüsü, ilk orta boy otobüsü gibi ürünleriyle ilklere imza atmış, 1980'lerin sonlarında da otomotivde Türkiye'nin ilk bilgisayar destekli tasarımlarını ortaya çıkarmıştı.

O tarihlerden bu yana müşteri beklentilerini, pazar ihtiyaçlarını, trend ve teknolojileri yakından takip ederek, bu ihtiyaçlara kendi teknolojisi ile cevap verebilmek Otokar'ın AR-GE ve inovasyon yaklaşımının temelini oluşturmaktadır.

AR-GE Çalışmaları

Otokar'ın en önemli rekabet avantajlarından biri, fikri hakları tamamen kendine ait teknoloji, tasarım ve uygulama geliştirme kapasitesidir. Bu avantaj dünyanın sayılı merkezleri arasında yer alan AR-GE Merkezi'nde 700'e yakın AR-GE çalışanıyla gerçekleştirilen faaliyetler sayesinde ortaya çıkmaktadır.

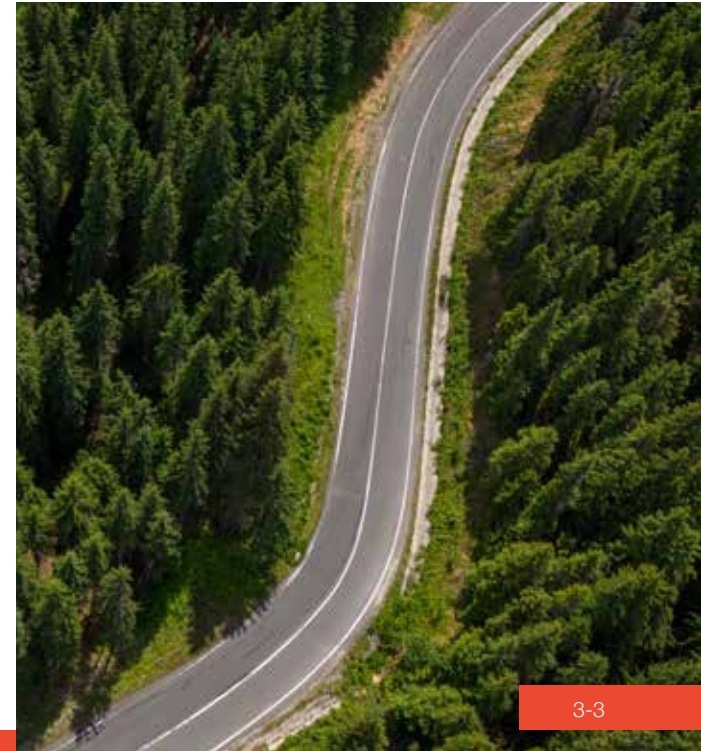
Otokar ürettiği yüksek teknoloji ürünü araç grup ve sistemlerinin tasarım ve üretimini

AR-GE ve İnovasyon Göstergeleri	2022	2023
AR-GE Harcaması (milyon TL)	574	1.009
AR-GE Harcamasının Cirodaki Payı (%)	6	4
AR-GE Merkezi Çalışan Sayısı	622	691
Otokar Tasarımı Araç Satışlarının Cirodaki Payı (%)	96	95

kendi bünyesinde gerçekleştirmektedir. Raporlama döneminde Otokar tasarımı araç satışlarının cirodaki payı yüzde 95 olarak gerçekleşmiştir. Şirketin AR-GE alanındaki yetenekleri arasında ürün geliştirme amaçlı CAD programları, prototip atölyeleri ve yazılımları, bilgisayar destekli analiz ve simülasyon yazılımları, test amaçlı düzenekler ve yazılımlar yer almaktadır. Şirket 2023 yılında cirosunun yüzde 4'ünü AR-GE harcamalarına ayırmıştır.

AR-GE Merkezi

Otokar'ın Sakarya'da bulunan fabrikası, otomotiv sektöründe dünyanın sayılı merkezleri arasında yer alan bir AR-GE Merkezine sahiptir. Yurt içi ve yurt dışı otomotiv ve savunma sanayisi şirketlerine bağımsız bir akreditasyon merkezi de olan Otokar AR-GE Merkezi, üretilen araçların daha yüksek teknolojide ve daha hızlı test edilmesi için simülatörler, test ekipmanları, bilgiyi yaratacak ve değerlendirecek bilgisayar sistemleriyle donatılmıştır. AR-GE Merkezi'nin test imkanları farklı sektörlerin ve şirketlerin kullanımına açıktır.

Yeşil AR-GE

Ticari Araçlar

Elektrikli Araçlar: Otokar, hedefleri doğrultusunda AR-GE projelerini büyük oranda alternatif yakıtlı araçlara yoğunlaştırmıştır. Elektrikli araç geliştirme çalışmaları, Otokar'ın uzun vadeli planlarında öncelikli konudur. 2018 yılında başlayan çalışmalar sonucunda 12 metre Kent şehir içi, 18 metre Kent şehir içi ve Centro (6,6 metre) şehir içi otobüslerin elektrikli versiyonları ticarileştirilmiştir. Halen devam eden e-Territo okul otobüsü ve Intercity araç projelerine ek olarak, mevcut Kent şehir içi aracın yerini alacak modüler tasarıma sahip ve alternatif batarya uygulamalarına yönelik çalışmalar da devam etmektedir.

Hidrojen Yakıt Hücresi Teknolojisi: Sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlamak amacıyla yeşil ulaşım çalışmalarını hızlandıran Otokar, hidrojen yakıt hücresi teknolojisine sahip ilk otobüsü olan Kent Hidrojeni ürün ailesine katmıştır. Kent Hidrojen'de yenilenebilir enerjiden ve sudan elde edilebilen bir gaz olan hidrojen, araç tepesinde bulunan yakıt hücresinde oksijenle birleşerek elektrik üretmektedir. Üretilen elektrikle çalışan Kent Hidrojen, sadece su buharı üreterek zararlı emisyonları büyük ölçüde azaltırken kentlerde hava kalitesini iyileştirmeye önemli bir katkı sağlayacaktır. Plug-in hibrit teknolojisine de sahip olarak tasarlanan aracın yakıt hücresi sürüş esnasında kendini şarj edebilmektedir. Bu da aracın menzilinı artırmaktadır. 10 dakikadan kısa sürede dolum yapılabilen Kent Hidrojen, 600 kilometrenin üzerinde menzil sunmaktadır.

Otonom Araç Projesi: Seviye 4 sürüş teknolojisine sahip elektrikli otonom e-Centro, sürücüyü ihtiyaç duymadan seyahat edebilmektedir. Trafik kurallarına uyacak şekilde geliştirilen araç, konumunu hassas bir şekilde algılayabilmektedir. Hava koşullarından bağımsız günün

her saatinde kesintisiz hizmet verebilen otonom e-Centro, belirlenen güzergahta duraklara yanaşarak yolcuların sorunsuz bir şekilde inip binmesini sağlamaktadır. Otokar'ın otonom aracı e-Centro, Belçika'da gerçekleştirilen Busworld Fuarı süresince ziyaretçileri toplu ulaşımında otonom teknolojiyle tanıştırmırken fuar ziyaretçilerine taşıma hizmeti vermiştir.

Askeri Araçlar

Savuma sanayisinde AR-GE'nin önemi çok yüksektir. Stratejik olarak dışa bağımlılığı azaltmak, ülkemizin ve müttefiklerimizin kendilerini savunma kabiliyetini en üst seviyede tutmak ve sürekli gelişim gösteren bu sektörde geride kalmamak için AR-GE konusundaki yeterliliklerin sürekli geliştirilmesi gerekmektedir.

Üstün tasarım, test ve üretim kabiliyetleri sayesinde Otokar, kullanıcılarının sürekli değişen gereksinimlerine ve ihtiyaçlarına hızlı cevap verebilme yeteneğine sahiptir. Sahip olduğu tasarım ve geliştirme kabiliyetleriyle küresel ölçekte dünya devleriyle yarışmaktadır. Otokar, 2023 yılında iki yeni ürünü portföyüne eklemiştir.

Asimetrik Tehdit için Arma II: Otokar araştırma ve geliştirme ekibi, klasik muharebe koşullarının yanında, farklı coğrafyalardaki çatışmalarda sıkça rastlanan asimetrik tehditleri de göz önünde bulundurarak Arma II'yi geliştirmiştir. Arma II, dünyada kendi sınıfındaki en yüksek balistik, mayın ve el yapımı patlayıcı (EYP) korumasını, yüksek arazi kabiliyetiyle birlikte optimum şekilde sunmaktadır. 40 ton azami yüklü ağırlığa ve 720 BG motora sahip Arma II, daha fazla taşıma kapasitesinin, daha fazla koruma özelliklerinin yanı sıra, 120 milimetre kalibreye kadar ağır silah sistemlerinin entegrasyonuna

da imkan vermektedir. Arma II'yi geliştirirken Türkiye'nin kara sistemlerinde dışa bağımlılığını azaltmada önemli bir adım atmak isteyen Otokar, Arma II'de kendi kaynaklarıyla tasarladığı ve ürettiği transfer kutusu ile süspansiyon sistemini kullanmıştır. Soğutma paketi de dahil olmak üzere milli tasarım ve yerli üretim alt sistemler tercih etmiştir. En önemli yeniliklerden biri de yerli motor alternatifini sunmak olmuştur. Otokar IDEF Savunma Sanayi Fuarı'nda da Arma II 8x8'in Mobil Onarım ve Kurtarıcı Aracı versiyonunu sergilemiştir. Araç, muharebe sahasında birlikte görev yaptığı hasar görmüş, devrilmiş, batmış paletli ve tekerlekli zırhlı araçların kurtarılması; her türlü bakım, onarım ve çekerek kurtarma faaliyetlerinin icrası; zemin düzeltilmesi ve engellerin kaldırılması faaliyetlerini süratli bir şekilde yerine getirebilmektedir.

İnsansız Kara Aracı (Alpar): 2023'te Otokar ayrıca insansız araçlar konusunda önemli bir adım atmış, Türkiye'nin ilk seri hibrit-elektrikli sürüş yeteneğine sahip insansız kara aracını geliştirmiştir. Araç ilk kez gösterildiği IDEF Fuarı'nda kullanıcıların büyük beğenisini ve takdirini kazanmıştır.

Akrep II: Otokar'ın zırhlı keşif ve silah platformu olarak tasarladığı Akrep II 4x4 yeni nesil zırhlı araç ailesi, düşük silüeti ile orduların güncel ve gelecek ihtiyaçlarına cevap vermek için geliştirilmiştir. Her arazi koşulundaki hareket performansının yanı sıra, eşsiz manevra kabiliyetine sahip araç; elektrik, dizel ve hibrit gibi alternatif güç gruplarının kullanılmasına imkan verebilecek bir altyapıya sahiptir. Güç üretim ve aktarma sistemleri, sensörler, bilgisayarlar, haberleşme ve hedefleme sistemlerinin tek bir sistemde entegre edildiği Akrep II, otonom araçlara doğru geçişi hızlandıracak bir altyapı sunmaktadır.

Dijitalleşme

Dijitalleşme Yaklaşımı

Dijitalleşme stratejisini şirket kültürü haline getirme hedefiyle kurgulayan Otokar, faaliyet gösterdiği sektörler için dijital dönüşüm yolculuğunda da öncü olmayı hedeflemektedir. Dijital dönüşüm vizyonu için belirlediği Müşteriye Dokunan Dijital Kanallar, Dijitalleşmiş Üretim ve Tedarik Zinciri, Analitik Karar ve Pazarlama ile Dijital Ürünler ve Servisler temaları çerçevesinde projeler geliştirmektedir.

Dijitalleşme Projeleri

Bus Monitor: Otokar, filoların operasyonlarını kolaylaştırmalarının anahtarı olan kestirimci veya önleyici bakım konusunda yürüttüğü çalışmaları Busworld Fuarı'nda kullanıcılara tanıtmıştır. Otokar'ın gerçek zamanlı performans takibi sağlayan telematik teknolojisi Bus Monitor çözümüyle kullanıcılar, filolarını daha etkin takip edip yönetebilmektedirler.

VALU3S (Verification and Validation of Automated Systems' Safety and Security):

Proje kapsamında uzaktaki bir sunucuya takılan ve rastgele sayı üretilen bu sayılarla verileri şifreleyen Hardware Security Module (HSM) ve uç noktada üretim hattındaki sisteme entegre edilen, iletişimde olunan sunucu ya da diğer sistemlerden gelen şifreli verileri çözen veya bu sistemlere gönderilecek verileri şifreleyen Secure Gateway (SG) geliştirilmiştir. Veri trafiğinde donanım seviyesinde bir şifreleme altyapısı kullanılarak endüstriyel robotik sistemin siber açıdan güvenli olması sağlanmıştır. Manuel robot yörüngesi işçiliğini ortadan kaldırmak için güvenli robot yörüngesini insan girdisi olmadan oluşturan dijital ikiz platformu yazılımı oluşturulmuştur. Bu dijital ikiz, aracın üç boyutlu tasarım verisini kullanarak otobüs gövdesindeki bütün parçaların

Dijitalleşme Göstergeleri	2022	2023
Zamanında ve Bütçe Sınırları içinde Tamamlanan Projelerin Oranı (%)	100	100

varlık-yokluk kontrollerini yapmak için kamerayla fotoğraf çekilmesi gereken tüm noktaları ve kamera açılarını belirleyerek otomatik robot yörüngesini oluşturmaktadır. Bu yörüngenin çarpışma gibi iş güvenliği riskleri oluşturmaktan çalışacağı dijital ikiz ortamında doğrulanmıştır. Projenin Temmuz 2023'te Portekiz'de gerçekleştirilen son toplantısında, AB'den incelemek üzere gelen proje hakemlerine yapılan geliştirmelere dair gösterimler sunulmuş ve proje başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. Yapılan geliştirmeler IEEE/IFIP Dependable Systems and Networks 2023 konferansında da sunulmuştur.

TASTI (Application-Tailored Synthetic Image Generation):

Yapay zeka algoritmaları geliştirmek için yüksek miktarda veriye ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak paylaşıma açılan veri setlerinde endüstriyel ortamlardan toplanan veriler bulunmamaktadır. Ayrıca görüntü üretmeye ya da görüntülere farklı özellikler eklemeye yönelik yapay zeka algoritmaları insan ve normal ortam verilerinde başarılı sonuçlar üretirken endüstriyel ortam verilerinde aynı başarıyı göstermemektedir. Bu projenin ana hedefi, endüstriyel ortamlarda az sayıda gözlemlenen hata tiplerine ait görselleri hem bilgisayar ortamında sıfırdan yapay (sentetik) olarak üretmek hem de daha önceden endüstriyel ortamdan toplanmış hata içermeyen görsellere bu

hataları ekleyebilmektir. Örnek olarak Otokar'daki kalite kontrol süreci sırasında zaman zaman ortamdaki kaynak prosesi nedeniyle ışımlar içeren ve sisteme gönderildiğinde hatalı sonuçlara sebep olan imgeler düşünülebilmektedir. Bu projeye kaynak ışıması içeren (vb. başka hata tipleri) endüstriyel ortam görsellerinin sıfırdan üretilmesi ve kaynak ışıması içermeyen görsellere de gerçekçi şekilde kaynak ışıması hatasının enjekte edilmesini mümkün kılan yapay sinir ağları geliştirilecektir. Sonrasında geliştirilecek bir platformla başka kullanıcıların istedikleri hata tiplerine ait sentetik imge üretebilmesi sağlanacaktır. Otokar, bu projenin çıktılarını yapay görme sistemleri kullandığı uygulamalara entegre etmeyi hedeflemektedir. Celtic (Eureka) etiketi alan ve TÜBİTAK tarafından onaylanan projede Türkiye, Hollanda, İspanya, Belçika, İsveç ve Kanada'dan 17 ortak yer almaktadır. Projenin ilk yılında çalışma senaryosu, isterler, sistem topolojisi belirlenmiştir. Kamera sensörlerinden alınan verilerde anomali tespiti için autoencoder tabanlı yapay zeka algoritması geliştirilmiştir.

Sinyalizasyon: Fabrika içerisine yerleştirilmiş gateway'ler (anten-alıcı) aracılığıyla üretim araçlarına yerleştirilmiş olan beacon'lardan (bluetooth tabanlı etkileşim teknolojisi-verici) bluetooth sinyalleri

alınmaktadır. Otokar tarafından geliştirilen algoritmayla araçların gerçek zamanlı konum hesaplaması yapılmaktadır. Otokar tarafından geliştirilen arayüzlerle kullanıcılara üretimin farklı aşamalarının durumları gösterilmektedir.

Andon Paneller: Proje kapsamında, üretim sahasında dijitalleşmenin bir parçası olan verilerin anlık olarak Otokar tarafından hazırlanan panellerden izlenebilmesi sağlanmaktadır. Üretim sahalarındaki hatlarda hata/arıza durumlarının olup olmadığına, günlük hedeflenen üretim adedinin hedeflenen sürede gerçekleşip gerçekleşmediğine dair hatların hızı ve verimliliği anlık olarak üretim takip ekranlarından takip edilmektedir. Pannelde kullanılan donanımların seçimi, panel içinin tasarımı, GPU'da ve arayüzde koşan yazılımların geliştirilmesi Otokar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Fabrika IoT: Projeyle, fabrikadaki ekipmanların (klima santrali, pompalar, baralar, motorlar vb.) Platform360 üzerinden anlık olarak takibi sağlanmaktadır. Veri toplarken analog sinyaller dijitalleştirilerek sisteme entegre edilmiştir. Veri toplanan tesislerde olası anomali durumlarına karşı önceden uyarı oluşturup erken müdahale ve kestirimci bakım imkanı sunulması sağlanmıştır. Ofislere yerleştirilmiş konfor sensörleriyle (karbondioksit, sıcaklık, nem, duman) ofis çalışanlarına daha verimli ortamlarda çalışma alanı oluşturulmuştur.

SA4CPS: Araç ve forklift konum takibi yapılan sinyalizasyon sisteminin veri

transferinin siber açıdan güvenli olması, depolanan verilerin blockchain teknolojisiyle değiştirilemez şekilde ve güvenli saklanması, sistemlerin güvenli şekilde çalıştığını gerçek zamanlı takip edecek altyapılar kurulması gibi konulara odaklanılmaktadır. Celtic etiketi alan projede altı ülkeden 20 paydaş uluslararası konsorsiyumu oluşturmaktadır. TÜBİTAK onay süreçleri devam etmektedir.

ADİM (Avrupa Dijital İnovasyon

Merkezi): Ulusal koordinasyonu Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca yürütülen ADİM programının amacı, başta KOBİ'ler olmak üzere kamu kurumları, büyük ölçekli şirketler, üniversite araştırma merkezleri ve diğer tüm paydaşların dijital dönüşümlerini destekleyecek merkezlerin Türkiye'de hizmete açılmasıdır. ADİM'ler, tüm paydaşlara yatırım öncesi test, yatırımcı bulma, eğitim ve ağ oluşturma destekleri sunmaktadır. Otokar'ın paydaşı olduğu konsorsiyum, ön başvuru aşamasında başarılı bulunan konsorsiyumlar arasından seçilmiş ve bir sonraki aşamaya geçmiştir.

Trend Analizi Projesi: Ürün geliştirilen alanlarla ilgili teknolojik gelişmelerin farkına varıp hızlıca adım atabilmek için patent veri tabanlarını inceleyerek popüler olabilecek teknolojileri tahminleyen bir algoritma geliştirilmiştir. Algoritma, patentleri kümeleyerek hangi alana hizmet ettiğini belirleyip yıllar içinde bu alanlardaki değişimleri analiz ederek bir teknolojiye ne zaman yatırım yapılması veya yapılmaması gerektiği konusunda önerilerde bulunabilmektedir.

Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi

Tedarik Zinciri Yönetim Yaklaşımı

Otokar, gerek yurt içi gerekse yurt dışı pazarlarda rekabetçi olabilmek adına yakın çevredeki tedarikçiler öncelikli olmak üzere, ulusal ve global tedarik alternatiflerin tümünü değerlendirmektedir. Tedarikçilerle süregelen iş birliklerinde üst düzey etkinliğe sahip, uyum ve bilgi paylaşımını mümkün kılan iletişim yapısı geliştirilmektedir. Otokar, teknoloji gelişimine, insan kaynaklarına yatırım yapan, çevre ve insan sağlığına saygılı tedarikçileri tercih etmekte ve mevcut tedarikçilerinin bu konulardaki gelişimini desteklemektedir. Kaliteli ürünü, zamanında, rekabetçi şartlarda sağlayabilen, kendi konusunda uzmanlaşmak için araştırmaya ve geliştirmeye önem veren, çevre ve iş güvenliği konularında ulusal ve uluslararası standartlara uygun üretim yapan, çağdaş yönetim anlayışına sahip firmalarla uzun vadeli iş ilişkileri kurmaktadır.

Otokar'ın Satın Alma Politikası şirket internet sitesinden şeffaf bir şekilde paylaşılmaktadır. Bu politikanın amacı Koç Holding ve Otokar'ın genel politika ve stratejilerine uyumlu, Birleşmiş Milletler Küresel Sorumluluk İlkeleri ve Koç Holding Satınalma Yönetim Sistemi çizgisinde, mevcut ve potansiyel iş ortakları ile karşılıklı güven ve iş birliğine dayalı, uzun vadeli iş ilişkileri kurmak, yürütmek ve geliştirmektir.

Tedarik Zinciri Uyum Politikası'nda ise şirketin temel ilke ve değerlerini iş ortaklarıyla paylaşarak uyulmasını beklediği standartlara ilişkin gerekli rehberliği sağlamayı hedeflemektedir. Bu politika aynı zamanda Otokar'ın iş ortaklarının seçilmesi ve izlenmesi süreçlerinde yön gösterici olmayı amaçlamaktadır.

Otokar'ın tüm çalışanları ve yöneticileri, Koç Topluluğu ve Otokar Etik İlkelerinin ayrılmaz bir parçası olan bu politikaya uygun hareket etmekle yükümlüdür. Otokar, tüm iş ortaklarından ilgili taraf ve/veya işleme uygulanabilir olduğu ölçüde, bu politikaya uygun hareket etmelerini beklemekte ve bunu sağlamak için gerekli adımları atmaktadır.

Otokar, iş ortaklarını teknik yetkinlikler, ürün ve hizmet kalitesi, fiyatlandırma, kurumsal itibar ve finansal sağlamlık gibi kriterlere göre seçmektedir. İş ortaklarının tümüyle belirlenen ilkeler kapsamında hareket edilmektedir.

Otokar ayrıca, bu ilkelere uyumu sağlamak için iş ortaklarıyla ilişkili uyum risklerini, risk temelli bir yaklaşıma göre değerlendirmektedir. Bu yaklaşım çerçevesinde aşağıdaki hususlar benimsenmektedir:

- Yaptırımlar ve ihracat kontrol düzenlemeleriyle ilişkili risklerin etkin bir şekilde yönetimi için gerekli önlemleri almak,
- İş ortaklarının doğrudan ya da dolaylı olarak yaptırım hedefi olmadığından, ayrıca haklarında rüşvet, yolsuzluk, suç gelirlerinin aklanması ile terörizmin ve kitle imha silahlarının finansmanı, insan hakları ihlali gibi olumsuz istihbarat bulunmadığından emin olmak,
- Yürürlükteki mevzuat, sözleşmesel yükümlülükler ve iş ortakları için yol gösterici ilkeler başta olmak üzere Otokar Etik İlkelerine uyulup uyulmadığının tespitine yönelik olarak gerektiğinde iş ortaklarını denetlemek,
- Gerekmesi halinde, beklenen standartlara uyumu sağlamak için iş ortaklarına gerekli eğitimleri vermek.

İŞ ORTAKLARININ SEÇİMİ İÇİN KRİTERLER

- Yasal düzenlemeler
- Rüşvet ve yolsuzlukla mücadele ile suç gelirlerinin aklanması, terörizmin ve kitle imha silahlarının finansmanının önlenmesi
- İnsan hakları
- Sağlık ve güvenlik
- Çevre
- Etik ilkelere ve uluslararası sözleşmelere uyum
- Çıkar çatışması
- Raporlama
- Eğitim ve geliştirme
- Yönetim sistemleri

Tedarik Zinciri Göstergeleri	2022	2023
Toplam Tedarik (milyar TL)	7,93	15,9
Yerel Tedarik Oranı (%)	45	48
Toplam Tedarikçi Sayısı	1.456	1.426
Yerel Tedarikçi Sayısı	1.178	1.130
Yerel Tedarikçi Oranı (%)	81	79
Tedarikçi Denetim Adedi	38	27
Tedarikçi Öz Değerlendirme Anketi Adedi	46	45

Tedarikçi İlişkileri

Tedarikçileriyle stratejik satın alma faaliyetleri yürüten Otokar, stok seviyelerini hızlı şekilde artırmış ve korumuş veya birçok malzemede yerli alternatifleri devreye almıştır. Ana tedarikçi yapısını malzeme ve bileşen tedariki sağlayan iş ortakları oluştururken başta lojistik olmak üzere çeşitli hizmetler sağlayan tedarikçiler de tedarik portföyünde yer almaktadır. Tedarikçi seçim sürecinde rekabet edebilirlik ve dünya standartlarına uygunluk esas alınmakta, aday tedarikçiler mali, ticari, operasyonel süreçlerinin yanında, sosyal, çevresel ve ekonomik performansları bakımından değerlendirilmektedir. Değerlendirmeyi geçen tedarikçiler, tedarikçi havuzunda toplanmakta, tüm satın alma işlemleri bu havuzdan gerçekleştirilmektedir.

Tedarik zincirindeki riskler ve bu risklerin yönetimi, Otokar'ın ana odağı olmayı sürdürmüştür. Otokar 2023 yılında 1.130 adedi yerel nitelikli olmak üzere 1.426 tedarikçi firmayla doğrudan ve dolaylı satın alma faaliyeti yürütmüştür. Dönem içerisinde 15,9 milyar TL tedarik harcaması gerçekleştirilmiştir; harcama bazında yerel tedarik oranı yüzde 48 seviyesinde olmuştur. Tedarik operasyonlarında verimliliğin güvence altına alınması için VMI (Vendor Managed Inventory), BTO (Build to Order), Kanban ve JIT (Just in Time) gibi çalışma modellerinden faydalanılmaktadır. Özellikle yurt içi tedarikte bu süreçleri destekle-

mek üzere devreye alınan MilkRun toplama programları 2009 yılından bu yana sürdürülmektedir.

Tedarikçilerin Otokar çalışma ilke ve standartlarına uyumu, tedarikçi denetimleriyle kontrol edilmektedir. Ana çerçevesini BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin oluşturduğu bu süreçte tedarikçilerin performansları kalite, lojistik, maliyet, çevre, çalışma normları, insan hakları ve iş güvenliği konuları üzerinden değerlendirilmektedir. Risk odaklı bir yaklaşımla yürütülen denetimlerde, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi imzacısı olan tedarikçiler ve ISO 14001, ISO 45001, ISO 9001 standartlarına sahip tedarikçiler düşük risk grubu olarak nitelendirilmektedir. Denetim portföyünde çevresel çalışma normlarına uyum, zorla çalıştırmama, çocuk işçi çalıştırmama, kayıtsız çalıştırmama olmak üzere insan haklarına saygı ve iş etiği konuları yer almaktadır. Denetim sonucunda tedarikçilere gelişim planı hazırlanmakta, uygulama düzeylerinin artırılması hedeflenmektedir.

2022 yılında başlatılan ve yerel tedarikçilere yönelik hazırlanan Çalışma Etiği Özdenetim Dokümanı'nın uygulanması 2023 yılında devam etmiştir. Bu değerlendirme istihdam, iş sağlığı ve güvenliği, ayrımcılık, disiplin ve KVKK gibi konu başlıklarını içermektedir. 2023 yılında 45 tedarikçi bu değerlendirmeye katılmış ve uygunsuzluk durumuna rastlanmamıştır.

Tedarikçi Seçiminde Çevresel ve Sosyal Kriterler	2022	2023
Yeni Tedarikçi Adedi	34	22
Çevresel Kriterler Değerlendirilerek Seçilen Yeni Tedarikçilerin Yüzdesi	100	100
Sosyal Kriterler Değerlendirilerek Seçilen Yeni Tedarikçilerin Yüzdesi	100	100

Tedarikçi Çevresel Denetimleri	2022	2023
Çevresel Kriterlere Göre Denetimden Geçen Tedarikçi Sayısı	38	27
Çevresel Açından Olumsuz (Gerçekleşen Veya Gerçekleşme Riski Bulunan) Etki Saptanan Tedarikçi Sayısı	0	0
Çevresel Sebepler Yüzünden Çalışmanın Sonlandırıldığı Tedarikçi Sayısı	0	0

Tedarikçi Sosyal Denetimleri	2022	2023
Sosyal Kriterlere Göre Denetimden Geçen Tedarikçi Sayısı	38	27
Sosyal Açından Olumsuz (Gerçekleşen Veya Gerçekleşme Riski Bulunan) Etki Saptanan Tedarikçi Sayısı	0	0
Sosyal Sebepler Yüzünden Çalışmanın Sonlandırıldığı Tedarikçi Sayısı	0	0

Otokar'ın Satın Alma Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Otokar'ın Tedarik Zinciri Uyum Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Toplumsal Yatırımlar

Toplumsal Yatırım Yaklaşımı

Otokar, Koç Holding'in kurucusu merhum Vehbi Koç'un "Ülkem varsa ben de varım." ilkesinden hareketle, içinde yaşadığı toplumun gelişimine ve refahına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Sorumlu kurumsal vatandaşlık anlayışıyla, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda toplumun ekonomik, sosyal ve çevresel gelişimine de katkı vermektedir. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar, Otokar Etik İlkelerinin ayrılmaz bir parçası olan Otokar Toplumsal Yatırım Politikası'nda tanımlanan prensipler çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bu politika, Otokar'ın ilişki içerisinde olduğu toplumun refahına ve çevrenin sürdürülebilir gelişimine katkıda bulunmaya verdiği önemi ortaya koymaktadır. Otokar, faaliyetlerini en yüksek etik standartlara uygun olacak şekilde yürütmeye büyük önem vermektedir ve Koç Holding'in imzacısı olduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 ilkesini benimsemektedir.

Toplumsal yatırımlar, Koç Topluluğu Sürdürülebilirlik Rehberi'ne ve Otokar'ın sürdürülebilirlik önceliklerine uygun şekilde ve aşağıda belirtilen koşullar dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir:

- İlgili toplumsal yatırımın, Otokar'ın ticari faaliyetlerinin yürütüldüğü bölgelerin öncelikleri ve ihtiyaçlarıyla uyumlu olması,
- Toplumsal yatırım faaliyetleri ile iş stratejisi arasında açık ve net bir bağlantının sağlanması,
- Uygulanabilir çözümler ileri sürebilmek için sivil toplum örgütleri, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler veya bireylerle güçlü ilişkilerin kurulması,
- Toplumsal yatırımla elde edilen sonuçların ölçülebilir ve ölçeklenebilir olup farklı faaliyet alanlarına ve bölgelere yaygınlaştırılma potansiyeline sahip olması,

Toplumsal Yatırım Göstergeleri	2022	2023
Bağış ve Sponsorluklar (nominal milyon TL)	9,7	31,6

[Otokar'ın Toplumsal Yatırım Politikası'nı incelemek için tıklayın.](#)

[Otokar'ın Bağış ve Sponsorluk Politikası'nı incelemek için tıklayın.](#)

- BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarında belirtildiği üzere, sosyal ve çevresel hedeflere uygun olmalarının sağlanması.

Bağış ve Sponsorluk Yaklaşımı

Otokar, belirli koşullar sağlandığı durumlarda bağış ve sponsorluklar da yapmaktadır. Bu aktiviteler;

- Otokar'ın ana sözleşmesi (ve/veya sair kuruluş dokümanlarına), Genel Kurul ve/veya Yönetim Kurulu veya benzeri bir yetkili temsil organı tarafından belirlenen sınırlamalarla uyumlu,
- Otokar'ın faaliyet gösterdiği ülkelerde geçerli sermaye piyasası, ticaret hukuku ve vergi hukuk mevzuatı dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla tüm hukuki düzenlemelere uygun;
- Otokar'ın değerleri veya ticari çıkarlarıyla çatışmayan ve bu politikadaki ilkeler ile Koç Topluluğu ve Otokar Etik İlkelerine uyumlu;
- Mevzuata uygun bir şekilde belgelenmiş olmalıdır.

Bağış ve sponsorluk işlemleri ayrıca;

- Usulsüz bir çıkar sağlama veya yolsuzluğun herhangi bir türü için kullanılma amacı gütmemeli,
- Herhangi bir ticari fırsatla bağlantılı olmamalı (bir ihaleyi kazanabilmek, bir sözleşmenin yenilenmesini sağlamak vb.),
- Siyasi amaçlarla herhangi bir politikacıya, siyasi partiye, belediyeye veya hükümet görevlisine, doğrudan veya

dolaylı olarak bir üçüncü kişi aracılığıyla fayda sağlamak amacı taşıyamalı,

- Etnik köken, milliyet, cinsiyet, din, ırk, cinsel yönelim, yaş veya engellilik temelinde ayrımcılık yapan herhangi bir kurum veya kuruluşun yararına olmamalı,
- Doğrudan veya dolaylı olarak insan veya hayvan hakları ihlalleri, tütün, alkol ve yasa dışı ilaçların tanıtımı ve çevreye zarar verme amacı taşıyamamalıdır.

Yukarıdaki koşullara ek olarak, Otokar'ın gerçekleştireceği bağışların üst sınırı, Otokar'ın Genel Kurulu tarafından belirlenmeli ve yıl içinde gerçekleştirilen bağışlar Genel Kurul'un bilgisine sunulmalıdır.

Bağışlar

Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-19.1 sayılı Kâr Payı Tebliği'nin 6'ncı maddesi gereğince, yapılacak bağışın sınırı, Esas Sözleşme'de belirtilmeyen durumlarda Genel Kurul'ca belirlenmeli ve yapılan bağış ve ödemeler Olağan Genel Kurul'da ortakların bilgisine sunulmalıdır. Bu çerçevede Şirket Bağış ve Sponsorluk Politikası kapsamında 2023 yılı içinde vakıf ve derneklere yapılan bağış tutarı nominal tutarlar esas alındığında 31.643.368 TL'dir (31 Aralık 2023 tarihindeki alım gücüne göre hesaplanan toplam tutar 37.615.853 TL). Söz konusu nominal tutarın 17.809.300 TL'si Vehbi Koç Vak-

fı'na, 8.840.955 TL'si Koç Üniversitesi'ne, 2.919.850 TL'si deprem bölgesine yemek yardımı ve mobil mutfak kurulumu amaçlı Yemekhane A.Ş.ve, 1.375.269 TL'si İBB Veteriner Şube Müdürlüğü'ne yapılmış olup bakiye tutar ise her biri 300.000 TL'nin altındaki muhtelif kurum ve kuruluşlara yapılan ve yatırımcılar açısından önemli bilgi niteliğinde bulunmayan muhtelif bağışlardan oluşmaktadır.

Afet Destek Faaliyetleri

Şubat 2023'te merkez üssü Kahramanmaraş olmakla birlikte birçok ilde yıkıcı etkilerinin yaşandığı depremlerin üzüntüsü tüm Türkiye'yle birlikte derinden yaşanmıştır. Otokar, deprem haberinin alınmasıyla birlikte Koç Topluluğu genelinde oluşturulan kriz merkezi ve AFAD koordinasyonunda afet destek çalışmalarına başlamıştır. En öncelikli olarak, uzun zaman önce şirket bünyesinde gönüllülük temelinde oluşturulan ve özel eğitimli çalışanlardan oluşan Otokar Doğal Afet Arama Kurtarma (ODAK) ekibi hızla bölgeye intikal ettirilmiştir. ODAK ekibi, ilk 24 saat içinde afet bölgesine ulaşarak arama kurtarma çalışmalarına destek vermiştir. Ekibin Hatay ve Gaziantep'te dört depremzedeyi kurtarması, bu üzücü durum içinde umut verici olmuştur. Bu motivasyonla destek çalışmalarını da hızlandıran Otokar, deprem bölgesine yardım malzemeleri ulaştırmıştır. Otokar çalışanları, afet şartlarında ulaşım ihtiyaçlarının aksamadan devam ettirilebilmesi amacıyla Otokar markalı kamu araçlarına

ve toplu taşıma araçlarına kesintisiz servis sağlamıştır. Dönüşümü gerçekleştiren Mobil Mutfak aracıyla bölgede sıcak yemek hizmeti sağlanmıştır. Koç Holding tarafından hayata geçirilen Umut Kent'e yerleşecek ailelerin taşınma süreçlerine gönüllü çalışanlarıyla birlikte destek verilmiştir. Fabrikada bulunan çalışanlar ise Kızılay'a kan bağışında bulunmuşlardır. Otokar, deprem bölgesine desteğini gelecekte de sürdürerek vatandaşlarımızın yanında olmaya devam edecektir.

Çevresel İnisiyatifler

Otokar, sosyal sorumluluk çalışmaları kapsamında ayrıca çevre bilincini artırmayı, çevresel sorumluluklarını yerine getirmeyi bir görev kabul etmektedir. Çevrenin ve doğal kaynakların etkin kullanımını esas alan sistemler oluşturmakta ve bu sistemlerin sürekliliğini sağlamaktadır. İçinde bulunduğu çevrenin korunması ve iyileştirilmesi konularında Otokar, çalışanları ile birlikte çevre ağaçlandırılması çalışmaları gerçekleştirmekte; çevresine ve iş ortaklarına çevre korunması konusunda eğitimler düzenlemektedir.

Çevre konusunda Çevre Bakanlığı, Sakarya Valiliği, İstanbul Sanayi Odası, Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası, Kocaeli Sanayi Odası gibi kurumlardan ödülleri bulunan Otokar, ISO 14001 belgesi ile faaliyet gösteren ilk otomotiv firmalarından biridir.

ÜRÜN SORUMLULUĞU

Ürün Kalitesi

Kalite Yaklaşımı

Otokar'ın ana görevi, ticari araçlar ile çeşitli savunma sanayisi mamullerini, müşteri beklentileri doğrultusunda, dünya çapında rekabet gücü olan ürünler olarak tasarlamak, üretmek ve pazarlamaktır. Kendi teknolojisini geliştirerek ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini koruyan Otokar, topyekün mükemmellik felsefesiyle müşterilerinin, çalışanlarının ve ortaklarının memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedeflemektedir. Bu ana görev doğrultusunda, değişen ve gelişen şartlar dikkate alınarak aşağıda belirtilen Kalite Politikası Ana Prensipleri tespit edilmiştir.

- En kaliteli, yenilikçi ve sorunsuz ürünleri tasarlayıp üreterek müşteri memnuniyetinde sürdürülebilirliği sağlamak
- Şirket stratejileri doğrultusunda ilgili tarafların, paydaşların uygulanabilir ihtiyaç, beklenti ve şartlarını tanımlamak, çözüm önermek ve bunları getirmek
- Kalite yönetim sistemini, ürün ve hizmet kalitesini sürekli iyileştirmek için yeni teknolojileri, kalite tekniklerini araştırıp uygulamak
- Toplam kalite anlayışını firma geneline yaymak ve altyapısını oluşturmak, ürünlerinde sıfır hatayı hedefleyen çalışmaları organize etmek ve müşterilerine sunduğu değeri artırmak
- Tedarikçilerinin sağladığı ürün ve hizmetlerin kalitesini artırmaları için tedarikçileriyle iş birliğini güçlendirmek, tedarikçilerinin gelişimlerini takip etmek ve desteklemek
- Karşılıklı saygı ve güvene dayanan, insan odaklı bir yaklaşımla çalışanlarının gelişimlerine katkıda bulunmak

Kalite Göstergeleri	2022	2023
Sağlık Ve Güvenlik Etkileri Değerlendirilen Ticari Araç Oranı	100	100
Sağlık Ve Güvenlik Etkileri Değerlendirilen Savunma Sanayisi Araç Oranı	100	100
Ürün Ve Hizmetlerin Sağlık Ve Güvenlik Konusundaki Uyumsuzluğu Sebebiyle Karşılaşılan Toplam Vaka Sayısı	0	0

Ürün Kalitesi ve Sorumluluğu

Otokar evrensel kalite norm ve standartlarına uyumlu ürün ve hizmetleri güvenli koşullarda sunmayı amaçlamaktadır. Ürün ve hizmet sorumluluğu çerçevesinde hizmetlerin yol açabileceği sosyal, çevresel ve ekonomik etkileri göz önünde bulundurmaktadır. Buna ek olarak, müşterilerin ürün kullanımı konusunda en doğru bilgiyle donatılmasını sağlamaya yönelik çalışmalar da yapılmaktadır.

Otokar'da ürün ve hizmet kalitesi uluslararası ölçekte kabul görmüş ürün ve yönetim standartları çerçevesinde yönetilmektedir. Bu doğrultuda ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı ve AQAP 2110 Askeri Kalite Güvence Sistemi sertifikasyonlarıyla üretim süreçlerinin kalitesi ve mükemmellik anlayışı güvence altına alınmaktadır. Otokar ürünleri, kullanılacağı amaç ve pazarlara göre değişen birçok yasal düzenlemeye tabidir. Bu kapsamda yasal uyumun sağlanması ve korunması için ilgili mevzuat yakından takip edilmektedir.

Savunma sanayisi alanında faaliyet gösteriyor olması, ürün kalitesi ve sorumluluğu konusunu Otokar için kritik bir konuma taşımaktadır. Savunma sanayisinde ürün satışları yasalar çerçevesinde sadece Türk Silahlı Kuvvetleri ile iç güvenlik ve emniyet güçlerine yapılmaktadır. Bu ürünlerin ihracatı ise Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı'nın izni çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. İhracatı düzenleyen yasalar çerçevesinde gerçekleştirilen bu satışlar, ilgili hükümetlerin ihracat izinlerine uygun ve resmi kurumlara yapılmaktadır.

Otokar'ın ürün ve hizmetlerinin hem ticari araçlar hem de savunma sanayisi için yüzde 100'ünün sağlık ve güvenlik etkileri değerlendirilmektedir. Raporlama döneminde şirket ürün ve hizmetlerinin sağlık ve güvenlik konusundaki herhangi bir uyumsuzluğu sebebiyle ceza ya da uyarı alındığı veya gönüllü kodlara uyulmayan bir vaka olmamıştır.

Test Merkezi

2023 yılında Otokar'ın EMC ve Çevresel Testler Laboratuvarı, TÜRKAK tarafından ara denetime tabi tutulmuştur. Başarılı geçen denetim sonrası, Otokar'ın test merkezi laboratuvarlarının kalitesi yeniden belgelendirilmiştir.

Kalite Kontrolleri

Otokar, tedarikçiden ham malzemenin alınmasından müşteriye ürün teslimine kadar tüm süreçlerde yetkin çalışanları ve gelişmiş ölçüm, kalibrasyon, fizik ve kimya laboratuvarları altyapısıyla kalite faaliyetlerini yürütmektedir.

OTOKAR'IN KALİTE FAALİYETLERİ

Giriş Kalite

- İlk Numune Kontrolü (Boyutsal kontroller, malzeme, mekanik, metalurjik, kimyasal ve korozyon testleri ile ömür testleri)
- Seri Parça Kontrolü
- Laboratuvar Testleri

Gövde

- Fikstür Kontrolü
- Kaynak Kontrolü
- Proses Denetimi

Boya ve Kataforez

- Boya Kalınlık Kontrolleri
- Son Kat Boya Kontrolleri
- Yapışma Testi
- Sızdırmazlık Testi
- Proses Denetimi

Montaj

- COP (Conformity of Production/Üretim Uygunluk Testleri)
- Homologasyon Testleri (Tip Onay)
- Proses Denetimi

Son İşlem

- Fren Testi
- Su Testi
- Yol Testi
- Alt Bakım Kontrolü
- Boya Kontrolü
- Son Kontrol
- Araç Özellik Tablosu Kontrolü

Teslimat

- Bitmiş Ürün Denetimi
- Sevkiyat Hazırlık
- PDI (Pre-Delivery Inspection/Teslimat Öncesi Son Kontrol)

ENTEĞRE YÖNETİM SİSTEMLERİ KAPSAMINDA, OTOKAR'IN SAHİP OLDUĞU BELGE VE SERTİFİKALAR

- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi
- ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi Belgesi
- ISO 14064 Sera Gazı ve Emisyonları Yönetim Sistemi Belgesi
- ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi Belgesi
- ISO 10002:2018 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi
- ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi
- AQAP 2110:2016 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi
- MSB Tesis Güvenlik Belgesi (NATO Gizli)
- MSB Tesis Güvenlik Belgesi (Milli Gizli)
- MSB Onaylı Tedarikçi Belgesi
- MSB Üretim İzin Belgesi
- ISO 17025:2017 Laboratuvar Akreditasyon Sertifikası
- TS 12047:2013 Yetkili Servis Hizmet Yeterlilik Belgesi
- ISO 21434-R155 (Karayolu Araçlarında) Siber Güvenlik Yönetim Sistemi (CSMS) Belgesi
- Ticaret Bakanlığı Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYs)

Otokar'ın Kalite Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Müşteri Memnuniyeti

Müşteri Memnuniyeti Yaklaşımı

50 yılı aşkın tecrübesiyle tasarımlarını kendi AR-GE imkanlarını kullanarak geliştiren, ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini koruyan, toplu taşımacılık ve savunma sanayisi alanlarında pek çok yeniliğe imza atan, sektörün öncü ve lider kuruluşu Otokar, topyekûn mükemmellik felsefesiyle hızlı ve güvenilir çözümler yaratarak müşterilerinin memnuniyetinin sürekliliğini sağlamayı hedeflemektedir. Otokar'ın Müşteri Memnuniyeti Politikası'nın temel amacı ve hedefi, koşulsuz müşteri memnuniyetini sağlayarak müşterileriyle güvene dayalı uzun süreli ilişkiler kurmaktır.

Bu politika doğrultusunda Otokar;

- Müşterilerinin taleplerini ve beklentilerini en hızlı, şeffaf ve objektif şekilde ücretsiz olarak değerlendirmektedir. 444 68 57 (444 OTKR) numaralı Müşteri İlişkileri Hattı'ndan 7 gün 24 saat Otokar'a ulaşılabilir.
- Başvurulara, şirket politikaları, yasal ve diğer gereklilikleriyle organizasyonel, finansal ve operasyonel gereklilikler çerçevesinde müşteri odaklı çözümler sunmaktadır.
- Müşterilerin kişisel bilgilerinin güvenliği önemlidir; bilgiler 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında başvuru amacı dışında paylaşılmamakta ve kullanılmamaktadır.
- Müşteri, çalışan ve diğer ilgili tarafların bildirimlerini, taleplerini ve beklentilerini tüm iş proseslerinde sürekli iyileştirme için bir fırsat olarak değerlendirmeyi taahhüt etmektedir.

Müşteri Memnuniyeti Süreçleri

Otokar, müşterilerle ilişkilerinin güvene dayalı ve

Müşteri Memnuniyeti Göstergeleri	2023
Müşteri Memnuniyeti Sertifikaları	ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Standardı ve ISO 10001 Kalite Yönetimi-Müşteri Memnuniyeti Sertifikasyonları
Ulaşan Müşteri Şikayeti Adedi	6.744
Çözülen Müşteri Şikayeti Adedi	6.345
Çözüm Oranı (%)	94

uzun soluklu olmasını, müşteri memnuniyetinin koşulsuz sağlanmasını hedeflemektedir. Müşteri memnuniyeti konusu Otokar Müşteri Memnuniyeti Politikası ve Otokar Kalite Politikası çerçevesinde yönetilmektedir. Otokar'da müşteri memnuniyetinin kalite güvencesi altına alınması amacıyla ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Standardı ve ISO 10001 Kalite Yönetimi-Müşteri Memnuniyeti sertifikasyonları sağlanmıştır. Otokar, ürün ve hizmet sorumluluğu çerçevesinde ürünlerin güvenlik koşullarını sürekli geliştirmekte, müşterilerin ürünler ve kullanım koşulları hakkında sürekli bilgilendirilmesini sağlamakta, ürün ve hizmetlerin yol açabileceği sosyal, çevresel ve ekonomik etkileri göz önünde bulundurmaktadır.

Bu doğrultuda gerçekleştirilen çalışmalar, Otokar Müşteri Memnuniyeti Politikası ve Otokar Kalite Politikası çerçevesinde Pazarlama ve Satış Direktörlüğü ve ilgili birimler tarafından

yönetilmektedir. Satış ve satış sonrası süreçler Otokar'ın bayileri ve yetkili servisleri aracılığıyla yürütülmektedir.

Bayi ve yetkili servisler de dahil olmak üzere tüm müşteri memnuniyeti ekosisteminde müşteri memnuniyeti süreçlerinin standartlara uyumlu gerçekleşiyor olması bağımsız sistem sertifikasyon denetimleriyle güvence altına alınmaktadır. Diğer taraftan satış sonrası hizmet süreçlerinde müşteri memnuniyeti TS 12681 ve TS 12047 Yetkili Servis Hizmet Yeterlilik Belgeleriyle güvence altına alınmıştır.

Müşteri memnuniyetinde sürekliliğin takip edilmesi amacıyla farklı anket çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Değerlendirme sonucunda tespit edilen iyileştirme noktaları ilgili birimlerle paylaşmakta, iyileştirme süreçleri takip edilmektedir. 2023 yılında 6.744 müşteri şikayeti ulaşmış, bunların yüzde 94'ü çözümlenebilmiştir.

Müşteri Bilgilendirme

Müşterilerin ürün ve hizmetler hakkında eksiksiz bilgilendirilmesi amacıyla ihtiyaca göre tasarlanan birçok iletişim kanalı oluşturulmuştur. Müşteriler, ürün içerikleri, kullanım özellikleri, çevresel etki ve emniyetli kullanım koşulları gibi bilgilere bu kanallardan doğrudan ulaşabilmektedir. Otokar resmi internet sitesi, ürün bilgilendirme formları, kullanıcı el kitapları, araç modifikasyon rehberleri gibi çok sayıda dokümantasyonla da gerekli bilgilere erişilebilmektedir. Diğer taraftan müşteriler, Otokar Müşteri Hizmetleri Hattı, web sitesi, yetkili bayi ve servisler aracılığıyla hizmet taleplerini, görüşlerini ve önerilerini iletebilmektedirler.

Müşteri ihtiyaç ve beklentilerini göz önünde bulundurarak faaliyetlerini sürdüren Otokar için müşteri memnuniyeti vazgeçilmez konulardan biridir. Ürünleriyle sağladığı memnuniyeti daha da artırmayı ve sürdürülebilir kılmayı hedefleyen şirket, faaliyetlerini bu odakla sürdürmüştür. Türkiye genelindeki yaygın servis ağıyla kullanıcılarına satış sonrası düşük bakım giderleri ve uygun parça maliyeti sunan Otokar ayrıca ticari araçlar için Servis Günleri kampanyası düzenlemiştir.

Sürekli İyileştirme

İş süreçlerinin, sunduğu hizmetin ve ürünlerinin sürekli iyileştirilmesini hedefleyen Otokar, çalışanlarını geliştirmeye fırsat sunan Kaizen uygulamalarını sürdürmüştür. Saha çalışanlarının yıl boyunca yaptıkları Kaizen çalışmaları değerlendirmeler sonucunda sisteme dahil edilmiş ve uygulamaya alınmıştır. Başarılı çalışan önerileri, ödüllendirme sistemi aracılığıyla takdir edilmektedir.

Çevik Organizasyon

Otokar, inovasyonla değer yaratan, sürekli öğrenen, esnek ve değişimin öncüsü bir organizasyona dönüşme vizyonuyla çevik dönüşüm çalışmalarını sürdürmektedir. Bu kültürel değişim süreciyle Otokar'ın müşterileri ve paydaşları için daha yüksek katma değerli çıktılar üreterek yüksek müşteri memnuniyeti oluşturulması amaçlanmaktadır. 2023 yılında bu hedef doğrultusunda ilerlenerek üretim, kalite, İSG alanlarında verimlilik artırmaya odaklanan projeler yürütülmüştür. Şirket içinde yaklaşık 391 kişiye çevik dönüşüm eğitimi verilmiştir.

Yalın Üretim Düzenlemeleri

Ticari araçlar ve savunma sanayisi alanındaki üretim akışlarını yeniden yapılandırmak üzere harekete geçen Otokar, Layout Projesi'ni hayata geçirmiştir. Proje kapsamında tüm üretim iş akışları yalın üretim prensipleriyle yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca şirketin teknolojik altyapısı güçlendirilmiş, üretim yönetim süreçleri yeniden yapılandırılmıştır. Proje sonunda Otokar'ın üretim altyapısı ve yönetimi süreçleriyle sektöründe referans alınan marka olması hedeflenmektedir.

Marka Değeri ve İtibarı

Otokar için müşteri memnuniyeti, marka değeri ve itibarını belirleyen en önemli başlıklardan biridir. Şirketin insan odaklı sürdürülebilirlik modeli, müşteri ilişkileri yönetimiyle birleştirilerek etki alanı genişletilmiştir. Müşterilere verilen üretim sonrası hizmetle müşteri memnuniyetinin her zaman üst seviyede tutulması benimsenmektedir.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ TAKİP ANKETLERİ

- Otokar'a Hoş Geldiniz Anketi
- Müşteri Tatmin Anketi
- CRM Müşteri Memnuniyeti Anketi
- Yol Yardım Memnuniyet Anketi
- Things Gone Wrong (TGW) Anketi
- Çözüm Yolu Müşteri Memnuniyet Analizi
- Hizmet Memnuniyet Anketi
- Yeni Araçlar Müşteri Anketi

Otokar'ın Müşteri Memnuniyeti Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Siber Güvenlik ve Veri Güvenliği

Bilgi Güvenliği Yaklaşımı

Otokar, Bilgi Güvenliği Politikası'nda belirtildiği gibi, rekabet üstünlüğünü sağlamak ve stratejik hedeflerine ulaşmak için sahip olduğu bilgi varlıklarını (tüketici bilgi varlıkları dahil) önemli bir değer olarak görmektedir. Bu bilgi varlıklarının kesintisiz, güvenli ve tutarlı çalışmasını sağlamak için gerekli tüm tedbirleri almaktadır.

Otokar kanun ve yasal düzenlemelere uyacağını, sözleşmelerden doğan bilgi güvenliği yükümlülüklerini yerine getireceğini, sahip olduğu müşteri ve tüketici bilgilerinin güvenliğini sağlamak için azami gayreti göstereceğini taahhüt etmektedir.

Bu amaçlarına ulaşmak için Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'ni kurmayı, risklerini ISO 27001 kriterlerine uygun olarak yönetmeyi, Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'ni sürekli geliştirmeyi ve bunun için gerekli kaynakları ayırmayı teminat altına almaktadır.

Bilgi Gizliliği

Otokar'ın AR-GE faaliyetlerinin yanı sıra, ürün tasarımıyla nitelik geliştirme çalışmalarını kendi bilgi ve tecrübesiyle geliştirebilen bir üretici olma niteliği sahip olunan bilgi varlıklarının önemini artırmaktadır. Müşterilerin kurumsal ve kişisel verilerinin güvenliğinin sağlanması da bilgi gizliliği kapsamında değerlendirilmektedir. Otokar'ın savunma sanayisi alanında faaliyet göstermesi bilgi gizliliğine kritik önem atfedilmesini gerektirmektedir. Bu nedenle bilgi varlıklarının korunmasına; kesintisiz, güvenli ve tutarlı şekilde saklanmasına yönelik tüm tedbirler alınmakta ve

Siber Güvenlik ve Veri Güvenliği Göstergeleri	2022	2023
Bilgi Güvenliği Eğitimi Alan Çalışan Sayısı	1.138	1.201
Siber Saldırı Sayısı	0	0
Müşteri Bilgi Gizliliği İhlali Ve Müşteri Veri Kayıpları Hakkında Yapılan Şikayet Sayısı	0	0
Müşteri Verilerinin Kaybı, Hırsızlığı Veya Sızdırılması İle İlgili Tespit Edilen Vakaların Adedi	0	0

takip edilen uygulamalar sürekli iyileştirilmektedir. Otokar Bilgi Güvenliği Politikası ise bilgi varlıklarının korunması, müşterilerden bilgi toplanması ve bu bilginin kullanılması süreçlerine yönelik ilkeleri tanımlamaktadır. İlgili yasal düzenlemeler doğrultusunda hazırlanan Otokar Kişisel Verilerin Korunması Politikası'nda şirketin kişisel veri işleme faaliyetlerinin yürütülmesinde benimsediği ilkeler yer almaktadır.

Gerçekleştirilen çalışmalarda ISO 27001 Bilgi Güvenliği Standardı ile AQAP 2110 Tasarım, Geliştirme ve Üretim için NATO Kalite Güvence Gereklikleri Standardı'na uyum sağlanmaktadır. Otokar, kişisel veri sahiplerini verilerinin korunması hakkında şeffaf şekilde bilgilendirmekte; müşteri bilgileri, müşterilerin aydınlatma metnini okumalarının ardından açık rızalarıyla alınmaktadır. Bilgiler, Otokar Müşteri Memnuniyeti Politikası'nda ilan edilen amaçlar ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamı dışında kullanılamamaktadır. CRM Merkezi çalışanları başta olmak üzere tüm çalışanlar, gizliliğin

korunmasına ilişkin eğitimler almakta, gizliliği taahhüt etmektedirler. Bilgi gizliliği süreçleri düzenli olarak değerlendirilmektedir.

Siber Güvenlik

Siber güvenlik açısından en riskli bölge, Otokar'daki uygulamaların internete bağlandığı noktalar ve bu alanlar, IPS ve Firewall tarafından korunmaktadır. 2023 yılında herhangi olumsuz bir durumla karşılaşmamıştır.

Kişisel Verilerin Korunması

Kişisel verilerin korunması, Otokar'ın titizlikle yönettiği konulardan biridir. Otokar Kişisel Verilerin Korunması Politikası, şirketin kişisel veri işleme faaliyetlerinin yürütülmesinde benimsediği ilkeleri özetler niteliktedir. Kişisel veri sahipleri bu politika vasıtasıyla şeffaf biçimde bilgilendirilmektedir. Çalışanların kişisel verilerinin korunmasına yönelik süreçler ise Otokar Çalışanları Kişisel Verilerin Korunması ve İşlenmesi Politikası kapsamında yönetilmektedir.

Otokar'ın Bilgi Güvenliği Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Otokar'ın Kişisel Verilerin Korunması Politikası'nı incelemek için tıklayın.

ÇALIŞAN MEMNUNİYETİ

Otokar

Otokar

Çalışan Bağlılığı

İnsan Kaynakları Yaklaşımı

Otokar, çalışanlarının gelişimleri için her türlü fırsatı yaratmakta ve çalışanlarını desteklemektedir. Yüksek nitelikli çalışanları kuruma çekmek ve mevcut çalışanlarının bağlılığını sürekli kılmak için etik değerlerden vazgeçmeden din, dil, ırk ve cinsiyet ayrımcılığından uzak, eşitlikçi, güvenilir ve huzurlu çalışma ortamları yaratan çağdaş insan kaynakları politikalarını uygulayarak çalışanlarının yanında olmayı hedeflemektedir. Otokar'ın İnsan Kaynakları Politikası'nın amacı, çalışanlarına gurur veren bir ortam yaratarak ve onların potansiyellerini ortaya çıkararak sürekli yüksek performans göstermelerini sağlamak, çalışanlarının bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirerek sektöründe en çok tercih edilen şirket olmak ve bunu sürekli kılmaktır. İnsan kaynakları süreçlerinde takip edilecek ilkeler ve uygulama esasları Otokar İnsan Kaynakları Politikası ve Personel Yönetmeliği'nde de belirtilmektedir.

Otokar, çalışan mutluluğunun ve bağlılığının iş yaşamında başarıyı getireceği inancıyla çalışanlarının yüksek motivasyonunu ve sürekli gelişimlerini desteklemektedir. Çalışanlarına haklarının korunduğu, adil, eşit ve saygılı bir iş ortamı sunarak insanı merkeze alan yönetim anlayışıyla hareket etmektedir. Otokar'da çalışma hayatı saygı, güven, insan hakları ve eşitlik gibi temel değerler çerçevesinde organize edilmektedir.

Otokar, işe alımdan başlayarak istihdamın her evresinde çalışan deneyimini bütüncül olarak yönetmeyi amaçlamaktadır. Çalışan deneyimi inisiyatifleri İnsan Kaynakları Direktörlüğü önderliğinde gerçekleştirilmektedir.

Çalışan Bağlılığı Göstergeleri	2022	2023
Çalışan Sayısı	3.298	4.393
Ofis Çalışanı	861	980
Saha Çalışanı	2.437	3.413
Geçici Saha Çalışanı	356	813
Yeni İstihdam (Ofis Çalışanı)	200	223
Yeni İstihdam (Saha Çalışanı)	1.878	1.987
Yeni İstihdam (Engelli Çalışan)	36	73
Sirkülasyon Oranı (%)	33	26
Çalışan Bağlılığı Skoru	73,2	72,3
Gerçekleşen Kulüp Aktiviteleri Adedi	16	30
Yeni Stajyer Sayısı	162	257

İşe Alım Süreçleri

Şirket hedeflerine uyumlu, yaratıcı, yeniliklere açık ve nitelikli iş gücünü bünyesine katmayı amaçlayan Otokar'ın 2023 yılı geçici çalışanlar dahil toplam istihdamı 4.393'tür. 2023'te 223 yeni ofis çalışanı Otokar'da göreve başlamıştır, bunların 90'ı AR-GE Merkezi'nde çalışmak için istihdam edilmiştir. Bu işe alımla AR-GE Merkezi çalışan sayısı 691'e ulaşmıştır. 2023 yılı içinde 15.514 saha çalışanı iş başvurusu alan Otokar, 3.673 iş görüşmesi sonucunda 1.987 saha çalışanının işe alımını gerçekleştirmiştir. 884 saha çalışanı belirli süreli kadrosundan belirsiz süreli kadrosuna geçiş yapmıştır. Otokar, 2023 yılında Sakarya'da en çok sigortalı istihdamı sağlayan işveren olarak SATSO tarafından ödüle de layık görülmüştür.

Çalışan Rakamları	2022	2023
Cinsiyete Göre Çalışanlar		
Toplam Kadın Çalışan Sayısı	178	239
Toplam Erkek Çalışan Sayısı	3.120	4.154
Toplam Çalışan Sayısı	3.298	4.393
Genel Müdürlük Kadın Çalışan Sayısı	29	38
Genel Müdürlük Erkek Çalışan Sayısı	82	94
Toplam Genel Müdürlük Çalışan Sayısı	111	132
Fabrika Kadın Çalışan Sayısı	149	201
Fabrika Erkek Çalışan Sayısı	3.038	4.060
Toplam Fabrika Çalışan Sayısı	3.187	4.261
Belirsiz-Belirli Süreli Çalışanlar		
Belirsiz Süreli Kadın Çalışan Sayısı	177	208
Belirsiz Süreli Erkek Çalışan Sayısı	2.765	3.372
Toplam Belirsiz Süreli Çalışan Sayısı	2.942	3.580
Belirli Süreli Kadın Çalışan Sayısı	1	31
Belirli Süreli Erkek Çalışan Sayısı	355	782
Toplam Belirli Süreli Çalışan Sayısı	356	813
Genel Müdürlük Belirsiz Süreli Çalışan Sayısı	111	132
Genel Müdürlük Belirli Süreli Çalışan Sayısı	0	0
Fabrika Belirsiz Süreli Çalışan Sayısı	2.831	3.448
Fabrika Belirli Süreli Çalışan Sayısı	356	813
Tam-Yarı Zamanlı Çalışanlar		
Tam Zamanlı Kadın Çalışan Sayısı	178	239
Tam Zamanlı Erkek Çalışan Sayısı	3.120	4.154
Toplam Tam Zamanlı Çalışan Sayısı	3.298	4.393
Yarı Zamanlı Kadın Çalışan Sayısı	0	0
Yarı Zamanlı Erkek Çalışan Sayısı	0	0
Toplam Yarı Zamanlı Çalışan Sayısı	0	0
Genel Müdürlük Yarı Zamanlı Çalışan Sayısı	0	0
Genel Müdürlük Tam Zamanlı Çalışan Sayısı	111	132
Fabrika Yarı Zamanlı Çalışan Sayısı	0	0
Fabrika Tam Zamanlı Çalışan Sayısı	3.187	4.261
Diğer		
Saha Çalışanı Sayısı	2.437	3.413
Ofis Çalışanı Sayısı	861	980
Engelli Çalışan Sayısı	95	131

Gençlerin İstihdamı

2023 yılı içinde 177 lise öğrencisinin ve 38 meslek yüksekokulu öğrencisinin stajyer olarak alımı gerçekleştirilmiştir. Meslek Yüksekokulu Staj Programı kapsamında stajını tamamlayanlar Otokar'da istihdam edilmiştir. 2023 yılında işveren markasını güçlendirme çalışmaları kapsamında üniversite öğrencileri Otokar'ın fabrikasını ziyaret etmişlerdir. İşe alım ekibi, yüz yüze ve çevrim içi etkinliklere katılarak Otokar'ı genç yeteneklere tanıtmaya faaliyetlerinde bulunmuştur.

Çalışan Bağlılığında Bütünsel Yaklaşım

Çalışan memnuniyeti konusu, Otokar İnsan Kaynakları Müdürlüğü çatısı altında İç İletişim ve Çalışan Deneyimi ekibinin ana önceliği olmakla birlikte, İnsan Kaynakları Direktörlüğü'nün bütünsel yaklaşım gösterdiği bir konudur. Bu yaklaşım gereği Otokar, çalışanların memnuniyetini ve deneyimini artırmak adına, Anlık Öneri Sistemi'nden gelen öneriler üzerinden, süreçleri çalışana temas eden tüm birimlerle dirsek teması içinde gerçekleştirerek her alanda iyileştirme faaliyetlerini sürdürmektedir. Otokar'ın çalışan bağlılığı skoru 2023'te yüzde 72,3 olmuştur.

Otokar, dünyanın önde gelen insan kaynakları ve yönetim danışmanlığı şirketi Kincentric tarafından gerçekleştirilen araştırma sonucunda üst üste üç kez "Best Employer" ünvanı alarak Sürekli Mükemmellik Ödülü'nün sahibi olmuştur. Ayrıca gerçekleştirilen araştırma, anket ve oylamalar sonucunda Happy Place to Work ve Great Place to Work ödülleri almaya hak kazanmıştır.

Sosyal Yaşama Destek

Otokar, çalışanlarının iş yaşamı ve özel yaşamlarının dengeli bir biçimde yürütülmesini önemsemektedir.

Taşeron Çalışanları	2022	2023
Temizlik	153	161
Güvenlik	64	57
Mutfak	94	128
Diğer	33	36
Toplam	344	382

Bağlı Ortaklıklar ve İş Ortaklıklarımızda Çalışanlar	2023
Otokar Europe SAS - Fransa	37
Otokar Europe Filiala Bucuresti SRL - Romanya	26
Otokar Land Systems LLC - BAE	3
Al Jasoor Heavy Vehicles Industry - BAE	25
Otokar Italia SRL - İtalya	19
Toplam	110

Yeni İstihdam Rakamları	2022	2023
Yeni İstihdam Edilen Toplam Çalışan Sayısı	2.078	2.210
Toplam Yeni İstihdam Oranı (%) (Toplam Yeni İstihdam/Yıl Sonu Toplam Çalışan Sayısı)	63	50

Sirkülasyon Rakamları	2022	2023
Ayrılan Çalışan Sayısı	1.063	1.129
Ayrılan Çalışan Sirkülasyon Oranı (%) (Toplam Ayrılan/Yıl Sonu Toplam Çalışan Sayısı)	32	26

Çalışma ortamı ve uygulamaları iş ve özel yaşam dengesini gözeterek şekilde düzenlenmektedir. Çalışanların sosyal yaşamını desteklemek ve çalışan iletişimini güçlendirmek adına sosyal faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda tüm Otokar ailesinin katılımına açık; çalışan kulüpleri etkinlikleri, şirket içi kutlamalar, spor turnuvaları ve doğa yürüyüşleri gibi faaliyetler düzenlenmektedir. Çalışan kulüpleri ve çalışan ailelerinin katılımıyla 25 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

Otokarlılar, Koç Topluluğu'nun bir parçası olarak KoçAilem ayrıcalık platformunun avantajlarıyla tüm Türkiye'de, alışverişten seyahate, eğitimden sanata hayatın her alanında geçerli güncel indirimlerden yararlanmaktadırlar. Bunun yanında, Sakarya ve İzmit'e özel bölgesel avantajlardan da faydalanarak sağlık, spor, eğlence ve eğitim alanlarındaki birçok anlaşmalı firmadan indirimli hizmet alabilmektedirler.

Otokar'da çalışmaya yeni başlayan çalışanlara, Sakarya ve çevresinde konaklamalarına destek vermek amacıyla misafirhane olanağı sunulmaktadır.

Çalışanlara Sağlanan Haklar

Ücretlendirme Sistemi: Çalışan ücretlendirilmesi performansa dayalı şekilde yapılmaktadır. Ücretlendirmede ayrımcılığa izin vermeyecek objektif yöntemler kullanılmaktadır. Ücretlendirme politikaları tespit edilirken bağımsız uzman kuruluşların görüş ve araştırmalarından faydalanılmaktadır. SPK düzenlemeleri kapsamında idari sorumluluğu bulunan Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilerin ücretlendirilmesinde Otokar Yönetim Kurulu ve Üst Düzey Yöneticiler için Ücret Politikası'nda belirtilen ilkeler takip edilmektedir.

Çalışan Ödemeleri (milyon TL)	2022	2023
Çalışan Maaşları	562,7	1435,0
Çalışan Yan Hakları	409,8	1.116,3
Çalışan Adına Devlete Yapılan Ödemeler	338,9	770,4
Diğer Ödemeler	22,9	50,5

Bireysel Emeklilik	2022	2023
Katılan Kişi Sayısı	2.271	2.620
Çalışan Katkısı (m TL)	23,3	49,0
Otokar Katkısı (m TL)	22,8	48,3

ÇALIŞANLARIN YAN HAKLARINA DAHİL OLAN BAŞLIKLAR

- Yılda iki kez ayakkabı fişi
- Dini bayramlarda bayram çikolatası
- Ramazan ayı alışveriş çeki
- Şirket dışı görevlendirmeler için şirket aracı tahsis
- Yılda iki kez havlu ve sabun
- Kadınlar günü hediyesi
- Hafta sonu ve resmi tatil çalışmaları için yol masrafı ödemesi
- Evlenme, doğum ve vefat durumunda birinci derece yakınlık olduğu takdirde maddi yardım
- İlk ve orta öğretimde okuyan çocuklar için öğrenim yardımı
- Doğum günü hediyesi
- Yeni doğan bebek hediyesi
- Kreş yardımı
- Yıllık izin harçlığı
- Yılda iki kez bayram harçlığı
- İş yeri hekimleri tarafından temin edilen ilaç masraflarının çalışan payının ödenmesi
- Aylık olarak yakacak yardımı ödemesi
- Ferdi kaza sigortası
- Çalışan katkısıyla tercihi göre vakıf özel sağlık sigortası veya tamamlayıcı sağlık sigortası
- Uzaktan çalışanlar için modem ve Token Flex ile yemek desteği
- Belirsiz süreli çalışanlar için vakıf üyeliği, vakıf özel sağlık sigortası ve KoçAilem üyeliği
(Belirli süreli çalışanlar bu uygulamalardan yararlanamamaktadır.)
- Otokar çalışanlarının yarısından çoğunun faydalandığı bireysel emeklilik sistemine (BES) işveren katkısı

Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık

Otokar'ın Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık Manifestosu

Otokar, ön yargılarla mücadele etmek ve engelleri ortadan kaldırmak için çalışmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliği, engellilik ve nesil farkı konularına odaklanmaktadır. Çeşitliliğin, eşitliğin ve kapsayıcılığın, herkesin temsil edildiği, gelişebildiği ve ilham alabildiği bir iş yeri için çok önemli olduğuna inanmakta ve bu ortamı sağlamaya önem vermektedir. Herkesin değer gördüğü ve dahil edildiği, bireysel farklılıkları, deneyimleri, bilgileri ve benzersiz yetenekleriyle süreçlere katkıda bulunabileceği, herkesin görüşüne saygı duyulan bir kültürü teşvik etmeye kararlıdır. Ayrımcılığa karşı sıfır tolerans politikasını destekleyerek tüm iş süreçlerinde temel ilkesi olacağını kabul etmektedir.

Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık Süreçleri

Otokar, Etik İlkeleri ışığında her seviyede fırsat eşitliği sunmayı, çeşitlilik ve kapsayıcılığı sağlamayı amaçlamaktadır. İş hayatında ve özellikle karar alma mekanizmalarında çeşitliliğin sağlanmasının şirket performansına doğrudan katkı sağlayacağına inanmaktadır. Bu doğrultuda, Yönetim Kurulu düzeyinde bilgi birikimi ve deneyimle birlikte üyeler nezdinde çeşitliliğin sağlanmasına önem verilmektedir.

Otokar, 2023 yılı boyunca çeşitlilik, eşitlik, kapsayıcılık çalışmaları çerçevesinde şirket içi bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarına devam etmiştir. Sahada çalışan kadınlar için altyapı çalışmaları tamamlanmış, kadın saha çalışanı istihdamına başlanmıştır.

Otokar'da 2023 yılında 239 kadın çalışan görev almıştır, bu da tüm çalışanların yüzde 5,4'üne denk gelmektedir. Otokar Yönetim Kurulu'nun yüzde 11'i, üst seviye yöneticilerinin yüzde 9'u, yöneticilerinin ise

Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık Göstergeleri	2022	2023
Kadın Çalışan Sayısı (Toplam)	178	239
Kadın Çalışan Oranı (Toplam) %	5,4	5,4
Kadın Çalışan Oranı (Yönetim Kurulu) %	11	11
Kadın Çalışan Oranı (Üst Seviye Yönetici) %	11	9
Kadın Çalışan Oranı (Yönetici) %	10	11
Kadın Çalışan Oranı (Yönetici Altı) %	5	5
Kadın Çalışan Oranı (Yeni İstihdamda) %	2	4
Kadın Çalışan Oranı (İşten Ayrılanlarda) %	3	3
Kadın Çalışan Maaşı/Erkek Çalışan Maaşı Oranı (Yönetici) %	92	97
Kadın Çalışan Maaşı/Erkek Çalışan Maaşı Oranı (Yönetici Olmayan) %	95	95

yüzde 11'i kadınlardan oluşmaktadır. Ayrıca yeni işe başlayanların yüzde 4'ü, ayrılanlarına yüzde 3'ü kadındır.

Engelsiz çalışanların iş yerindeki konfor ve güvenliğini artıracak uygulamalar bulunmaktadır:

- Duyma ve işitme engeli bulunan çalışanlarla iletişimi artırabilmek için işaret dilli eğitimleri düzenlenmiştir.
- Taşıma kaldırma ekipmanları ve araç hareketi olan işletmede duyma ve işitme engeli olan çalışanların fark edilebilirliğini arttırmak için onların görüş ve önerileri alınarak iş kıyafetlerinde renk farklılığı oluşturulmuştur.
- Buddy uygulamasıyla engelli çalışanların tehlike durumunda tahliyesi için yanında sürekli bir arkadaşıyla çalışmaları sağlanmaktadır.
- Engelsiz çalışanlara her yıl sağlık kontrolü yapılmaktadır.

Spektrum

Otokar; çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılığın hakim olduğu, insan haklarına saygılı bir çalışma atmosferi sunmak, bu yönde kurum kültürü yaratmak amacıyla gönüllülük esasına dayanan çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık komitesi SPEKTRUM'u kurmuştur. SPEKTRUM, şirket içinde bir önceliklendirme çalışması yaparak faaliyet odaklarını toplumsal cinsiyet eşitliği, fiziksel engellilik ve nesiller arası ayrımcılık olarak belirlemiştir. Bu çalışma kapsamında hazırlanan manifestosunu yayınlamıştır. Ayrıca çalışanlara bilgilendirme eğitimi verilmiş ve mobil uygulama üzerinden, çalışanların konuyla ilgili önerilerini girebilecekleri bir platform hazırlanmıştır.

Cinsiyete Göre Çalışan Oranları	2022	2023
Yönetim Kurulu Kadın Oranı (%)	11	11
Üst Seviye Yönetici Kadın Oranı (%)	11	9
Yönetici Kadın Oranı (%)	10	11
Yönetici Altı Kadın Oranı (%)	5	5

Yaş Grubuna Göre Çalışan Oranları 2022	30 Yaş Altı	30-50 Yaş	50 Yaş Üstü
Yönetim Kurulu Üyesi (%)	-	11	89
Üst Seviye Yönetici (%)	-	22	78
Yönetici (%)	0,4	80,7	19,0
Yönetici Altı (%)	37	59	5

Yaş Grubuna Göre Çalışan Oranları 2023	30 Yaş Altı	30-50 Yaş	50 Yaş Üstü
Yönetim Kurulu Üyesi (%)	-	11	89
Üst Seviye Yönetici (%)	-	30	70
Yönetici (%)	-	80	20
Yönetici Altı (%)	47	50	3

Yeni İstihdam Rakamları	2022	2023
Yeni İstihdam Edilen Kadın Sayısı	45	94
Kadın Yeni İstihdamı Oranı (Kadın Yeni İstihdam/Yıl Sonu Kadın Sayısı) (%)	25	39
Yeni İstihdam Edilen Erkek Sayısı	2.033	2.116
Erkek Yeni İstihdamı Oranı (Erkek Yeni İstihdam/Yıl Sonu Erkek Sayısı) (%)	65	51
Yeni İstihdam Edilen Toplam Çalışan Sayısı	2.078	2.210
Toplam Yeni İstihdam Oranı (Toplam Yeni İstihdam/Yıl Sonu Toplam Çalışan Sayısı) (%)	63	50

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Otokar, kadınların iş yaşamına katılımını destekleyici ve kadın çalışanların iş yaşamını kolaylaştırıcı uygulamalar yürüterek toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Otokar, İş'te Eşitlik platformunun yayınladığı İş'te Eşitlik Bildirgesi'nin, UN Women ve UN Global Compact ortak inisiyatifi olan Kadının Güçlenmesi Prensiplerinin (WEPS) imzacıları arasındadır.

Otokar, çeşitlilik ve fırsat eşitliği konusundaki uygulamalarını bir adım öteye taşımak adına, Yönetim Kurulu Çeşitlilik Politikası'nı da oluşturmuş ve yürürlüğe almıştır. Otokar Yönetim Kurulu'nda kadın oranının 2026 yılı sonuna kadar yüzde 25'e ulaşması hedeflenmektedir. Mevcut durumda kadın üyeler Otokar Yönetim Kurulu'nun yüzde 12,5'ini oluşturmaktadır.

Raporlama döneminde Üst Düzey Yöneticilere saat ücretli kadın

istihdamına yönelik hedefler verilmiştir.

Eşit İşe Eşit Ücret

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin şirket içinde desteklendiği bir diğer gösterge alanı da ücretlendirmedir. Otokar ücretlendirme politikaları gereği Eşit İşe Eşit Ücret ilkesini benimsemektedir. Bu kapsamda aynı işi gerçekleştiren kişiler arasında cinsiyet temelli bir ücretlendirme farkı oluşmamaktadır. Çalışanlar arası ücret farkları sadece bireysel performans ve kıdem gibi unsurlarla belirlenmektedir.

Anne-Bebek Uygulamaları

Çocuklu kadın çalışanların yaşantılarını kolaylaştıracak, kreş yardımı gibi tedbirler alınmaktadır. Otokar'ın çalışma lokasyonunda kadın çalışanların kullanımı için ayrılmış süt odası bulunmaktadır. Önümüzdeki dönemde oda sayısının artırılması hedeflenmektedir.

Ortalama Kadın Çalışan Maaşı/Erkek Çalışan Maaşı	2022	2023
Yönetici İçin Oran (%)	92	97
Yönetici Ünvanına Sahip Olmayan İçin Oran (%)	95	95

Otokar'ın Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık Manifestosu'nu incelemek için tıklayın.

Otokar'ın Çeşitlilik Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Sirkülasyon Rakamları	2022	2023
Ayrılan Kadın Çalışan Sayısı	28	37
Kadın Çalışan Sirkülasyon Oranı (Ayrılan Kadın /Yıl Sonu Kadın Çalışan Sayısı) (%)	16	15
Ayrılan Erkek Çalışan Sayısı	1.035	1.092
Erkek Çalışan Sirkülasyon Oranı (Ayrılan Erkek/Yıl Sonu Erkek Çalışan Sayısı) (%)	33	26
Ayrılan Çalışan Sayısı	1.063	1.129
Ayrılan Çalışan Sirkülasyon Oranı (Toplam Ayrılan/Yıl Sonu Toplam Çalışan Sayısı) (%)	32	26
Ayrılan 30 Yaş Altı Çalışan Sayısı	674	546
30 Yaş Altı Sirkülasyon Oranı (%)	20	12
Ayrılan 30-50 Yaş Arası Çalışan Sayısı	370	461
30-50 Yaş Arası Sirkülasyon Oranı (%)	11	10
Ayrılan 50 Yaş Üstü Çalışan Sayısı	20	122
50 Yaş Üstü Sirkülasyon Oranı (%)	1	3
Ayrılan Genel Müdürlük Çalışan Sayısı	13	19
Genel Müdürlük Sirkülasyon Oranı (%)	12	14
Ayrılan Fabrika Çalışan Sayısı	1.050	1.110
Fabrika Sirkülasyon Oranı (%)	33	26

OTOKAR, CİNSİYET AYRIMCILIĞININ ORTADAN KALDIRILMASINA YÖNELİK AŞAĞIDAKİ İLKELERE GÖNÜLLÜ OLARAK UYACAĞINI VE ÜLKE GENELİNDE BU İLKELERİN YAYGINLAŞTIRILMASINA ÖNCÜLÜK EDECEĞİNİ TAAHHÜT ETMEKTEDİR:

1. İnsan haklarına saygılıyız. Tüm çalışanlarımıza eşitlik temel ilkesiyle davranırız.
2. Kadın ve erkek çalışanlarımızın sağlık, güvenlik ve refahlarını cinsiyet farkı gözetmeksizin sağlarız.
3. Kadınların iş gücüne katılımını özel olarak destekleriz.
4. Kadın-erkek fırsat eşitliği kriterlerini tüm İnsan Kaynakları Politikalarımızda tanımlarız.
5. "Eşit işe eşit ücret" politikası ile hareket eder, bu konunun takipçisi oluruz.
6. Kariyer fırsatlarından eşit düzeyde faydalanılması için gerekli mekanizmaları kurarız.
7. Eğitim politikaları oluşturur, izler ve kadınların katılımına özel olarak dikkat ederiz.
8. İş-aile yaşam dengesini koruyan çalışma ortam ve uygulamalarını oluştururuz.
9. Fırsat eşitliği plan ve kazanımlarımızla ilgili gelişmeleri iç ve dış iletişimle duyururuz.
10. İş'te Eşitlik Bildirgesi'nin tüm etki alanımıza (iş ortaklarımız, tedarikçilerimiz) yayılmasını sağlarız.
11. Bildirgede yer alan hususların takibi için kurumumuzda bir liderlik ekibi oluştururuz.

Sürekli Gelişim ve Yetenek Yönetimi

Otokar, gelişim odaklı bir çalışma ortamının, bireysel başarı ve motivasyonun yanında, kolektif iş başarısını geliştirmede de önemli bir unsur olduğuna inanmaktadır. Eğitim ve gelişme çalışmaları hem çalışan motivasyonuna hem Otokar'ın gelecekteki iş başarısına önemli katkı sağlamaktadır. Bu anlayış ve İnsan Kaynakları Politikası'nın da temel amaçları doğrultusunda çalışanlarının yeni bilgi ve becerilerle donatılmasına ve yetkinliklerinin gelişmesine yönelik çok sayıda öğrenme olanağı oluşturulmaktadır.

Şirketin yetenek yönetimi yaklaşımı da doğru kişinin öncelikle en doğru görevde istihdamını, kişisel performansın doğru ve objektif biçimde ölçülüp değerlendirilmesini, bu doğrultuda kariyer yolculuğunun planlanarak gerekli mesleki bilgi ve beceriye erişiminin sağlanmasını amaçlamaktadır. Çalışan gelişimi yol haritası, performans değerlendirme süreci kapsamında gerçekleştirilen değerlendirmeler ve planlama görüşmeleriyle oluşturulmaktadır.

Eğitimler

Çalışanlar, şirket içi ve şirket dışında düzenlenen yüz yüze ve çevrim içi eğitimlerle, Koç Holding ve Koç Üniversitesi çatısı altında gerçekleştirilen eğitimlerle sürekli desteklenmektedir. İşe yeni başlayan çalışanlara "Gelişim Yolculuğu" eğitimleri verilmektedir. 2023'te 14 kişisel gelişim ve dokuz mesleki gelişim eğitim başlığı içeren OtoRota Eğitim Kataloğu aracılığıyla 34 grup eğitim planlaması yapılarak 529 Otokar çalışanına ulaşılmıştır. Çevik dönüşüm, temel ilk yardım, işaret dili, İngilizce, enerji tasarrufu,

Sürekli Gelişim ve Yetenek Yönetimi Göstergeleri	2022	2023
Eğitim Alan Çalışan Sayısı	4.089	4.647
Toplam Eğitim Saati	97.731	100.494
Kişi Başı Eğitim Saati	29,63	30,47
Eğitim Faaliyetlerine Ayrılan Kaynak (M TL)	9,0	19,3
Alınan Mesleki Yeterlilik Belgesi	1.086	503
Performansı Değerlendirilen Çalışan Oranı (%)	73	71
Hayata Geçirilen Öneri Adedi	1.749	1.784

Kişi Başı Eğitim Saati	2022	2023
Kadın Çalışan	40,62	49,48
Erkek Çalışan	29	29,38
Üst Seviye Yönetici	6	3,1
Yönetici	48,25	41,33
Yönetici Altı	28,01	29,56
Ortalama	29,63	30,47

İSG, dijital okuryazarlık gibi konuların da yer aldığı 900 başlıkta 100.494 saat eğitim verilmiştir. Saha çalışanlarına farklı meslek dallarında 503 adet Mesleki Yeterlilik Belgesi alınmıştır. İşe yeni başlayan Otokarlılara "Gelişim Yolculuğu" eğitimleri verilmiştir. Bunların yanı sıra, Otokar çalışanları 2023 yılı boyunca iç eğitimler tarafından verilen çeşitli eğitimlere de katılım sağlamışlardır ve bireysel koçluk desteği almışlardır.

Öneri Sistemi

Otokar'da çalışanların gelişimi kadar

şirket yönetim ve karar alma süreçlerine katılımları da kıymetlidir. Otokar, stratejilerin belirlenmesinde ve karar alma süreçlerinde çalışanların görüş ve önerilerinden faydalanmanın fark yaratacağına inanmaktadır. Otokar Öneri Toplama Sistemi'yle çalışanların fikirleri öğrenilerek Öneri Değerlendirme Üst Kurulu tarafından değerlendirilmektedir. Uygun bulunan öneriler hayata geçirilmektedir.

Anlık mobil geri bildirim sistemi Excite, Otokar'da çalışan deneyimi kültürünün

Öneriler	2022	2023
Öneri İleten Çalışan Sayısı	1.241	1.520
İletilen Öneri Sayısı	3.159	3.721
Hayata Geçirilen Öneri Sayısı	1.749	1.784
Sağlanan Finansal Fayda (M TL)	12,3	10,3

KOÇ AKADEMİ

İş dünyası, kültür ve sanat, liderlik, sağlıklı yaşam ve teknoloji kategorilerinde e-learning eğitimlerin bulunduğu öğrenme platformu Koç Akademi'de Otokar çalışanları gelişim için kendilerine ayırdıkları vakitleri bu platformda değerlendirebilmekte ve ihtiyaç duydukları eğitim başlıklarına ulaşabilmektedirler.

geliştirilmesi, çalışanların ihtiyaçlarını anonim olarak iletebilmeleri ve ilgili konularda hızlı çözüm bulunabilmesi için Eylül 2021'de devreye alınmıştır.

Performans Değerlendirme

Çalışan performansı adil ve sistematik ölçme araçlarıyla değerlendirilmektedir. Yıl sonunda gerçekleştirilen görüşmelerle performans değerlendirilerek çalışanlara geri bildirim verilmektedir. Otokar çalışanlarının yıl içinde yaklaşık yüzde 70'ine performans geri bildirim verilmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği

İş Sağlığı ve Güvenliği Yaklaşımı

Otokar, İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası'nda da belirtildiği şekilde, ana görevi doğrultusundaki rekabet üstünlüğünü sağlamak ve stratejik hedeflerine ulaşmak için yaptığı çalışmalarda, çalışanlarını en önemli değeri olarak görmektedir. Koç Topluluğu İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası, Koç Topluluğu İSG Yönetim Sistemi Prosedürü ile Koç Topluluğu Standartları doğrultusunda çalışmayı prensip edinmektedir.

Sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak için;

- İSG ile ilgili gelişmeleri izlemeyi, mevcut yasal mevzuat hükümlerine uymayı, sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getirmeyi,
 - Yaralanmaların, meslek hastalıklarının önlenmesi ve tehlikeleri ortadan kaldırmak için faaliyetleri, amacı, büyüklüğü, bağlamı ve riskleriyle bağlantılı olarak iş sağlığı ve güvenliği risklerini belirlemeyi, analiz etmeyi, tedbirleri almayı, fırsatları ve önleyici yaklaşımları geliştirmeyi,
 - Çalışanların ve fabrika sahasında iş, staj veya ziyaret amaçlı bulunan herkesin bireysel ya da kurumsal sorumluluklarının farkında olması için gerekli eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini yapmayı,
 - Çalışanların, çalışan temsilcilerinin ve paydaşların danışma ve katılımı için ortam sağlamayı, İSG kültürünün oluşturulması için gerekli çalışmaları yapmayı,
 - Faaliyetlerini İSG Yönetim Sistemi gereklerine uygun olarak sürdürmeyi, İSG Yönetim Sistemi'ni ve performansını sürekli iyileştirmek için en iyi teknolojileri kullanarak hedefler ve yönetim programları oluşturmayı, sonuçları izlemeyi,
 - Sıfır kaza hedeflerine ulaşmak için gerekli çabayı göstermeyi,
- taahhüt etmekte ve gerekli kaynakları sağlamaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Göstergeleri	2022	2023
Saha Denetimi Sayısı	267	185
Düzeltilici Faaliyet Sayısı	2.161	2.056
İSG Kurul Toplantısı	12	12
Yüklenici İş Güvenliği Kurulu Toplantısı	6	6
İSG Eğitimi (kişi*saat)	40.092	37.243
Yüklenici Firma Çalışanına Verilen İSG Eğitimi (kişi*saat)	60	152,5
Yaralanma Oranı (milyon saatte)	10,56	18,27
Ölümlü Kaza Oranı	0	0
Mesleki Hastalık Vakası	0	0

İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları

İş sağlığı ve güvenliği konuları ISO 45001 Standardı ve Otokar İSG Politikası çerçevesinde yürütülmektedir. Otokar bünyesinde faaliyet gösteren İSG Komiteleri vasıtasıyla çalışanların iş sağlığı ve güvenliği süreçlerine katılımlarının sağlanması, risklerin azaltılması ve performansın iyileştirilmesi güvence altına alınmaktadır. Düzenli olarak gerçekleştirilen İSG Kurul Toplantılarıyla kaza göstergeleri değerlendirilmekte, kaza nedenleri analiz edilmekte ve alınan tedbirler paylaşılmaktadır. 2023 sonu itibarıyla iç ve dış denetimden geçen Otokar İSG sistemi, tüm Otokar çalışanlarını, geçici taşeron çalışanlarını (yaklaşık 610 kişi) ve sürekli tedarikçilerini (yaklaşık 480 kişi) kapsamaktadır.

İSG Yönetimi

İSG yönetiminden sorumlu olan İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi, iş güvenliği uzmanları, iş yeri hekimleri ve yardımcı sağlık personelinin oluşmaktadır. İş Güvenliği Birimi Genel Müdür Yardımcısı'na doğrudan raporlama yapan Sistem ve Üretim Mühendisliği Direktörlüğü'ne, Sağlık Birimi ise Genel Müdür'e doğrudan raporlama yapan İnsan Kaynakları Direktörlüğü'ne bağlıdır.

Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği süreçlerine katılımları, risklerin azaltılması ve performansın iyileştirilmesi gibi konular, İSG Kurulları aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Otokar çalışma lokasyonlarında faaliyet gösteren beş adet İSG Kurulu bulunmaktadır. Toplam 40 üyesi bulunan bu kurulların 14 üyesi doğrudan çalışan temsilcisidir. İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre sendika temsilcileri aynı zamanda çalışan temsilcisi olarak atanmıştır. Düzenli olarak yapılan İSG Kurul Toplantılarında kaza göstergeleri değerlendirilmekte, kaza nedenleri analiz edilmekte, alınan tedbirler paylaşılmakta, sendika temsilcileri görüş ve önerilerini direkt olarak dile getirmektedir. Otokar'da yıl boyunca 12 kez İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu ve altı kez Yüklenici İş Güvenliği Kurulu düzenlenmiştir.

Otokar, fabrika sahasında iş, staj veya ziyaret amaçlı bulunan herkese sağlıklı ve güvenli bir ortam oluşturmak için gereken tedbirleri almaktadır. 2023 yılında 185 adet saha denetimi gerçekleştirilmiş, denetimler sonucunda 2.056 düzeltici faaliyet açılmış ve Üst Yönetim'e raporlamaları yapılmıştır.

Düzeltilici faaliyetler, tüm iş kazaları, olay bildirimleri ve kaza kök neden analizleri konusunda Üst Yönetim'e ve tüm birimlerin müdürlerine bilgilendirme yapılmıştır. Bu sayede, ilgili tüm bölümlerde de önlem alınması sağlanmıştır.

Toplu İş Sözleşmesi'nde bulunan iş sağlığı ve güvenliği hükümleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı gerekleriyle paralel hükümler içermektedir. Toplu İş Sözleşmesi'nde iş yerinde iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyulmadığında izlenecek hareket şekli belirlenmiştir. Otokar'da iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili disiplin uygulamaları Toplu İş Sözleşmesi hükümlerine göre yürütülmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği risklerinin azaltılması ve performansın artırılması amacıyla, çalışanlarla birimler bazında aylık ve yıllık İSG hedefleri ve çalışma programları oluşturulmaktadır. İSG performansı, aylık olarak ilgili birimlere raporlanmakta ve yılda bir kez gerçekleştirilen Yönetim Gözden Geçirme Toplantılarında değerlendirilmektedir.

Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili görüş ve önerilerini ve tespit ettikleri tehlikeli durumları intranet sistemi üzerinden ilgili yöneticilere iletmektedirler. Tüm bildirimler yetkililerce yanıtlanmaktadır. Risk Bilgilendirme Sistemi üzerinden yapılan bildirimler ise önlemlerin oluşturulması adına doğrudan İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlarına iletilmektedir. İş kazaları ve hastalıkları konusunda raporlama

yapan kişilerin tepki almamaları için yasal düzenlemeler ve organizasyon yapısı gereğince faaliyetler yürütülmektedir.

İş sağlığı hizmetleri (doktor, ambulans, sigorta gibi) kapsamında iş yeri hekiminin ve diğer sağlık personelinin görev yetki ve sorumluluklarında belirtilen iş sağlığı hizmetleri (işe giriş, periyodik muayene ve tetkikleri, muayene sonuçlarına uygun iş organizasyonlarının sağlanmasının takibi, kronik hastalığı olan, hamile ve risk grubunda bulunan çalışanların takibi, risk değerlendirme çalışmaları, iş sağlığı eğitimleri, hijyen denetimleri, su analizleri), 24 saat acil sağlık hizmeti, ilaç yazılması ve tedariki, wellbeing çalışmaları (diyetisyen, psikolog desteği, KETEM taraması, seminer ve eğitimler) yapılmaktadır.

Kalitenin sağlanması adına yukarıda belirtilen dış hizmetler yalnızca akredite kurumlar ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı yetkili kurumlardan temin edilmektedir. Sağlık Bakanlığı denetimleri (ambulans denetimi vb.) ve iç denetimlerle kalite sağlanmakta ve sürdürülmektedir.

Hasta bilgi güvenliği açısından çalışan yüklenici firmalarla yapılan şartnameler sırasında gizlilik anlaşması imzalanmaktadır. Revirde bir hekim KVK birim sorumlusu olarak tayin edilmiştir, KVK'ya uyum birim sorumlusu tarafından takip edilmektedir. İşe girişler ve periyodik muayenelerde sonuçlar yalnızca ilgili kişiye gitmekte ve kişisel veri içermemektedir. Yalnızca çalışma koşulları belirtilmektedir.

İşle bağlantılı olmayan bir sağlık problemi olduğundaysa çalışanlar revire muayene için başvurmakta, iş yeri hekimi tarafından muayenesi yapıldıktan sonra gerekli görülmesi halinde enjeksiyon, tansiyon ölçümü, oral ya da topikal ilaç uygulaması gibi tedaviler diğer sağlık çalışanları tarafından uygulanmaktadır. İş yeri hekimi tarafından reçete yazılması halinde (kişi aksini talep etmezse) ilaçları revir tarafından anlaşmalı eczaneden temin edilerek revire getirtilmekte ve SGK tarafından ödenmeyen ilaç fark ücreti işveren tarafından ödenmektedir.

Ayrıca Koç Holding'in yayınlamış olduğu Sürüş Güvenliği Standardı'na uygun şekilde operasyonlar düzenlenmekte ve faaliyetler yürütülmektedir.

İSG Eğitimleri

Kazaların ve olumsuz sağlık durumlarının önüne geçilmesinde, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği hakkında farkındalık kazanmaları en az yönetim stratejileri kadar etkilidir. İş sağlığı ve güvenliği performansının iyileştirilmesi amacıyla Otokar hem şirket çalışanlarına hem de yüklenici firma çalışanlarına İSG eğitimleri vermektedir. Bu doğrultuda 2023 yılında Otokar çalışanlarına 37.243 saat, yüklenici firma çalışanlarına 152,5 saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği konusunda çalışanlara verilen eğitimlerin kapsamı aşağıdaki gibidir:

Genel Konular: Çalışma mevzuatıyla ilgili bilgiler, çalışanların yasal hak ve

sorumlulukları, iş yeri temizliği ve düzeni, iş kazası ve meslek hastalığından doğan hukuki sonuçlar.

Sağlık Konuları: Meslek hastalıklarının sebepleri, hastalıktan korunma prensipleri ve korunma tekniklerinin uygulanması, biyolojik ve psikososyal risk etmenleri, ilk yardım, tütün ürünlerinin zararları ve pasif etkilenim.

Teknik Konular: Kimyasal, fiziksel ve ergonomik risk etmenleri, elle kaldırma ve taşıma, parlama, patlama, yangın ve yangından korunma, iş ekipmanlarının güvenli kullanımı, ekranlı araçlarla çalışma, elektrik tehlikeleri, riskleri ve önlemleri, iş kazalarının sebepleri ve korunma prensipleriyle ilgili tekniklerin uygulanması, güvenlik ve sağlık işaretleri, kişisel koruyucu donanım kullanımı, iş sağlığı ve güvenliği genel kuralları ve güvenlik kültürü, tahliye ve kurtarma.

Diğer Konular: KKD ve risk matrisi, göz koruması, kişisel koruyucunun, taşıma motorunun ve vincin güvenli kullanımı, ambar içi güvenli çalışma, araç yükleme boşaltmada İSG, güvenli kaldırma ve taşıma ekipmanları kullanımı, işitmenin korunması, araç altı güvenli çalışma, EJC güvenli kullanım kuralları, manuel transpalet, forklift, çeki, personel kaldırma ekipmanları ve radyal-sütunlu matkap güvenli kullanımı, araç kaldırma liftleri ve destek ayak kullanımı, kimyasal madde kullanma eğitimi, kaldırma ve taşıma

ekipmanı günlük kontrolleri, bakım faaliyetlerinde İSG, gövde yükleme operasyonu, deprem öncesinde-sırasında-sonrasında alınacak önlemler, elle taşıma ve kaldırma işlerinde gerilmelerin ve incinmelerin önüne geçme, el aletleriyle çalışmalarda, maket bıçağı, el matkabı kullanımında iş güvenliği, kayma, takılma ve düşmelere sebep olacak unsurlar, keskin, sivri köşe ve kenarları olan malzemelerle çalışmaları, hasarlı ve kusurlu el aletleri kullanılmaması, genel yüksekte çalışma, acil durumlarda yapılması gerekenler, nozul temizleme.

İşle ilgili olmayan kronik hastalıklar konusundaysa seminerler ve tarama programları (Kalp Sağlığı Semineri, Bağımlılık Semineri, Meme Kanseri Semineri, KETEM Taraması vb.) düzenlenmekte, katılım desteklenmekte ve sonuçlara göre gerekli yönlendirmeler yapılmaktadır.

İş Kazaları ve Hastalıklar

Otokar'da yaşanan iş kazalarının ana sebepleri, bir nesnenin kesmesi, sabit bir nesneye veya kişiye çarpma, parça düşmesi, çapak sıçraması, aşırı kas zorlanması, kimyasal sıvı sıçraması, parça veya cisim fırlaması veya bir nesnenin kesmesidir. Otokar'da iş kazalarını önlemek için majör ve minör olay araştırma ekiplerince kök neden analizleri yapılarak oluşturulan projelerle kazaların tekrarlanmaması için çeşitlendirilmiş

sebepler tablosu referans alınarak aksiyonlar tanımlanmaktadır. İşletme içi yaygınlaştırmalar yapılarak aynı potansiyelin olabileceği alanlarda iyileştirmeler sağlanarak oluşabilecek kazaların önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

2023 yılında iş izin sisteminde güncelleme yapılarak daha kapsamlı denetimlere geçilmiştir. Yüklenicilerin fabrika girişi öncesinde kontrollerinin sağlanması adına dijital portal uygulaması başlatılmıştır.

İş hastalıklarına yol açan fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik, psikososyal vb. risk faktörleri risk değerlendirmeleriyle belirlenmektedir. Riskleri azaltmak için mühendislik önlemleri, yönetsel önlemler, kişisel koruyucu önlemler, ortam ve kişisel maruziyet ölçümleri, iş sağlığı eğitimleri, denetimler gibi pek çok yöntem kullanılmaktadır. Bu süreçte olası hastalıkların erken tanısı için işe giriş muayenesi ve periyodik muayenelerle çalışanlar takip edilmektedir.

İSG Etkinlikleri

Otokar'da 2023 yılında KKD (Kişisel Koruyucu Donanım) Tanıtım günleri etkinliği yapılmıştır. Sürüş güvenliği kapsamında devrilme, çarpışma ve birçok simülasyonun olduğu etkinlikler gerçekleştirilmiş, davranış odaklı iş güvenliği tiyatrosu sahne almıştır. Çalışanların tehlike farkındalıklarını artırmak amaçlı tamamen Otokar çalışma alanlarında simüle edilerek oluşturulan sanal gerçeklik uygulamasıyla çalışanların çalıştıkları ve diğer alanlarda bulunan tehlikeleri tespit ettikleri etkinlikler düzenlenmiştir.

Hipertansiyon Haftası kapsamında e-posta üzerinden hipertansiyonun zararları paylaşılarak çalışanlar sağlık birimine davet edilmiştir. Tansiyon ölçümü ve bilgilendirme yapılmış, ofis yogası, nefes ve beden farkındalığı konularında çevrim içi webinar'lar düzenlenmiştir. "Kalp Sağlığının Önemi, Kalp Hastası Hangi Şikayetlerle Gelir?", "Baş Ağrılarına Yaklaşım, Migren ve Migren Botoksu" ile "Kalp Sağlığı, Spor ve Beslenme" başlıklı seminerler düzenlenerek çalışanlara bilgilendirmeler yapılmıştır.

İş Kazaları - Çalışanlar	2022	2023
Vefatla Sonuçlanan İş Kazalarının Oranı (oran = sayı/çalışma saati x 1 milyon)	0	0
Ağır Yaralanmayla Sonuçlanan İş Kazalarının Oranı* (oran = sayı/çalışma saati x 1 milyon) *Vefatlar hariç	12,55	20,53
İş Kazalarının Oranı (oran= sayı/çalışma saati x 1 milyon)	17,22	29,11
Çalışılan Toplam Saat	6.851.341	8.621.874

İş Kazaları - Taşeronlar	2022	2023
Vefatla Sonuçlanan İş Kazalarının Oranı (oran= sayı/çalışma saati x 1 milyon)	0	0
Ağır Yaralanmayla Sonuçlanan İş Kazalarının Oranı (vefatlar hariç) (oran= sayı/çalışma saati x 1 milyon)	0	0
İş Kazalarının Oranı (oran= sayı/çalışma saati x 1 milyon)	1,55	0
Çalışılan Toplam Saat	1.294.364	1.064.805

İş Hastalıkları - Çalışanlar	2022	2023
Vefatla Sonuçlanan İş Hastalıklarının Oranı	0	0
İş Hastalıklarının Oranı	0	0

İş Hastalıkları - Taşeronlar	2022	2023
Vefatla Sonuçlanan İş Hastalıklarının Oranı	0	0
İş Hastalıklarının Oranı	0	0

Otokar'ın İSG Politikası'nı incelemek için tıklayın.

İnsan Hakları

İnsan Hakları Yaklaşımı

Otokar, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ni kendisine rehber almakta ve faaliyet gösterdiği toplumlardaki paydaşlarına karşı insan haklarına saygılı bir anlayış benimsemektedir. Çalışanlarına pozitif ve profesyonel bir çalışma ortamı yaratmak ve bunu sürdürmek Otokar'ın temel prensibidir. Otokar; işe alım, terfi, kariyer gelişimi, ücret, yan haklar ve çeşitlilik gibi konularda küresel etik ilkelere uygun hareket etmekte, çalışanlarının kendi seçimleriyle sivil toplum örgütü kurma ve bunlara katılma haklarına saygı duymaktadır. Zorla çalıştırma, çocuk işçiliği, her türlü ayrımcılık ve tacize kesinlikle tolerans gösterilmemektedir.

Koç Holding'in imzacısı olduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi, Otokar operasyonları ve değer zinciri için bağlayıcıdır. Otokar; çocuk işçiliği, zorla çalıştırma, her türlü ayrımcılık ve tacizin karşısındadır; bu duruşundan asla taviz vermemektedir.

Otokar, BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve ILO Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi ilkelerini yerine getirerek çalışanlarının, hissedarlarının, iş ortaklarının, müşterilerinin ve faaliyetleriyle ilişkili olarak ürün veya hizmetlerinden etkilenen diğer herkesin hakkına saygı duymaya özen göstermektedir. Tüm çalışanlarına dürüst ve adil bir şekilde davranıp ayrımcılıktan kaçınarak insan onuruna saygılı, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlama sorumluluğunu üstlenmektedir. Ayrıca insan hakkı ihlallerine maruz kalma ihtimali daha yüksek olan dezavantajlı grupları dikkate alarak bunlar için ek standartlar da uygulayabilmektedir. Otokar, BM İş Hayatı ve İnsan Hakları Rehber İlkelerinde belirtildiği gibi, hakları Birleşmiş Milletler belgelerinde daha ayrıntılı olarak açıklanan grupların (yerli halklar; kadınlar; etnik, dini ve dilsel azınlıklar; çocuklar; engelli insanlar; göçmen işçiler ve aileleri) özel koşullarını dikkate almaktadır.

OTOKAR, İNSAN HAKLARI KONUSUNDAKİ TAAHHÜTLERİNİ AŞAĞIDAKİ BAŞLIKLARDA NET BİR ŞEKİLDE İFADE ETMEKTEDİR

- Çeşitlilik ve eşit işe alım fırsatları
- Ayrımcılığın önlenmesi
- Çocuk işçi ve zorla çalıştırmaya karşı sıfır tolerans
- Sendikal örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme
- Sağlık ve güvenlik
- Çalışma saatleri ve ücretler
- Kişisel gelişim
- Veri gizliliği
- Siyasi faaliyetler

KİŞİSEL GELİŞİM HAKKI DA İNSAN HAKKIDIR, OTOKAR BUNU POLİTİKASINDA NET BİR ŞEKİLDE BELİRTMEKTEDİR

Kişisel gelişim, Otokar çalışanlarına yeteneklerini ve potansiyellerini geliştirmeleri için fırsatlar sunmaktadır. İnsan sermayesini değerli bir kaynak olarak gören Otokar, çalışanlarını iç ve dış eğitimlerle destekleyerek kişisel gelişimleri için kapsamlı şekilde çaba göstermektedir.

İNSAN HAKLARIYLA İLGİLİ BENİMSENEN ULUSLARARASI STANDARTLAR VE İLKELER

- BM İş Hayatı ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri (2011)
- BM Küresel İlkeler Sözleşmesi (2000)
- ILO Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi (1998)
- Kadının Güçlenmesi Prensipleri (2011)
- En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Sözleşmesi (No. 182)
- OECD Çok Uluslu Şirketler Rehberi (2011)

İnsan Hakları Göstergeleri	2022	2023
İnsan Hakları İhlalleri ile İlgili Vaka Sayısı	0	0
Çalışanlara Ödenen En Düşük Ücretin Asgari Ücrete Oranı (%)	125,9	125,9
Sendikalı Çalışan Sayısı	2.437	3.413
Sendikalı Çalışan Oranı (%)	74 (Otokarda görev yapan saha çalışanlarının tamamı sendika üyesidir)	78 (Otokarda görev yapan saha çalışanlarının tamamı sendika üyesidir)

İnsan Hakları Uygulamaları

İnsan hakları, Otokar'ın temel değerleri ve başlıca sürdürülebilirlik öncelikleri arasındadır. İnsan hakları konusundaki yaklaşım ve standartları yansıtan Otokar İnsan Hakları Politikası, Otokar'ın tüm çalışanları ve yöneticileri için bağlayıcıdır. Otokar'ın iş ortaklarından da bu politikaya uyumlu hareket etmeleri beklenmektedir.

Otokar, insanı merkeze alan bir yönetim anlayışına sahiptir. Çalışanlara hakların korunduğu, adil, eşit ve saygılı bir iş ortamı sunulmaktadır. İnsan kaynaklarının hiçbir aşamasında ırk, cinsiyet, siyasal eğilim, felsefi görüş, din ve mezhep ayrımı yapılmamaktadır. Ayrımcılık olarak nitelendirilebilecek davranışlara izin verilmemektedir; raporlama döneminde ayrımcılıkla ilgili bir vaka yaşanmamıştır. Çalışanların ücretlendirilmesinde, Eşit İşe Eşit Ücret yaklaşımı esas alınmaktadır.

Sendikal Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Sözleşme

Çalışanların haklarına karşı saygılı bir tutum benimseyen Otokar'da tüm çalışanlar sendikal haklarını diledikleri gibi kullanmakta özgürdür. Bu kapsayıcı yaklaşımın bir neticesi olarak, 2022 yılı itibarıyla Otokar'da görev yapan saha çalışanlarının tamamı sendika üyesidir. Yüksek sendikalılık oranına sahip Otokar'da çalışan-işveren arası ilişkilerde Türk Metal'le MESS arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesi hükümleri geçerlidir.

Yıl içinde sendikalarla yapıcı iletişim ortamı korunmuş, herhangi bir grev ve benzeri

uygulama kaynaklı iş ve çalışma süresi kaybı yaşanmamıştır.

Otokar'ın Tedarikçilerinde İnsan Hakları

İş ortaklarından ticari faaliyetlerini Otokar İnsan Hakları Politikası'na uygun olarak gerçekleştirmeleri beklenmektedir.

İstihdam: Otokar'ın iş ortakları, faaliyetlerinin çocuk işçi çalıştırılması, zorla çalıştırma, iş istismarı ile ilişkilendirilmemesini sağlamalıdır. Ayrıca Otokar, ILO Sözleşmeleri ve Tavsiyeleri, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi uyarınca, tedarikçilerinin, distribütörlerinin ve yetkili servislerinin kölelik ve insan kaçakçılığına karşı “sıfır tolerans” yaklaşımlarının olmasını beklemektedir.

İş Kanunlarına Uyum: İş ortaklarının, faaliyet gösterdikleri ülkelerin iş kanunlarına uymaları beklenmektedir. Ücret belirleme süreci, ilgili sektörlerde, yerel iş piyasasına göre rekabetçi şekilde ve eğer varsa toplu iş sözleşmelerinin koşullarına uygun olarak tespit edilmelidir. Sosyal yardımlar da dahil olmak üzere ücretlerin tümü, yürürlükteki

yasalara ve yönetmeliklere uygun olarak ödenmelidir.

Taciz ve Şiddetin Önlenmesi: İş

ortaklarından şiddetin, tacizin, iç ve dış tehditlerden kaynaklanan diğer emniyetsiz ve rahatsız edici koşulların bulunmadığı bir çalışma ortamı sağlaması beklenmektedir. Hiçbir şekilde fiziksel, sözlü, cinsel veya psikolojik tacize, zorbalığa, suistimale veya tehdide tolerans gösterilmemektedir.

Ayrımcılık: İş ortaklarından herhangi bir ayrımcılığın kabul edilmediği, çalışanlara adil davranıldığı ve ayrımcılığa tolerans gösterilmeyen (ırk, cinsiyet, renk, ulusal veya sosyal köken, etnik köken, din, yaş, engellilik, cinsel yönelim, cinsiyet tanımları veya siyasi görüşler gibi) bir çalışma ortamı sağlamaları beklenmektedir.

Örgütlenme ve Toplu Sözleşme

Özgürlüğü: İş ortakları, çalışanlarının herhangi bir misilleme korkusu hissetmeden bir sendikaya üye olma ve toplu sözleşme yapma hak ve özgürlüklerine saygı duymalıdır.

Standart İşe Giriş Ücretinin (veya en düşük ücretin) Asgari Ücrete Oranı	2022	2023
Kadın Çalışanlara Ödenen En Düşük Ücretin Asgari Ücrete Oranı (%)	126,5	125,9
Erkek Çalışanlara Ödenen En Düşük Ücretin Asgari Ücrete Oranı (%)	125,9	125,9

Otokar'ın İnsan Hakları Politikası'nı incelemek için tıklayın.

EKOLOJİK ÇEVRE

Ekolojik Çevre için Otokar Yaklaşımı

Otokar, iç ve dış bağlamlarını, ilgili tüm tarafların şartlarını, ihtiyaç ve beklentilerini değerlendirerek müşteri memnuniyeti için müşteriye özel ve çevreye duyarlı şekilde, otomotiv sektöründe otobüs ve hafif kamyon, kamyon, savunma sanayisi için taktik tekerlekli ve paletli araçlar ile kule sistem ürün ve hizmetlerini tasarlamakta ve üretmektedir. ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 ve AQAP 2110:2016 sistem belgeleri kapsamında detaylı olarak sistemlerin sınırlarını ve uygulanabilirliğini tayin etmektedir.

Otokar, 2872 sayılı Çevre Kanunu'na bağlı "Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelik" kapsamında kurulmuş olan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş Çevre Yönetim Birimi'yle çevreye olan etkilerini sistematik şekilde kontrol altında tutmaktadır. Otokar Europe şirketi ile İstanbul garajları/servisleri özel kişi ve kuruluşlara ait olduğundan, bu faaliyetler yönetim sistemleri belgelerinin kapsamı dışındadır. Toplum bilinci açısından garajlar ve servisler; kalite, müşteri memnuniyeti, çevre bilinci, çevre ve iş sağlığı güvenliği kanunları hakkında bilgilendirilmektedir.

Otokar; ürün oluşturma, sunma ve ömür çevrimi sonuna kadar, doğrudan ve dolaylı olarak etkileşim içinde olduğu kişi, kurum ve kuruluşların çevre bilincini artırarak sürdürülebilir olmayı, yerel ve bölgesel komşularına karşı çevresel sorumluluklarını yerine getirerek biyoçeşitliliğin korunmasını, çevreci proses ve ürünlerle iklim değişikliğini sürekli azaltacak iyileştirmeler yapmayı görev kabul etmektedir.

Tüm proseslerinde çevrenin ve doğal kaynakların etkin kullanımını esas alan sistemler oluşturmakta ve bunların sürekliliğini sağlamaktadır.

Ekolojik Çevre Yönetimi

Otokar Yönetim Kurulu, çevre yönetim stratejilerini belirlemekte ve bu doğrultuda gerçekleştirilen faaliyetleri takip etmektedir. Genel Müdür ise kurumsal politika ve stratejilerin hayata geçirilmesinden sorumludur. Çevre yönetim uygulamaları, Sistem ve Üretim Mühendisliği Direktörlüğü'nde örgütlenen Çevre Liderliği tarafından yürütülmektedir.

Otokar 2023 yılında çevre yönetim süreçlerinin verimli biçimde gerçekleştirilmesi ve performansının geliştirilmesine yönelik uygulamalar için olarak 6,4 milyon TL çevre yönetim ve yatırım harcaması gerçekleştirmiştir. Otokar faaliyetlerinin çevresel etki boyutu çok boyutlu bir denetim uygulamasına tabidir.

OTOKAR ÇEVRE POLİTİKASI DOĞRULTUSUNDA;

- Çevreyle ilgili yayınları izleyerek mevcut kanun ve yönetmeliklere uymaktadır.
- İklim değişikliğine karşı duyarlı, temiz ve sağlıklı bir çevrenin gelecek nesillere aktarılması için çalışmaktadır.
- Çevre kirliliğini, çevre yönetim sistemiyle birlikte, kirliliğin kaynağında önlenmesi prensibi sayesinde en aza indirerek kontrol altında tutmaktadır.
- Çevre amaç ve hedefleri doğrultusunda, yan sanayilerine ve ilgili kuruluşlara gerekli bilgi ve eğitimleri vermektedir.
- Çevre etkinliklerini, diğer politika unsurlarına destek olacak şekilde yönlendirmektedir.
- Çevre performansını sürekli geliştirmeyi taahhüt etmektedir.

Şirket iç denetim sisteminin yanında, yıllık olarak Koç Holding Denetim Grubu denetimleri de gerçekleştirilmektedir.

Diğer taraftan çevre standartlarına uyuma yönelik bağımsız dış denetimler yapılmaktadır. Otokar, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın denetimlerine de tabidir. Bakanlığa, sera gazı emisyonları, VOC emisyonları, atık su, tehlikeli ve tehlikesiz atık konularında performans bildiriminde bulunmaktadır. Raporlama dönemi içerisinde çevresel etki nedeniyle alınan bir şikayet ya da çevre cezası bulunmamaktadır.

Çevresel etkiler kurumsal risk yönetiminin bir parçası olarak takip edilmektedir. Bu alanda tespit edilen riskler analiz edilmekte ve çevresel etkiler, Çevresel Etki Kütüğü'ne kaydedilmektedir. Bu risklerin azaltılması ve çevre performansının daha iyi noktalara taşınması esastır. Çevresel risklerde bir değişiklik meydana geldiğinde Çevresel Etki Kütüğü yenilenmektedir. Otokar Yönetim Sistemleri Çevresel Amaç, Hedef ve Yönetim Programlarının Belirlenmesi Prosedürü uyarınca çevresel performans için yıllık ve beş yıllık hedefler belirlenmekte ve ilerleme takip edilmektedir.

Çevresel hedefler, bireysel performans değerlendirme ve ücretlendirme sistemi içerisinde yer bulmaktadır. Çalışanların çevresel performansı, hedef skor kart sistemiyle değerlendirilmekte ve takip edilmektedir. Bu değerlendirmeler Genel Müdür'e ve Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır. Çalışanların çevre yönetimi alanında bilgi ve farkındalık düzeyini üst düzeyde tutmak amacıyla eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir. 2023 yılında Otokar çalışanlarına 1.652 kişi*saat çevre eğitimi

verilmiştir. Çevre yönetimi alanında gerçekleştirilen faaliyetler ve elde edilen sonuçlar, sürdürülebilirlik ve faaliyet raporlarının yanı sıra, Koç Holding raporlama çalışmaları, Otokar Hattı blogu, Otokar'da Bu Ay bülteni, Otokar İSG Bülteni, yan sanayi eğitimleri ve çevre bilgilendirme notları gibi kanallar aracılığıyla paydaşların bilgisine sunulmaktadır.

Çevresel İş Birlikleri

Çevre, Otokar'ın daha geniş bir etki yaratmak adına ortak çalışmalara ve iş birliklerine ağırlık verdiği bir konudur. Bu doğrultuda Otokar, farklı paydaş grupları ve sivil toplum kuruluşlarıyla çalışmalar gerçekleştirmektedir. Otokar, Koç Topluluğu Çevre Kurulu Üyesi olarak aylık periyodik toplantılara katılım sağlamaktadır. Aynı zamanda iyi uygulamalarını, yaygınlaşması için Koç Topluluğu'nun diğer şirketleriyle paylaşmaktadır.

Otokar, OSD ve TÜSİAD Çevre Çalışma Gruplarında üye olarak yer almaktadır. ISO ve TÜSİAD, Otokar'ın yakın bölgede yer alan firmalarla iletişim ve dayanışma halinde olduğu platformlardır. Bu kapsamda, mevzuat değişiklikleri, AB uyum yönetmelikleri, yerel yaptırımlar, yatırım çalışmaları gibi konularda paylaşım yapma olanağı bulunmaktadır.

Paydaşların Teşvik Edilmesi

Otokar, paydaşlarından ve iş ortaklarından çevre konusunda özdeş bir tutum benimsemelerini beklemektedir. Çevre yönetim anlayışının sadece Otokar operasyonlarıyla sınırlı kalmayıp tüm değer zincirine yayılmasını hedeflemektedir. Birlikte çalışılacak tedarikçi seçiminde çevresel standartlara uyum sağlanmasına ve çevre yönetim

kriterlerinin karşılanmasına dikkat edilmektedir. Tedarikçilerin çevresel performansı denetim çalışmalarıyla takip edilmektedir.

Otokar, çevre konusundaki örnek uygulamalarıyla Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası'nın Aralık 2023'te düzenlediği Sakarya'nın Yıldızları Ödül Töreni'nde Çevre Ödülü'ne layık görülmüştür. Ayrıca 6 Ekim 2023'te düzenlenen Busworld Fuarı Basın Günü'nde, standında oluşan karbon ayak izini, katılımcıların seyahat emisyonları ve basın toplantısı etkinliği de dahil olmak üzere Net Sıfır İklim Yatırımları aracılığıyla telafi etmiştir.

Otokar'ın Çevre Politikası'nı incelemek için tıklayın.

Çevresel Yatırım ve Eğitimler	2022	2023
Çevre Yönetim ve Yatırım Harcaması (m TL)	3,4	6,4
Çevre Eğitimleri (kişi*saat)	1.680	1.652

İklim Değişikliği

İklim Değişikliğiyle Mücadele Yaklaşımı

Otokar'da iklim değişikliğiyle mücadele çalışmaları; Çevre Politikası, Enerji Politikası, AR-GE Stratejisi, Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisi ve Koç Topluluğu İklim Değişikliği Yönetimi çerçevesinde yürütülmektedir. İklim değişikliğine yönelik stratejiler Otokar Yönetim Kurulu tarafından belirlenmektedir. Otokar'da iklim değişikliği konusu, risklerin ve fırsatların göz önünde bulundurulduğu bir yaklaşımla yönetilmektedir.

Karbon Ayak İzi

TCFD (İklimle Bağlantılı Finansal Beyanlar Görev Gücü) kapsamında, iklim değişikliği odaklı bir risk analiz çalışması gerçekleştirilmiştir. Düşük karbon ekonomisine geçişi kolaylaştıran sürdürülebilir ürün, hizmet ve stratejiler risk ve fırsat ekseninde değerlendirilmiştir. Otokar'ın iklim değişikliğiyle mücadelede takip ettiği temel strateji, Otokar ürünlerinin ve üretim süreçlerinin iklim üzerinde yarattığı etkilerin sınırlandırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmesidir.

Bu kapsamda, Otokar'ın üretim süreçlerinde tüketilen enerji ve açığa çıkan sera gazı emisyonları takip edilmekte, enerji tüketimi ve emisyonların azaltılmasına hizmet eden verimlilik projeleri hayata geçirilmektedir. 2023 yılında Kapsam 1 ve Kapsam 2 karbon ayak izi hesaplaması,

İklim Değişikliğiyle Mücadele Göstergeleri	2022	2023
Kapsam I Emisyonları (ton CO ₂ e)	11.023	16.046
Kapsam II Emisyonları (ton CO ₂ e)	9.685	12.722
Kapsam III Emisyonları (ton CO ₂ e)	3.197.714	4.999.262
Ünite Başına Kapsam I Emisyonu (ton CO ₂ e/ünite)	0,86	1,01
Ünite Başına Kapsam II Emisyonu (ton CO ₂ e/ünite)	0,76	0,80
Ünite Başına Kapsam III Emisyonu (ton CO ₂ e/ünite)	251,49	315,47
Üretilen Araç Başı Ortalama CO ₂ Tüketimi (ton CO ₂ e)	921	976
Elde Edilen Yenilenebilir Enerji Miktarı (kWh)	10.213	811.859
Satılan Araçların Ortalama Km Başına CO ₂ Tüketimi (kg CO ₂ e/km)	1,09	1,02

hedef modellemesi ve hedef fizibilite çalışmaları yapılmış ve Kapsam 3 emisyonları hesaplanmıştır. 2021 yılı baz yıl seçilerek Kapsam 1-2-3 emisyonları BSI tarafından ISO14064-1 Standardı'na göre doğrulanmıştır. 2022 ve 2023 yıllarında da bu doğrultuda çalışmalar devam etmiş, ilgili emisyonlar bağımsız üçüncü taraf kuruluşlarca doğrulanmış ve akredite edilmiştir.

Kapsam I emisyonları: Sakarya Arifiye'de yer alan üretim tesisine ek olarak dördü Türkiye'de olmakla birlikte altı lokasyonda bulunan satış ofisleri, depo ve yönetim merkezini kapsayacak şekilde hesaplanmakta ve doğrudan sera gazı emisyonlarının tümünü içermektedir. Sabit yanma kaynakları, şirket araçları, kaçak gazlar gibi emisyon kaynakları dahil edilmektedir.

Kapsam II emisyonları: Sakarya Arifiye'de yer alan üretim tesisine ek olarak dördü Türkiye'de olmakla birlikte altı lokasyonda bulunan satış ofisleri, depo ve yönetim merkezini kapsayacak şekilde hesaplanmakta, satın alınan dolaylı enerji kaynaklarının tümünü kapsamaktadır.

Kapsam III emisyonları: Üretime yönelik taşımalar, iş seyahatleri, çalışanların ulaşımı, atıklar, satılan ürünlerin dağıtımı ve satılan ürünlerin kullanımı, operasyonlar kapsamında üretilen atıklar gibi süreçlerle sınırlı

kalmayarak üretim öncesi ve üretim sonrası emisyon kaynaklarının tümünü kapsamaktadır. Otokar, 2022 yılında Bilimsel Tabanlı Hedeflere (SBTI) yönelik hazırlıklarını başlatmıştır. 2050 yılına kadar karbon nötr olma hedefiyle sürdürülen Koç Holding Karbon Dönüşüm Programı'nda da aktif rol almaktadır.

Yenilenebilir Enerji Kaynakları

2023'te Sakarya'daki fabrikasında solar enerji panelleriyle elektrik üretimine başlayan şirket, fabrikadaki yeni güneş enerjisi santrali yatırımı çalışmalarını tamamlayarak devreye almıştır. Malatya'da GES (Güneş Enerji Santrali) kurulumuna yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Alternatif Yakıtlı Araçlar

Araçlardan yayılan emisyonlar iklim değişikliği üzerinde yıkıcı etkiye sahip olabilmektedir. Bu nedenle açığa çıkan emisyonun sınırlandırılmasına olanak tanıyan teknolojilerin üretimi, sektörün önde gelen oyuncularından biri olarak Otokar'ın gündeminde geniş bir yer tutmaktadır. Alternatif yakıtlı araçlar, elektrikli ve yakıt verimliliği yüksek araç geliştirme projeleri Otokar'ın odaklandığı konulardır.

Otokar, sıfır emisyonlu araç ailesini genişletme konusundaki çalışmalarına 2023 yılında devam etmiştir. Hidrojen yakıt piliyle çalışan Kent Hidrojen şehir içi otobüsü ve

özellikle Avrupa'nın sıfır emisyon bölgelerinde hizmet vermesi için geliştirilen elektrikli e-Territo otobüsü ürün ailesine eklenmiş ve Belçika'da düzenlenen Busworld Fuarı'nda tanıtılmıştır. Seviye 4 otonom sürüş teknolojisiyle sahip otobüsü elektrikli otonom e-Centro da 2023 yılında ürün gamında yerini almıştır. Araç Belçika'da fuar sırasında, yolcu taşımacılığında kullanılmıştır.

Otokar, taşımacılık faaliyetlerinin iklim değişikliği üzerindeki etkilerini azaltmak adına 6 metreden 19 metreye kadar uzanan elektrikli otobüs ailesiyle yeşil ulaşım çözümlerine odaklanmaktadır. Alternatif yakıtlı araçlar konusunda önemli bir global oyuncu olarak, şehirlerin çevreci araç ihtiyaçlarına doğal gazlı ve elektrikli araçlardan oluşan geniş ürün ailesiyle hizmet vermektedir.

Emisyon seviyesi düşürülmüş araç teknolojilerine yatırım yapılırken mevcut araç portföyünün motor sistemleri de daha düşük emisyon değerlerine sahip olacak şekilde yeniden düzenlenmektedir. Otokar'ın sıfır emisyonlu otobüsleri, dönüşüm içerisinde olan Avrupa şehirleri başta olmak üzere tüm kentlerin ihtiyaçlarını şimdiden karşılamaya hazırdır. Şirket alternatif yakıtlı araç ailesini genişleterek bu pazarlara sunduğu tüm ürün gamını düşük ve sıfır emisyonlu hale getirmeyi hedeflemektedir.

Enerji Verimliliği

Enerji Yönetimi Yaklaşımı

Otokar, tüm faaliyetlerinde sürdürülebilir gelişmeyi temel alan proaktif enerji yönetim sistemi uygulamayı ve geliştirmeyi hedefler. Enerji Politikası doğrultusunda, tüm faaliyetlerinde enerji ve doğal kaynakların verimli kullanılmasını; yeni projelerinde, ekipman alımlarında çevre ve enerji dostu teknolojileri uygulamayı; mevcut proses ve sistemlerinde verimlilik artırıcı iyileştirmeler yaparak enerji tasarrufu yapmayı ve doğal kaynak tüketimini azaltmayı taahhüt etmektedir. Ayrıca enerji verimliliği yüksek olan ürün, proses ve hizmetlerin tasarımı ve tedarikiyle enerji performansının sürekli iyileştirilmesi, enerjiyle ilgili amaç ve hedeflere ulaşmak için yeterli kaynakların (bilgi, uzmanlık ve ekonomik kaynaklar) sağlanması ve sürekli gözden geçirilmesi, enerji verimliliği, kullanımı ve tüketimiyle ilgili yasal ve diğer şartlara uyumun sağlanması kararlılığındadır. Otokar bunların yanı sıra, yenilenebilir enerji ve iklim değişikliği konusunda tüm paydaşlarının bilincinin artırılmasını ve sürdürülebilir kalkınma ilkesini destekleyecek enerji verimliliği projelerini geliştirerek Enerji Yönetim Sistemi'nin sürekli iyileştirilmesini teminat altına almaktadır.

Üretimde Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji

Enerji tüketimi ve sera gazı emisyonları temel performans göstergeleri olmaları dolayısıyla takip edilmekte, bunların

azaltılmasına yönelik verimlilik projeleri hayata geçirilmektedir. Raporlama döneminde ISO 14064-1:2006 Standardı, GHG Protokolü, IPCC 2006 Tier 1 yöntemlerine uyumlu Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 düzeyinde sera gazı emisyonu hesaplama ve doğrulama çalışmaları yürütülmüştür. Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarına yönelik olarak hedef modellemesi ve fizibilite çalışmaları da gerçekleştirilmiştir.

Otokar, evsel atık su tesisinin enerji tüketimini ve karbon emisyonunu azaltmak amacıyla 2022 yılında 12,6 kWh güce sahip pilot uygulamayla güneş enerjisi üretimine başlamış, alınan başarılı sonuç neticesinde 800 kWh kurulu güce sahip GES tesisini hayata geçirmiştir. Tesis 2023 yılının ilk ayında faaliyete başlamış ve 2023 yılında 811.859 kWh enerji üretimi gerçekleşmiştir. Raporlama döneminde Otokar faaliyetleri kapsamında toplam 181.075 GJ doğrudan, 101.691 GJ dolaylı enerji tüketimi gerçekleştirilmiş, bunların dışında 2.858 GJ güneş enerjisi üretilmiştir.

2023 yılında Otokar'ın Arifiye'de bulunan fabrikasında gerçekleştirilen enerji verimliliği faaliyetleri kapsamında yedi başlıkta 19 adet proje devreye alınmıştır. Projeler 2023 yılında yaklaşık 1.537 MWh enerji ve 695 ton CO₂ tasarrufu sağlamıştır.

Enerji Verimliliği Göstergeleri	2022	2023
Doğrudan Enerji Tüketimi-Şebeke (GJ)	216.223	181.075
Dolaylı Enerji Tüketimi-Şebeke (GJ)	79.152	101.691
Toplam Tüketilen Enerji-Şebeke (GJ)	295.669	282.766
GES Enerji Üretimi (GJ)	294	2.858
Toplam Tüketilen Enerji-Şebeke ve GES	295.963	285.624
Enerji Verimliliği Çalışmalarında Edilen Yıllık Tasarruf (MWh)	1.587	1.537
Ünite Başına Tüketilen Elektrik (kWh/Ünite)	1.765	1.684
Ünite Başına Tüketilen Doğal Gaz (m ³ /Ünite)	282	277
Ünite Başına Tüketilen Enerji-Şebeke ve GES (GJ/Ünite)	23,27	18,02

ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJELERİ

- **Fabrika Eski Boyahane Kabinleri Led Armatür Dönüşümlerinin Yapılması:** Boyahane kabin aydınlatmalarında kullanılan toplam 366 adet armatür değiştirilmiş, bu sayede yıllık 148 MWh enerji kazancı sağlanmıştır.
- **IE4 Motor Dönüşümlerinin Yapılması:** Minibüs FRP boyahanedeki toplam 19 adet EFF2 kabin fan motoru IE4 motorlar ile değiştirilmiş, bu sayede yıllık 476,8 MWh enerji kazancı sağlanmıştır.
- **Otobüs Boyahane 30 ve 22 kW Su Sirkülasyon Pompa Değişimlerinin Yapılması:** Otobüs boyahane kabinlerinin su sirkülasyonlarında kullanılan 8 EFF2 pompa motorlarının IE4 motorlar ile dönüşümleri yapılmıştır. Yapılan uygulamayla yıllık 50,9 MWh enerji kazancı sağlanmıştır.
- **Su Testi İstasyonu Pompalarının Sürücülü Çalıştırılması:** Su testi hattında bulunan ve yıldız-üçgen sistemiyle çalışan 22 kW ve 11 kW pompalar, sürücü sistemi kullanılarak yeniden düzenlenmiştir. Yapılan uygulamayla yıllık 37,8 MWh enerji kazancı sağlanmıştır.
- **Hava Kaçak Analizinin Yapılması:** Fabrika geneli ultrasonik hava kaçak analiz cihazıyla yapılan kaçak testi sonucu 59 noktadaki hava kaçağı giderilmiştir. Hava kaçaklarıyla ilgili yapılan çalışmalarda yıllık 31,7 MWh enerji kazancı sağlanmıştır.
- **Üretim Ön Hazırlık Binası 800 kWe Çatı GES Faaliyete Geçirilmesi:** Üretim ön hazırlık binası çatısına kurulan 800 kWe GES ile yıllık 791,4 MWh enerji kazancı sağlanmıştır.

Kaynak Kullanımı ve Atık Yönetimi

Doğal Kaynakların Verimli Kullanımı

Doğal kaynakların verimli kullanımı Otokar'ın titizlikle takip ettiği konulardan biridir. Sorumlu bir şirket olmanın gereği olarak faaliyetleri için ihtiyaç duyulan kaynakların asgari düzeyde kullanılmasını hedeflemektedir.

Otokar, üretim için ihtiyaç duyulan malzemelerin yeniden kullanımına ve geri kazanımına da başvurmaktadır. Bu sayede atık oluşumunu en aza indirmeye çalışmaktadır. Ayrıca faaliyetlerini minimum su tüketimiyle gerçekleştirmekte ve kullanılan suyun geri kazanımını sağlamaktadır.

Sıfır Atık Yaklaşımı

Otokar'da atıklar ağırlıklı olarak üretim süreçleri ve boyahane kaynaklıdır; lojistik süreçlerinde de ambalaj atıkları ve destek ekipleri kaynaklı (atık su, bakım) atıklar oluşmaktadır. Bu atıklar tehlikeli ve tehlikesiz olarak sınıflandırılmaktadır. Tehlikeli olarak sınıflandırılan atıklar kimyasallar ve kimyasallarla kontamine olmuş atıklardır. Tehlikesiz atıklar ise ambalaj atıkları, proses kaynaklı metal parçaları gibi herhangi bir kimyasal kontaminasyona uğramamış atıkların tümüdür.

Otokar, Çevre Politikası ve sıfır atık hedefi çerçevesinde üretim süreçlerinde atık oluşumunun en aza indirilmesini, oluşan atığın ise en yüksek oranda geri kazanılmasını ve yeniden kullanılmasını amaçlamaktadır. Tesiste oluşan tehlikeli ve tehlikesiz atıkların tümü sıfır atık ilkesine uygun olarak yönetilmektedir. Atıklar sınıflandırılmalarının ardından, katı-sıvı, geri dönüşüm, geçici depolama ve bertaraf olarak ayrılmaktadır. Geri dönüşüm kısmında, atıkların direkt geri dönüştürülmesi ve atıktan yakıt oluşturulması durumuna göre ayrıca ayırım sağlanmakta ve tesisten çıkışı buna göre yapılmaktadır.

Kaynak Kullanımı ve Atık Yönetimi Göstergeleri	2022	2023
LCA Sayısı	1	3
Oluşan Atık (ton/ünite)	0,57	0,54
Oluşan Tehlikeli Atık (ton/ünite)	0,033	0,043
Toplam Atık (ton)	7.077	8.958
Geri Kazanılan Atık (ton)	6.999	8.892
Geri Kazanılan Atık Oranı (%)	99	99

2023'te 723 ton tehlikeli, 8.235 ton tehlikesiz olmak üzere 8.958 ton atık oluşmuştur. Oluşan atık yüzde 99 oranında geri kazanılmıştır. 2023 yılında önemli bir sızıntı veya kaçak yaşanmamıştır.

Üretim sürecinde oluşan elektronik atıkların tamamı lisanslı firmalar aracılığıyla geri kazanılmaktadır. Ayrıca çalışanların evlerindeki elektronik atıkları getirebilecekleri alanlar oluşturulmuş ve bu atıkların geri kazanılması sonucunda oluşacak gelirle ağaçlandırma yapılması için tüm süreçler tamamlanmıştır.

Yaşam Döngüsü Analizleri (LCAs)

Otokar ürünlerinin tasarımında çevresel etkilerin değerlendirilmesi önemli bir karar noktası oluşturmaktadır. Bu süreçte sadece üretimin ve ürünlerin belirli noktalarının değil, ürünlerin tüm yaşam döngüsü içinde ürettiği etkilerin göz önünde bulundurulması esastır. Yapılan değerlendirmeler ışığında mevcut ve yeni ürünlerin çevresel etki niteliklerinin

geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda 2022 yılında elektrikli mikrobüs için Ürün Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi (LCA) Raporu oluşturulmuş, 2023 yılında ise iki farklı elektrikli otobüs için ürün yaşam döngüsü değerlendirmesi yapılmıştır. Bunun yanında iki küçük otobüs modeli için geri dönüşüm oranları analizi gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar doğrultusunda iyileştirme çalışmalarının planlanmasına başlanmıştır.

Atık Gazların Yönetimi

Ozon Tabakasına Zarar Veren Gazlar:

Florlu sera gazları, ürünlerin klmaları için (R-134A) ve tesis bakımları sırasında (soğutucu ünitenin cinsine göre R-404a, R-407a, R-410a veya R-22) kullanılmaktadır. 2023 yılında araçlar için 15.204 kg (üretim miktarı ve araç tipiyle doğrudan bağlantılıdır), tesis bakımları için de yaklaşık 60 kg kullanılmıştır.

ATIKLARIN AZALTILMASI İÇİN YAPILAN BAŞLICA ÇALIŞMALAR

- Ambalaj optimizasyonu ve tedarik zincirinde tekrar kullanılabilir ambalaj kapsamında çalışmalar yapılmaktadır.
- Sıfır atık vizyonunda sürekli eğitimler verilmektedir.
- 2023 yılında tek kullanımlık plastik kullanımı sonlandırılmıştır.
- Süreç kaynaklı atık oluşumunun azaltılması için metal atık oluşumunun önüne geçecek şekilde plakalarda nesting çalışmaları gerçekleştirilmektedir.
- Profillerde kesilecek boy doğrultusunda, sabit boy profil yerine farklı boylarda profil temin edilmektedir.
- Oluşan tiner tesis içindeki tekrar filtre edilerek tabanca temizlikleri gibi destek işlemlerinde kullanılmıştır. Tekrar kullanılan tiner miktarı 2023 için yaklaşık 20 tondur.

Diğer Zararlı Gazlar: 2023 yılı için aşağıda miktarlarıyla paylaşılan zararlı gazlar oluşmaktadır:

- Kükürt oksitler (SOx/SO2) 102 kg
- Azot oksitler (NOx/NO2) 64.990 kg
- Metan olmayan uçucu organik bileşikler (NMVOC) 23.891 kg
- Karbonmonoksit (CO) 319 kg

NMVOC gazının salınımını azaltacak önlemlerin en başında Rejeneratif Termal Oksitleyici (RTO) sistemi bulunmaktadır. Boya kurutma fırınlarında oluşan NMVOC gazının yakılması ve aktif karbon filtrelerde tutulması sonucunda yüzde 95 verimle uçucu organik bileşimlerin salınımı engellenmektedir.

Havaya salınan miktarlar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın sınır değerlerinin altında olup bir yıl içinde toplam salınım miktarlarıdır. Bakanlığın yetkili kuruluşları tarafından düzenli olarak emisyon ölçümleri ve hava kalitesi kontrolleri yapılmaktadır.

Su Yönetimi

Otokar'da üretim süreçlerinin özellikle yüzey kaplama aşamasında ve boyahanelerin filtrasyon uygulamalarında yoğun su kullanımı mevcuttur. Ayrıca yemekhane ve çalışan kullanımı kaynaklı evsel atık su da oluşmaktadır. Endüstriyel nitelikli sıvı atıkların tamamı kimyasal ve fiziki arıtma süreçlerinden geçerek Sakarya Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (SASKİ) tarafından belirlenen deşarj standartlarına uygun şekilde belediye atık su kanalına deşarj edilmektedir. Evsel atık sular içinse ek bir arıtma uygulanmamaktadır.

Suyun Verimli Kullanımı

Otokar, suyun daha verimli kullanılması amacıyla yeniden kullanım ve geri kazanım uygulamaları gerçekleştirmektedir. 2022 yılında üretimde geri kazanılmış suyun kullanımını artırmak amacıyla yağmur suyu hasadının geliştirilmesi yönünde çalışmalar başlatılmıştır. Bu kapsamda iki farklı bina, çatılarında yapılan güncellemeler neticesinde yağmur suyu toplanmasına uygun hale getirilmiştir. 2022 ve 2023 yıllarında yaklaşık 150 bin m³ su, geri dönüşüm ve geri kazanım uygulamalarıyla üretimde yeniden kullanılmıştır.

Otokar'ın ikisi evsel, üçü endüstriyel olmak üzere beş atık su arıtma tesisi bulunmaktadır. Üretimden oluşan atık su, bu tesislerde Otokar Çevre Politikası, çevre yönetim sistemleri ve yasal düzenlemelere uygun olarak işlenmekte ve kirlilik yükü deşarj izinlerinde belirtilen değerlere indirilerek deşarj noktalarına ulaştırılmaktadır.

Su Tüketimi ve Atık Sular (m3)	2023
Çekilen Yeraltı Suyu	91.328
Çekilen Şebeke Suyu	101.714
Çekilen Toplam Su	193.042
Atık Su	89.757
Kullanılan Su Miktarı	103.285

Su Yönetimi Göstergeleri (bin m ³)	2022	2023
Geri Kazanılan Su Miktarı	150	150
Tüketilen Su Miktarı	178	193
Tüketilen Su Miktarı/Ünite	0,007	0,006
Atık Su Deşarjı	157	89

GRI İÇERİK İNDEKSİ

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş., 01.01.2023-31.12.2023 dönemi için GRI Standartlarına uyumlu olarak raporlama yapmıştır. GRI Hizmetleri, Content Index-Essentials Service kapsamında, GRI içerik indeksinin GRI Standartlarında raporlamanın gereklilikleriyle uyumlu olarak sunumunu ve indeksteki bilginin açık bir şekilde sunulması paydaşlar tarafından erişilebilirliğini incelemiştir. Bir sektör standardı kullanılmamıştır. Hizmet Türkçe Rapor (Türkçe GRI İndeksi) için verilmiştir.

CONTENT INDEX
ESSENTIALS SERVICE

2024

GRI İÇERİK İNDEKSİ

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	SAYFA/BAĞLANTI/AÇIKLAMA	DAHİL EDİLMİYENLER
GRI 1: TEMEL 2021			
GRI 2: Genel Açıklamalar 2021	1) Organizasyon ve Raporlama Uygulamaları		
	2-1 Organizasyonel ayrıntılar	7	
	2-2 Sürdürülebilirlik raporlamasına dahil olan kurumlar	Sürdürülebilirlik Raporu, Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.'nin performansını içermektedir, iştiraklerinin performansları rapora dahil edilmemiştir.	
	2-3 Raporlama dönemi, sıklığı ve iletişim noktası	2, 82	
	2-4 Bilgilerin yeniden ifade edilmesi	Enflasyon muhasebesine geçiş sebebiyle bazı geçmiş dönem finansal verileri yeniden paylaşılmıştır.	
	2-5 Dış denetim	Sürdürülebilirlik Raporu için dış denetim hizmeti alınmamıştır.	
	2) Aktiviteler ve Çalışanlar		
	2-6 Aktiviteler, değer zinciri ve diğer iş ilişkileri	7, 15	
	2-7 Çalışanlar	56	
	2-8 Kurum çalışanı olmayan işçiler	57, 57	
	3) Yönetişim		
	2-9 Yönetişim yapısı ve bileşimi	18	
	2-10 En yüksek yönetim organının aday gösterilmesi ve seçilmesi	18	
	2-11 En yüksek yönetim organının başkanı	18	
	2-12 En yüksek yönetim organının etkilerin yönetimini denetlemedeki rolü	Bulunmamaktadır.	
	2-13 Etkilerin yönetilmesine ilişkin sorumluluğun devredilmesi	30	
	2-14 Sürdürülebilirlik raporlamasında en yüksek yönetim organının rolü	30	
	2-15 Çıkar çatışmaları	20	
	2-16 Kritik kaygıların iletişimi	19	
	2-17 En yüksek yönetim organının kolektif bilgisi	Raporlama döneminde bu nitelikte bir eğitim verilmemiştir.	
	2-18 En yüksek yönetim organının performansının değerlendirilmesi	20	
	2-19 Ücretlendirme politikaları	20	
	2-20 Ücret belirleme süreci	20	
	2-21 Yıllık toplam ücret oranı		Gizlilik Kısıtlamaları: Kişisel verilerin gizliliği sebebiyle açıklama yapılmamaktadır.
	4) Strateji, Politikalar ve Uygulamalar		
	2-22 Sürdürülebilir kalkınma stratejisine ilişkin beyanat	4, 5	
	2-23 Politika taahhütleri	27, 30, 67	
	2-24 Politika taahhütlerinin entegrasyonu	27	
	2-25 Olumsuz etkileri iyileştirmeye yönelik süreçler	27	
	2-26 Tavsiye alma ve kaygıları dile getirme mekanizmaları	27	
	2-27 Yasa ve yönetmeliklere uyum	Raporlama döneminde önemli bir nakdi veya gayrinakdi ceza alınmamıştır.	
	2-28 Dernek üyelikleri	32	
	5) Paydaş Katılımı		
	2-29 Paydaş katılımına yaklaşım	31	
	2-30 Toplu iş sözleşmeleri	67	

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	SAYFA/BAĞLANTI/AÇIKLAMA
Öncelikli Konular		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-1	Öncelikli konuların belirlenme süreci
	3-2	Öncelikli konuların listesi
İstikrarlı Büyüme		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 205: Yolsuzlukla Mücadele 2016	205-1	Yolsuzlukla ilgili riskler açısından değerlendirilen operasyonlar
	205-2	Yolsuzluk politika ve prosedürleriyle ilgili iletişim ve eğitimler
	205-3	Onaylanmış yolsuzluk vakaları ve alınan aksiyonlar
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-1	Üretilen ve dağıtılan doğrudan ekonomik değer
	201-4	Devletten alınan finansal destek
GRI 202: Pazar Varlığı 2016	202-2	Yerel üst seviye yöneticilerin oranı
GRI 207: Vergi 2019	207-1	Vergi yaklaşımı
	207-2	Vergi yönetimi, kontrol ve risk yönetimi
	207-3	Paydaş katılımı ve vergi konusundaki endişelerin yönetimi
AR-GE ve İnovasyon		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
Dijitalleşme		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 204: Satın Alma Uygulamaları 2016	204-1	Yerel tedarikçilere yapılan harcamanın oranı
GRI 308: Tedarikçi Çevresel Değerlendirmesi 2016	308-1	Çevresel kriterler kullanılarak taranmış yeni tedarikçiler
	308-2	Tedarik zincirinde olumsuz çevresel etkiler ve alınan aksiyonlar
GRI 414: Tedarikçi Sosyal Değerlendirmesi 2016	414-1	Sosyal kriterler kullanılarak taranmış yeni tedarikçiler
	414-2	Tedarik zincirinde olumsuz sosyal etkiler ve alınan aksiyonlar
Toplumsal Yatırımlar		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 415: Kamu Politikası 2016	415-1	Politik katkılar
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-1	Üretilen ve dağıtılan doğrudan ekonomik değer
Ürün Kalitesi		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 416: Müşteri Sağlığı ve Güvenliği 2016	416-1	Ürün ve hizmet kategorilerinin sağlık ve güvenlik etkilerinin değerlendirilmesi
	416-2	Ürün ve hizmetlerin sağlık ve güvenlik etkileriyle ilgili uyumsuzluk vakaları

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER	SAYFA/BAĞLANTI/AÇIKLAMA
Müşteri Memnuniyeti		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
Siber Güvenlik ve Veri Güvenliği		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 418: Müşteri Bilgi Gizliliği 2016	418-1	Müşteri bilgi gizliliğinin ihlali ve müşteri verilerinin kayıpla ilgili doğrulanmış şikayetler
Çalışan Bağlılığı		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 401: İstihdam 2016	401-1	Yeni çalışan işe alımları ve çalışan sirkülasyonu
	401-2	Geçici veya yarı zamanlı çalışanlara sağlanmayan, tam zamanlı çalışanlara sağlanan haklar
GRI 402: Çalışan-Yönetim İlişkileri 2016	402-1	Operasyonel değişikliklerde asgari yasal ihbar süreleri
GRI 201: Ekonomik Performans 2016	201-3	Tanımlanmış haklarla ilgili plan yükümlülükleri ve diğer emeklilik planları
Fırsat Eşitliği, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 401: İstihdam 2016	401-1	Yeni çalışan işe alımları ve çalışan sirkülasyonu
GRI 405: Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1	Yönetişim organlarının ve çalışanların çeşitliliği
	405-2	Kadınların temel maaş ve ücretlerinin erkeklere oranı
Sürekli Gelişim ve Yetenek Yönetimi		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 404: Eğitim ve Öğretim 2016	404-1	Çalışan başına yıllık ortalama eğitim saati
	404-2	Çalışan becerilerinin geliştirilmesine yönelik programlar ve geçiş destek programları
	404-3	Düzenli performans ve kariyer gelişimi değerlendirmeleri alan çalışanların yüzdesi
İş Sağlığı ve Güvenliği		
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-1	İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi
	403-2	Tehlike tanımlama, risk değerlendirme ve olay inceleme
	403-3	İş sağlığı hizmetleri
	403-4	İş sağlığı ve güvenliği konusunda işçi katılımı, danışma ve iletişim
	403-5	İş sağlığı ve güvenliği konusunda işçilerin eğitimi
	403-6	İşçi sağlığının teşvik edilmesi
	403-7	İş ilişkileriyle doğrudan bağlantılı iş sağlığı ve güvenliği etkilerinin önlenmesi ve azaltılması
	403-8	İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi kapsamındaki işçiler
	403-9	İşle ilgili yaralanmalar
	403-10	İş kaynaklı sağlık sorunları

GRI STANDARDI	BİLDİRİMLER		SAYFA/BAĞLANTI/AÇIKLAMA
İnsan Hakları			
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi	67
GRI 406: Ayrımcılığın Önlenmesi 2016	406-1	Ayrımcılık vakaları ve alınan düzeltici aksiyonlar	68
GRI 202: Pazar Varlığı 2016	202-1	Cinsiyet bazında standart işe giriş ücretinin yerel asgari ücrete oranı	68
GRI 407: Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Özgürlüğü 2016	407-1	Örgütlenme ve toplu sözleşme özgürlüğünün riskte olması muhtemel operasyonlar ve tedarikçiler	Toplu Sözleşme Hakkının riskte olduğu operasyon veya tedarikçimiz bulunmamaktadır.
GRI 408: Çocuk İşçiliği 2016	408-1	Belirgin düzeyde çocuk işçiliği vakası riskine sahip operasyonlar ve tedarikçiler	Belirgin düzeyde çocuk işçiliği vakası riskine sahip operasyon veya tedarikçimiz bulunmamaktadır.
GRI 409: Zorla ve Cebren Çalıştırma 2016	409-1	Belirgin düzeyde zorla ve cebren çalıştırma vakası riskine sahip operasyonlar ve tedarikçiler	Belirgin düzeyde zorla ve cebren çalıştırma vakası riskine sahip operasyon veya tedarikçimiz bulunmamaktadır.
İklim Değişikliği			
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi	70
GRI 304: Biyoçeşitlilik 2016	304-1	Koruma altındaki alanlar ile koruma altındaki alanlar dışında bulunan ancak yüksek biyoçeşitlilik değerine sahip alanların içinde veya yanında bulunan; sahip olunan, kiralanan ya da yönetilen faaliyet alanları	Bu kapsamda bir faaliyet alanı bulunmamaktadır.
	304-3	Koruma altındaki veya restore edilen habitatlar	Koruma altında veya restore edilen habitat bulunmamaktadır.
	304-4	Faaliyetlerin yaşam alanını etkilediği IUCN Kırmızı listesindeki ve ulusal koruma listesindeki türler	Bu kapsamda bir tür bulunmamaktadır.
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-1	Doğrudan (Kapsam 1) sera gazı emisyonları	72
	305-2	Dolaylı enerji (Kapsam 2) sera gazı emisyonları	72
	305-3	Diğer dolaylı (Kapsam 3) sera gazı emisyonları	72
	305-4	Sera gazı emisyonları yoğunluğu	72
Enerji Verimliliği			
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi	74
GRI 302: Enerji 2016	302-1	Organizasyon içindeki enerji tüketimi	74
	302-3	Enerji yoğunluğu	74
	302-4	Enerji tüketiminin azaltılması	74
	305-5	Sera gazı emisyonlarının azaltılması	74
Kaynak Kullanımı ve Atık Yönetimi			
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi	70
GRI 306: Atık 2020	306-1	Atık üretimi ve atıkla ilgili önemli etkiler	75
	306-2	Atıklarla ilgili önemli etkilerin yönetimi	75
	306-3	Üretilen atık	75
	306-4	Bertaraf edilen atıklar	75
	306-5	Bertaraf edilecek atıklar	75
	305-6	Ozonu incelten maddelerin emisyonu	75
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-7	Nitrojen oksid, sülfüroksid ve havaya verilen diğer önemli emisyonlar	75
Su Yönetimi			
GRI 3: Öncelikli Konular 2021	3-3	Öncelikli konuların yönetimi	70
GRI 303: Su ve Sıvı Atıklar 2018	303-1	Paylaşılan bir kaynak olarak suyla etkileşimler	76
	303-2	Su deşarjına bağlı etkilerin yönetimi	76
	303-3	Su çekme	76
	303-4	Su deşarjı	76
	303-5	Su tüketimi	76

Otokar

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.

Genel Müdürlük

Taşdelen Mah. Sırrı Çelik Bul. No. 5
34788 Çekmeköy
İstanbul - Türkiye
T: +90 216 489 29 50

Fabrika

Atatürk Cad. No. 6
54580 Arifiye
Sakarya - Türkiye
T: +90 264 229 22 44
www.otokar.com.tr

Geribildirimleriniz, görüş ve önerileriniz için:

Kurumsal İletişim Müdürlüğü

Beril Gönüllü, Kurumsal İletişim Müdürü
Selin Özdemir, Dijital İletişim Yöneticisi
T: +90 216 489 29 50

Finansal Sürdürülebilirlik Danışmanlığı

FCS Finansal İletişim Hizmetleri
www.finansaliletisim.com
T: +90 212 283 41 46

Rapor Tasarımı

Demirbağ Yayın ve Tasarım
www.demirbag.net
T: +90 212 347 47 80

Otokar